

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 5/14, marraskuu - joulukuu 2014, 13. vuosikerta, irtonumero 1,7 €

Työkansan puolesta - irti Natosta kokonaan!

Suomettuminen oli hyväksi Suomelle s.6
Uusliberalistiselle talousteorialle isku pallean s.7
Yhteiskunta-analyysissaan Marx oli oikeassa s.10-11
Syksyllä -44 luotiin perusta Berliinin operaatiolle s.12-14
Ukrainan kysymys nykypolitiikan "peili" s.16-17

Kuva: Heikki Männikkö

Sadat ihmiset kokoontuivat sodan-
vastaiseen tapahtumaan 24.10.2014.

Isäntämaasopimuksen myötä olemme vaarallisen lähellä Natoa ja sotaa. EU-USA-akseli vie Natoa kiinni Venäjän rajoihin. Suomea tähän uhkapeliin painostetaan mm. pitkän Venäjän maarajansa vuoksi. Nato muuttaa geopoliittisen asemamme ja suhteemme Venäjään ja liittää meidät kaikkiin Naton sotiin. Tätä ennakoiden luodaan nyt viholliskuvaa Venäjästä. Tämä kokoomusvetoinen politiikka käy meille kalliiksi. Taivoitteemme on "irti Natosta ja paluu puolueettomuuteen".

Katso myös Kä 4/14 sivu 6 "Naton isäntämaasopimus vaarallista uhkapeliä"

Sivu 14

Sivut 2-3

- Uuteen politiikkaan
- Suomettuminen hyväksi
- TTIP neuvottelut poikki
- Verta, hikeä ja kyyneleitä

Sivut 4-5

- Julkisen sektorin alasajoa
- Eduskuntavaalivetoomus
- Napoleonin oloinen työmies
- Kamppailu asukastaloista
- Kuuden tunnin työpäivä
- Kuka toi kurjuuden

Sivut 6-7

- Täystyöllisyydestä
- Hyvinvointivaltion romutus
- Isku uusliberalismille
- Asuminen perusoikeus

Sivut 8-9

- Maduro on puhunut
- Kansainvälinen oikeus
- Asekaupat estettävä
- Sote-soppa kompostiin
- Vasemmiston voitto Brasiiliassa ja Uruguayssa

Sivut 10-11

- Marx oli oikeassa

Sivut 12-13

- Perusta Berliinin valtaukselle luotiin syksyllä -44

Sivut 14-15

- Isäntämaasopimus
- Kirje oikeuskanslerille
- Seminaaritiedote
- Vierailulla Koreassa
- Sukellusvenefarssi

Sivut 16-17

- Ukrainan valtakoneisto
- Ukrainan päiväkirja (3)

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Hakaniemessä puhuttiin leivästä
- Ay-liikkeen perään huudellaan

Toimeentulosta ja leivästä tulee taistella

Kuva: Heikki Männikkö

Eija Paananen: "henkilökunnan palkkojen alentaminen tulee estää".

"Mikki auki"-tapahtumassa 22.10. Helsingissä puhuttiin toimeentulon riittävydestä. Palmian pääluottamusmies Eija Paananen muistutti, että Palmian pilkkomisesta seuraavan kilpailutuksen jälkeen monikansalliset yhtiöt tuottavat siivous-, kiinteistö- ja turvapalvelumme. Puolustusvoimien ruokahuollon ja Lahden kiinteistöhuollon esimerkin tapaan henkilöstön palkkoja pyritään laskemaan. Luottamusmiesten ja aktiivien viesti oli: Tarvitaan tulonjaon muutos.

Katso sivut 6, 9 ja 20

Asukastalojen puolesta- toimintaa Helsingissä

Kuva: Heikki Männikkö

Virastotalolla 7.10. olivat mm. Kati Peltola (vasemmalla) ja Marjatta Vesterinen (keskellä).

Monissa kunnissa kamppaillaan kunnallisia leikkauksia vastaan. Helsingissä kaupunginjohtaja Pajunen yrittää tappaa soteviraston ylläpitämien asukastalojen toiminnan (Kä 2/14). Taloissa tehdään ehkäisevää sosiaalityötä ja työllistetään n. 300 henkilöä. Talojen käyttäjät järjestivät 7.10. sotelautakunnan kokoukseen kiiruhtaville jäsenille info-tilaisuuden lautakunnan kokoukselle jaetusta laajasta "henkilöstön ja käyttäjien raportista".

Katso sivu 5

Kaikkien maiden proletaarit-liittykää yhteen!

K

kansanääni

Päätoimittaja:

Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki

0407330466

HELSINKI 3.11.2014

Pääoman valtaa rajoitettava – koh-ti uutta yhteiskuntapolitiikkaa

Suomessa jo useita kuukausia vellonut Venäjän vastainen infor-maationsota saavutti koomiset mittasuhteet, kun suomalaiset tie-dotusvälineet seurasivat herkeämättä Ruotsin sukellusvenejah-tia. Tutkijat ja toimittajat esittivät toinen toistaan villimpiä teo-rioita Venäjän sotaisista aikeista Tukholman saaristossa. Ainoa ongelma oli, ettei sukellusvenettä tai mitään muutakaan löyty-nyt suuretsinnöistä huolimatta. Kiihkeimmät fanaatikot olivat si-tä mieltä, että vaikka mitään todisteita ei löytyisikään, on tapaus osoitus Venäjän aggressiivisuudesta.

Venäjän vastaisella informaationsodalla pyritään muokkaamaan mieli-pideilmastoa suotuisaksi Nato-jäsenyydelle. Suomi on vastoin omaa etuaan mukana myös USA:n ja EU:n määäämissä Venäjän vastaisissa pakotteissa. Kelvollista selitystä pakotteiden välttämättömyydestä ei toistaiseksi ole annettu. Pääministeri Stubb perusteli pakotteiden kiris-tämistä malesialaiskoneen alasampumisella Itä-Ukrainassa, vaikka ta-pauksen tutkinta on vielä kesken eikä syyllisistä ole todistettua tietoa.

Todellinen syy Suomen mukanaoloon pakoterintamassa on poliittisen johtomme halu miellyttää Washingtonia ja Brysseliä näiden juoniessa Venäjän vastaisia operaatioita. Tämä on vastuutonta politiik-kaa hallitukselta, jonka ensisijaisena tehtävänä on huolehtia kansalais-ten hyvinvoinnista. Kokoomusvetoinen politiikka on jo valmiiksi ra-pauttanut talouttamme ja järjettömät Venäjä-pakotteet pahentavat tilannetta entisestään.

Talouden alennustila on seurausta jo yli kaksi vuosikymmentä harjoitetusta uusliberalistisesta EU-politiikasta. Katastrofin siemenet kylvettiin 1980-luvun lopun Holkerin vetämän sinipunahallituksen po-litiikalla. Pääomamarkkinoiden avaaminen ja muu EU-jäsenyyden poh-justaminen sekä vahvan markan politiikka johtivat 1990-luvun alun sy-vään lamaan, josta ei oikeastaan koskaan ole kunnolla toivuttu. Työttö-myys on jäänyt pysyvästi korkealle tasolle ja pitkäaikaistyöttömyys uh-kaa kasvaa entisestään lähitulevaisuudessa. Uusliberalistista kuristus-politiikkaa voi hyvin nimittää kansaa vastaan suunnatuksi terrorismiksi.

Julkisessa keskustelussa toistellaan päivittäin, kuinka nykyisen taloudellisen kriisin ratkaiseminen vaatii johtajuutta ja vastuunkantoa. Vastuunkannolla tarkoitetaan entistä ankarampaa kansan kurittamista. Väitetään, että seuraava hallitus joutuu jatkamaan edeltäjiensä politiik-kaa ja tekemään entistä kipeämpiä päätöksiä. Tällainen asenne heijas-taa demokratian syvää halveksuntaa. Jos hallitus kokoonpanosta riip-pumatta joutuu harjoittamaan ennalta määrättyä politiikkaa, minkä vuoksi vaaleja täytyy ylipäättään käydä? Kaikki eduskuntapuolueet ovat ilmaisseet tukensa EU-vetoiselle uusliberalistiselle politiikalle.

STP toteaa eduskuntavaalivetoimuksessaan, että nykyisen uusoikeistolaisen yhteiskuntapolitiikan tilalle tarvitaan uutta talous- ja yhteiskuntapolitiikkaa, joka asettaa työn sekä sen tekijät ja heidän etunsa suurten pääomien ja niiden omistajien etujen edelle. Pääomien rajaton vapaus tulee saattaa yhteiskunnallisen kontrollin piiriin. Uusli-beralistinen yhteiskuntapolitiikka on hylättävä. Ainoastaan tällä taval-la voidaan luoda perusta suurten edessä olevien ongelmien ratkaisul-le. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan laajaa demokraattis-ten voimien yhteisrintamaa.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan

K

kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15 €.

☐ Olen maksanut tilaushinnan 15 €

☐ Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66

☐ Lehti laskuttaa

Sukunimi

Etinimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki

Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com

Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilaus-maksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan eh-dottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtä si-nulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös ilmoittamalla sen sähköpos-tilla tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Suomettuminen oli hyväksi Suomelle

STP: n varapuheenjohtaja Tommi Lievemaa on ehdokkaana edus-kuntavaaleissa Uudellamaalla.

Porvarillisissa piireissä suomettu-misena pidetään ajanjaksoa, joka alkoi Urho Kekkosen ensimmäises-tä presidenttikaudesta ja päättyi Neuvostoliiton ja sosialistisen leirin romahdukseen 1990-luvun alussa. Nyt esille noussut suomettumisko-hu liittyy myös Suomen ja nykyisen Venäjän suhteisiin. Sofi Oksanen kuvaili Frankfurtissa Neuvostoliit-ton ja Kekkosen ajan suomettumis-ta seuraavasti: ”Suomettuminen oli vähennettyä itsenäisyyttä, naker-rettua demokratiaa ja kuristettua ilmaisunvapautta” (IL 8.10).

Oksanen näkee Suomen ny-kypolitiikassa yhtäläisyyttä enti-senlaiseen suomettumiseen. Hän totesi Frankfurtin puheessaan, että ”alkusyksyn aikana on ollut useam-pia tapauksia, joissa ulkopuoliset ovat nähneet Suomen toiminnan suomettumisena. Näitä on luvat-tomasti enemmän kuin olisi suota-vaa”. Oksasen mukaan ”pelkästään se, että syntyi huhuja, ettei Suomi halua olla mukana Venäjän vastai-sissa sanktioissa, oli pahinta”. Oksa-nen sanoi tarkoittavansa kiistellyl-lä suomettumis-termillä ”rajoitet-tua itsenäisyyttä kaikilla osa-alueil-la”. Hän kysyi, onko rajoitettu demo-kratia enää demokratiaa ollenkaan.

Pakotteilla tähdätään Pu-tinin kaatamiseen

Oksasen suomettumispuheet ei-vät miltään osin vastaa todellisuut-ta. Suomessa tiedotusvälineet käy-vät tällä hetkellä erittäin voimakas-ta Venäjän vastaista informaatiooso-taa, mikä näkyy hyvin esimerkiksi Ukraina-uutisoimissa. Venäjää syy-tetään kaikesta mahdollisesta ja sa-maan aikaan Kiovan juntan suorit-tama kansanmurha Itä-Ukrainassa jätetään uutisoimatta. Tässä ilma-piirissä mikä tahansa toimenpide, joka ei tähtää Venäjän alistamiseen tai presidentti Vladimir Putinin kaa-tamiseen, nähdään suomettumise-na. Oksaselle jopa Suomen olema-ton empiminen Venäjän vastaisten pakotteiden toteuttamisen yksityis-kohdissa oli liikaa.

On tärkeää ymmärtää, mistä pakotteissa on todellisuudessa kyse. Viime aikoina on käynyt yhä selvemmäksi, että USA:n ideoil-milla pakotteilla tähdätään vallanvaihtoon Venäjällä. Ukrainan tapahtu-mia käytetään ainoastaan kömpe-lönä tekosyynä pakotteille. USA on käyttänyt miljardeja dollareita Uk-rainassa horjutuskampanjaan, jon-ka tarkoituksena oli nostaa Kiovas-sa valtaan EU- ja Nato-myönteinen hallitus. Ukrainaa tarvitaan kipeäs-ti Venäjän vastaisessa saartoren-kaassa. Perimmäisenä tavoitteena lännellä on päästä käsiksi Venäjän valtaviin luonnonvaroihin, mikä ei onnistu ilman Venäjän nykyjohdon kaatamista. Pois ei voida sulkea si-täkään vaihtoehtoa, että länsi tur-

Niin kutsuttu suomettuminen on kuluvan syksyn aikana noussut jäl-leen poliittisen keskustelun aiheeksi. Ensiksi vihreiden puheenjohta-ja Ville Niinistö nosti asian esiin Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoi-malahankkeen yhteydessä. Myöhemmin aiheesta luennoi näyttävästi kirjailija ja Nobel-ehdokas Sofi Oksanen Frankfurtin kirjamessuilla.

vautuu sotaan Venäjän vastaisis-sa pyrkimyksissään. Pakotteet voi-daan nähdä jatkona Sotshin olym-pialaisten boikottikampanjan kal-taisille Venäjän vastaisille toimen-piteille.

Itsemäääämisoikeudesta ja demokradiasta tekopyhästi saar-naavat länsimaat katsovat, et-tä niillä on oikeus ohjata Venäjää haluamaansa suuntaan ja päättää sen tulevaisuudesta Venäjän kan-san tahdosta piittaamatta. Vihrei-den pitkän linjan vaikuttajan Pek-ka Haaviston taannoinen haastat-telulausunto paljasti selkeästi tä-män jyrkän demokratian vastaisen asenteen. Haavisto totesi, että ”me pyrimme rakentamaan sellaista Ve-näjää, joka avautuu Eurooppaan ja jonka kanssa Euroopalla olisi jat-kuvasti hyvä yhteistyö” (Ylen Ykkö-saamu 13.9.). Venäjällä ei toisin sa-noen ole lännen silmissä olemassa-olon oikeutusta muutoin kuin län-nen kuuliaisena alamaisena.

On hyvä huomata taustamer-kitykset siinä, että Boris Jeltsiniä ylistetään lännessä suurena demo-kraattina, joka luotsasi Venäjää koh-ti demokratiaa, kun taas Putin näh-dään itse pääpiruna. Tähän ei ole muuta syytä kuin se, että Putin on kieltäytynyt antautumasta lännen vaatimusten edessä. Jeltsin taas ei ollut muuta kuin lännen tahdoton sätkynukke.

Suomi täydellisen rähmäl-lään lännen suuntaan

Ulkopoliittinen johtomme on tois-tuvasti – ja valheellisesti – toden-nut, ettei USA:n ja EU:n asettamil-le Venäjän vastaisille pakotteille ole vaihtoehtoa. On sanottu, että mei-dän on oltava mukana pakoterin-tamassa solidaarisuussyistä. Vas-toin Paasikiven ja Kekkosen tärkei-tä opetuksia olemme kahlinneet it-semme USA:n johtamaan Venäjän vastaiseen politiikkaan.

Suomi on muutoinkin suun-tautunut vahvasti länteen, erityi-sesti Yhdysvaltojen suuntaan. Tämä näkyy niin Yhdysvaltoihin keskitty-vissä asehankinnoissa kuin vaikka-pa viihdeteollisuudessa. On vaikea kuvitella tilannetta, jossa venäläi-sillä elokuvilla, tv-sarjoilla ja muulla viihdekulttuurilla olisi sellainen yli-voimainen valta-asema maassam-me kuin mikä yhdysvaltalaisella tuotannolla on tänä päivänä.

Oksanen väitti itsenäisyy-temme, demokratiamme ja ilmai-sunvapautemme olleen rajoitet-tua Neuvostoliiton ja Urho Kekko-sen aikana. Ilmeisesti tästä voi teh-dä johtopäätöksen, että Oksasen mielestä tänä päivänä nämä eivät ole rajoitettuja. Kannattaa luoda realistinen silmäys nykytilanteeseen ja verrata sitä Oksasen propa-gandistisiin väitteisiin.

EU-jäsenyyden myötä olem-me menettäneet suuren osan kaik-kein tärkeimmistä itsemäääämisoi-keuden osa-alueista kuten oma ta-lous- ja rahapolitiikka. EU-koneis-to puolestaan on olemukseltaan äärimmäisen epädemokraattinen: Kourallinen byrokraatteja, EU-ko-missio, käytännössä päättää puo-len miljardin EU-kansalaisen asiois-ta. EU-komissiolla on jopa valta hy-lätä jäsenvaltion budjetti, jos se ei ole riittävän uusliberalistinen eli jos se ei kurita kansalaisia riittävän voi-makkaasti – tosin tätä huolta tus-

kin on maamme nykyhallituksen oloissa.

Mitä tulee ilmaisunvapau-teen, niin pienikin poikkeus USA-myönteiseltä linjalta ulkopolitiik-kassa tuomitaan mitä jyrkimmin. Esimerkiksi presidentti Tarja Halo-nen ei vielääkään ole saanut anteek-si sitä, että hän YK-puheessaan to-tesi yksinkertaisen tosiasian: USA:n hyökkäys Irakiin vuonna 2003 oli laitton kansainvälisen oikeuden kan-nalta. Vaihtoehtoisten näkemysten esillepääsy valtajulkisuudessa on kaiken kaikkiaan erittäin vaikeaa nyky-Suomessa.

Suomettumisen kausi de-mokraattisen kehityksen aikaa

Kekkosen ja YYA-sopimuksen kau-si on ymmärrettävästi porvaris-ton hampaissa. Tuona aikakautena näet rakennettiin nykyisin jo purku-vaiheessa oleva hyvinvointivaltio ja kyettiin toteuttamaan monia taval-lista kansaa hyödyttäviä uudistuk-sia. Vastaavasti pääoman valta oli nykyistä rajoitetumpaa ja talous nykyistä paljon säädellympää. Voi-daan sanoa, että tuo ajanjakso oli vuoden 1918 kevättalven edistyk-sellisen työväenhallituksen lyhyen valtakauden ohella maamme itse-näisyyden ajan tähänastinen ainoa demokraattisen yhteiskuntakehi-tyksen aikakausi.

Vuosina 1918-1944 Suomes-sa porvarillinen demokratia kor-vautui jonkinasteisella fasismilla. Työväenliike julistettiin laittomak-si ja sen edustajia suljettiin vanki-loihin määräämättömäksi ajaksi il-man oikeudenkäyntiä. Puna-armei-jan voitto natsi-Saksasta ja sen liit-tolaisesta Suomesta takasi työväen poliittisten ja demokraattisten oi-keuksien palauttamisen maassam-me. Tilanne, jossa työväenliikkeel-tä on riisuttu toimintaoikeudet, on tietenkin porvaristolle ihanteelli-nen. Porvariston suomettumista ja demokraattisen kehityksen aikaa kohtaan tuntema inho johtunee-kin vuosina 1918-1944 vallinneen ”ihannetilan” katoamisen aiheutta-masta katkeruudesta.

Usein kuulee vaadittavan, et-tä Suomessa pitäisi tehdä perus-teellinen tilinteko suomettumi-sen kaudesta. Tästä voi olla vahvas-ti eri mieltä. Kekkosta ja hänen val-takauttaan on parjattu jo aivan riit-tävästi viimeisen reilun parinkym-menen vuoden aikana. Jos ystäväl-liset suhteet ja hyvä yhteistyö Neu-vostoliiton kanssa olivat suomettu-mista, niin siitä oli pelkästään hyö-tyä Suomen kansalle. Huutava tarve olisi sen sijaan rehelliselle analyysil-le ja historiankirjoitukselle vuosien 1918-1944 onnettomalle politii-kasta, joka monen muun tragedian ohella johti sotaan itäistä naapu-riamme vastaan.

Voiko Suomen nykyisen ul-kopolitiikan vallitessa vakavasti väittää, että maamme on suomet-tunut Venäjän suuntaan? Tällaiseen johtopäätökseen on mahdoton-ta tulla, jos tarkastelee tosiasioita edes pintapuolisesti. Pikemminkin voisi todeta, että kunpa Suomi oli-si edes hitusen suomettunut itään päin – silloin ulkopolitiikkamme ei olisi vaarallisilla harhapoluilla eiväk-pä Venäjä-pakotteet jäytäisi talout-tamme.

Tommi Lievemaa

TTIP-neuvottelut katkaistava!

TTIP luovuttaa vallan monikansallisille yrityksille

Vuosina 1995-1997 OECD-maat kävivät salaisia neuvotteluja monenkeskisestä investointisopimuksesta (MAI). Neuvottelut vuotivat julkisuuteen ja protestialto pakotti sopimuksen hyllyttämiseen. TTIP on uudelleenlämmitetty versio MAI:sta. Lori Wallach, Le Monde Diplomatique, kirjoittaa: ”TTIP-sopimuksessa yhdistyvät vahingollisimmat puolet aikaisemmista sopimuksista. Mikäli sopimus astuu voimaan, monikansallisten yritysten etuoikeudet kirjataan lakeihin ja hallituksen kädet sidotaan lopullisesti.” Monikansalliset yhtiöt voisivat haastaa sopimusvaltiota oikeuteen, jos niiden harjoittama politiinen uhka pienentää yhtiöiden voittoa.

Tällaisia olisivat mm. työelämänormit, ympäristölainsäädäntö, finanssisektorin sääntely, elintarvikkeiden laatu- ja merkin-tänormit. Poliittinen liikkumavara terveydenhuollossa, energiasektorilla, koulutuksessa, vesihuollossa ja kuljetuksissa pienenesi olemattomiin, koska kaikki olisi pakko avata kilpailulle. TTIP-sopimuksen nojalla tuotaisiin lisää romua USA:sta - geenimanipuloitujen turbolehmien tuotteita, klooribroilereita ja hormoonibeefsteakeja.

Investointisuoja - vaarallisen viritys

TTIP-sopimuksen suurimpia uhkia ovat ns. investointisuoja, joka voisi merkitä sitä, että monikansalliset suuryritykset voisivat haastaa Suomen valtion oikeuteen sen lainsäädännöstä. Kiistat käsiteltäisiin ns. väl miesmenettelyssä. TTIP:n kaltainen monikansallisten yhtiöiden voiton priorisoiva sopimus löisi käytännössä valtioiden lainsäädännölle hintalapun. Suomeen on tällä

EU:n ja USA:n sekä EU:n ja Kanadan välillä käydään neuvotteluja kauppaja investointisopimuksesta (TTIP), jossa luodaan molemmille puolille Atlanttia yhtenäistä vapaakauppalainsäädäntöä. Neuvottelut ovat salaisia eikä lopputuloksesta tiedoteta ennen alikirjoitusta, jolloin siihen ei enää voi tehdä muutoksia.

Kuva: Heikki Männikkö

TTIP-sopimuksen vaikutus tunnetaan yli puoluerajojen. Se on saanut väen laajasti liikkeelle. Helsingin Narinkkatorille kokoontui 11.10.14 satamäärin sopimuksen vastustajia, jotka marssin jälkeen kokoontuivat Kansalaistorille.

hetkellä suunnitteilla 243 uutta kaivoshanketta. Kaivosyhtiö voisi vaatia korvauksia voittojen menetyksistä ja tulonmenetyksistä, jos valtio säättää ympäristö- tai terveysnormeja. TTIP-sopimuksen hyödyistä ei ole takeita, mutta sen riskit ovat mittavat ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti.

TTIP on uhka ruoalle, vedelle ja palveluille

Salaisista neuvotteluista on vuotanut asiakirjoja, jotka todistavat, että TTIP-sopimus on uhka myös julkisesti tuotetuille palveluille. Pahimmassa tapauksessa se voi merkitä sitä, että kunnat ja valtio joutuvat avaamaan kansainväliselle kilpailulle sellaisia palveluja, joita olemme tuottaneet tähän asti julkisesti. Sopimus voi estää myös ulkoistettujen palveluiden palauttamista julkisiksi. Eduskunnan suuren valiokunnan alkukesän lausunto ohittaa kokonaan sopimuksen ongelmat. Se vain kehottaa kiirehtimään neuvottelujen

eteenpäinviemistä.

Vapaakauppasopimus uhkaa kansanvaltaa

Akatemiaprofessori Martti Koskeniemi kommentoi TTIP-neuvotteluja: ”Tilanne on täysin hasardi ja sie-tämätön. Kaikki, jotka asiasta ovat perillä, ovat tästä huolissaan. Tämä ei ole lehtien etusivujen uutinen, mutta sen pitäisi olla sitä.” (YLE 6.8.). Sopimus synnyttää hyötyä harvoille kansalaisten oikeuksien ja demokratian kustannuksella.

Neuvottelut maailman suurimman vapaakauppa-alueen muodostamisesta alkoivat ke-sällä 2013 ja ne on tarkoitus saada päätökseen 2016. Neuvottelut on käyty suljettujen ovien takana. Sopimuksen sisällöstä on vuodet-tu huolestuttavaa tietoa ja kansalaisjärjestöt ovat nousseet vastarintaan. Vapaakauppasopimuksessa on kysymys USA:n ja EU:n sääntelyn harmonisoinnista. Käytännössä tämä tarkoittaa, että työntekijöitä

ja ympäristöä suojelevia lakeja halutaan höllentää suuryritysten etujen mukaisiksi.

Neuvotteluista annettava tietoa

Sopimusneuvotteluihin sisältyy monia ongelmakohtia, joihin on syytä suhtautua vakavasti. Jo pelkästään se, että 90 % neuvottelijoista on teollisuuden edustajia tai se, että 92 % kaikista lobbaustapauksista neuvotteluihin liittyen on järjestetty EU-komission ja yksityisen sektorin välillä, paljastaa kenen etua neuvotteluissa ajetaan. MAI-sopimus kaatui siihen, että sen sisältö paljastui. Nyt neuvotteluja käydään salassa. Kasvavasta painostuksesta huolimatta totuus on se, ettei kansalaisyhteiskunnalla tai edes Euroopan parlamentin jäsenillä ole mahdollisuutta saada selville, mitä neuvotteluissa sovitaan.

Tutkijoiden kannanotto

Toukokuun alussa maamme 50 tutkijaa antoi julkilausuman, jossa TTIP:n liittyviä huolia tuotiin esille. Julkilausumassa todetaan, että tutkijat ovat erityisen huolissaan ”sopimuksen mahdollisista vaikutuksista demokratiaan sekä työntekijöiden oikeuksiin, kuluttajasuojaan ja ympäristönsuojeluun”, ja että sopimuksen hyötyjä Suomelle on yli-arvioitu. Julkilausumassa todetaan myös, että ”TTIP-sopimus ja erityisesti siihen liittyvä investointisuoja heikentäisivät demokratiaa ja kansalaisten oikeuksia samalla vahvistaen monikansallisten yhtiöiden oikeuksia. Demokraattisissa yhteiskunnissa kansalaisilla tulee olla vapaus päättää julkisen vallan käytöstä ja muuttaa lainsäädäntöä olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Suunniteltu investointisuoja rajoitaisi merkittävästi tätä vapautta.”

Riitojen ratkaisu

Huolta herättää ennen kaikkea

TTIP-sopimukseen kaavailtu riitojenratkaisumekanismi (ISDS), joka antaisi yrityksille oikeuden haastaa valtiot investointiensuojan vaarantamisesta. Kansalaisjärjestöjen ja ay-liikkeen vastarinta on saanut EU:n huippujohtajat lupaamaan, että yksityinen riitojenratkaisumekanismi ei sivuuta valtioiden tuomioistuinta.

Miksi vapaakauppa on tuhoisaa?

Kansainvälisen kaupanhan pitäisi edistää eri maiden tuotteiden, taitojen ja luovuuden jakamista. Tosi-asiaa globalisaatio merkitsee köyhien köyhtymistä ja rikkaiden rikastumista. Vapaakauppasopimus tarkoittaa valtioiden välisen kilpailun kiihtymistä ja vallan keskittämistä isoille yrityksille. Demokraattiset vaikutuskeinot vähenevät. ”Ovet auki!”, vaatii kettu kanatarhan portilla. ”Demokratia on vapaakaupan vastakohta”, sanoo tohtori Jason Hickel (London School of Economics). Jättiyritysten päämäärä ei ole ihmisten hyvinvointi, vaan yritysten voittojen maksimointi. Finanssipalvelut vapautetaan ja keinottelusta tulee yhä helpompaa. Kapitalismin tunnuslause kuuluu: markkinoita täytyy tukea enemmän kuin valtiota ja yksityistäminen on aina hyväksi.

Vaihtoehtoinen sopimus

Pariisissa 50 eri organisaatiota oli valmistellut vaihtoehtoisen kauppasopimuksen. Sen ydinsanoma on läpinäkyvyys ja paikallisuuden salliminen. Alueelliset hallintoyksiköt saisivat itse määrätä, mitä ne tuottavat ja kuluttavat. Kauppasopimusten ulkopuolelle jäisivät sellaiset tuotteet kuten vesi, terveydenhoito, koulutus ja finanssipalvelut. Julkisista palveluista ei saisi tulla kauppatavaraa.

Juhani Tanski

Verta, hikeä ja kyyneleitä

No niin, nyt uusi valtionvarainministeri Antti Rinne (sd) antoi eduskunnalle talousarvioesityksen. Sopuisana ministerinä hän teki sen, mitä kunnon porvarilta voi odottaa, eli toteutti myös uuden pääministerin Aleksander Stubbin (kok) lupauksen – verta, hikeä ja kyyneleitä.

Antti Rinteellä ei ole kansanedustajan valtakirjaa, mandaattia, mutta ei sitä ole myöskään Aleksander Stubbilla eikä puolustusministeri Carl Haglundilla. Siitä huolimatta he junailivat Suomen ja Venäjän vastakkain ja irti hyvän naapuruuden linjasta.

o o o

Suomella menee huonosti. Sen syyt ovat 80-luvulla, kun presidentti Mauno Koivisto (sd) käänsi suunnan kohti Euroopan unionia. Hän tunsu EU:n liittymisen ennakkoehdot; pääomien, tavaroiden, palvelusten ja työvoiman vapaan liikkumisen.

Koivisto nimitti Harri Holkerin (kok) hallituksen. Sen tehtävä oli pääomien vapauttaminen. Siksi suomalaiset pankit kasvattivat kilvan rahavarojaan mm. ottamalla valtavat määrät ulkomaista vel-

karahaa. Sitä jaettiin kaikille halullisille. Hyvässä tulevaisuudenukossa yritykset ja kansa velkaantuivat ja syntyivät kahden asunnon loukot.

Seuraavaksi Koivisto nimitti Esko Ahon (kesk) hallituksen. Sen tehtävänä oli vapauttaa tavaroiden ja palvelusten vapaa liikkuminen. Tu-loksena oli halpatuonnin räjähdysmäinen kasvu. Sen kanssa suomalaiset yritykset eivät pystyneet kilpailemaan. Velkaisia yrityksiä kaa-tui 50 000. Kilpailukyvyyn nimissä sa-neerattiin ja työ loppui, työttömyys räjähti käsiin.

Kaatuneiden yritysten ja työttömien velat jäivät maksamatta. Syntyi pankkikriisi, joka lamaannutti koko maan. Suomi täytti EU:n ennakkoehdot ja sukelsi mustaan aukkoon. Sieltä ei ole päästy pois, eikä päästä.

Aiemmin 80-luvulla tuotanto kasvoi 50,5 %, 90-luvulla 34,7 %, 2000-luvulla 21,2 %. Nyt näyttää siltä, että 2010-luvulla kasvu vajoaa alle 10 %:in. Kukaan ei perustellusti uskalla ennustaa parempia aikoja. Vakavasti otettavat ennusteet osoittavat työn koko ajan vähenevän, eikä siinä auta mitkään tilastotempu. Vain politiikan tyhjänpuhujat voivat yhteiskuntarauhan turvaamiseksi heittää huulta ja väittää kasvun olevan edessä.

Vapaakauppa aiheutti jättityöttömyyden. Suomi on syrjäinen ja pitkien etäisyyksien maa, mutta maailman kilpailukykyisimpiä. Va-

paakaupan oloissa se ei riitä. Sillä valtaviin rahtikustannusten vuoksi hinta nousee ja kilpailukyky haihtuu taivaan tuuliin. Tarvitaan rajasuoja.

o o o

Tuotannon ja tuottavuuden kehityssennusteet viittaavat siihen, että 2050 paikkeilla tarjolla olevista työtunneista käytetään puolet. Toinen puoli kuluu palkattomaan kynsien pureskeluun. Siksi puheet työurien pidentämisestä ja eläkkeelle pääsyn siirtäminen myöhemmäksi tuntuvat kummallisilta – varsinkin, kun ennuste väestön ikääntymisestä on törkeä valhe.

Jo vuonna 2005 voimaantulleen eläkeläien muutoksella eläkkeet ajettiin surkeuden suohon. Teoriassa sen voi pelkistää parilla esimerkillä.

Jos hyvin ansaitseva työntekijä tienaa nykyrahassa koko työuransa (18–63 v) ajan joka vuosi 36 000 euroa (3 000 e/kk) tulee siitä yhteensä 1 620 000 euroa. Silloin eläketä kertyy yhteensä 35 vuotta 1,5 % - 661 500 euroa ja 10 vuodesta 1,9 % - 68 400 euroa. Näin eläkekertymäksi tulee 729 900 euroa. Kun se jaetaan työuran (45 vuotta) 540 kuukaudella, on eläke 2 145 e/kk, 25 316 e/v ennen elinaikakertoimen ja verojen vähennystä.

Palkansaaajista patkätöyläisiä

on jo iankaiken ollut yli 40 %. Heillä keskimääräinen vuosiansio on jäänyt 8 000–9 000 euron tasolle. Jatkuvan työn puutteen vuoksi työuran aikainen palkkasumma saat-taa hyvässä lykyssä jäädä edellisestä puoleen ja koko työuran ajalta 810 000 euroon. Silloin vastaavan kaavan mukaan olisi eläke 1 073 e/kk ennen elinaikakertoimen ja verojen vähennystä.

Hyvin ansaitsevan pakoista ke-rääntyy rahastoon nykyisen eläkemaksun mukaan 392 000 euroa. Sääntöjen mukaan sen pitää kasvaa korkoa korolle 4 % vuodessa, joten 45 vuoden kuluttua rahasto on kasvanut 862 488 euroon. Jos hän on eläkkeellä 20 vuotta, rahastosta kuluu eläkkeeseen 506 311 euroa – 356 177 euroa jää netoksi. Jälkimmäisessä esimerkkitapauksessa luvut ovat puolta pienemmät. Lisäksi, ennen eläkeikään menehtyneen eläkerahat jäävät vakuutusyhtiölle.

Järjestelmä on huono eläkeläisille, mutta ilman uudistustakin vakuutusyhtiöille valtaisa rahasampo. Kaudella 1991–13 niiden varat kasvoivat 151,1 miljardia euroa, 803,7 %. Uudistuksen jälkeen vain kasvu kiihtyy!

Uudistuksen tarpeellisuuden perusteluissa on kolme tietoista väärennöstä. Väestöennuste, jossa kaudella 1961–75 syntyneistä 1 069 572 kukaan ei kuole eikä muuta pois maasta. Elinajanodote

on siitä johdettu pelkkä kuvitelma. Kestävyyssvaje on valtiontalouden, ei eläkejärjestelmän ongelma.

Eläkeuudistus muuttaa järjestelmän eläkeläisille entistä huonommaksi ja vakuutusyhtiöille entistä paremmaksi, se on huikea tulonsiirto. Eläkkeiden taso jotenkuten säilyy, mutta se vaatii 4-5 työvuotta lisää. Uudistus varmistaa, että eläkevakuutusyhtiöt voivat, kuten Hesari (27.9) asian ilmaisee, sijoittaa enemmän (!) kapitalistien osakkeisiin, kun ne kestävät tuotteiden heilahtelua eli pörssiikeinot-telun tappioita.

o o o

Tiedon puuttuessa pääministeri Aleksander Stubb on luvannut (HS 19.8.14) kansalle verta, hikeä ja kyyneleitä. Hän pitää lupauksensa – kulkee sutena veristä Golgatan-tietä kääriytyneenä lampaan taljaan ja muut seuraavat kuin lam-paat kiltisti perässä.

Eduskuntapuolueilla ei ole mitään käsitystä eikä aikomustakaan nostaa maa surkeuden suosta ja kulkea toista tietä. Mikäli puolueet ymmärtäisivät, että kapitalismin oloissa ainoa mahdollisuus selvitä edes jotenkuten, on erota EU:sta, vapaakaupasta ja saatava oma raha. Se on pienemmän riesan tie.

Kai Kontturi

Julkista sektoria ajetaan alas ulkoistamisilla ja irtisanomisilla

Kuluvan vuoden aikana useissa kunnissa on käynnistetty yhteistointaneuvotteluita tuotannollis-taloudellisiin syihin vedoten. Ammatiliitto JHL laski hiljattain, että neuvotteluita on tänä vuonna käyty 62 kunnassa. Viime vuonna viranomaiset ja henkilökunta käskettiin neuvottelupöytään kaikkiaan 87 peruskunnassa. Kuntatyönantajat (KT) puolestaan arvioi, että tänä vuonna käydään vielä lähes 30 yt-kierrosta lisää.

Tämänhetkisten tietojen mukaan kunnat ovat irtisanoneet syyskuuhun mennessä noin 250 työntekijäänsä. Lomautettujen määrä nousee vuoden loppuun mennessä yli 31 000 henkilöön.

Suurimmassa osassa kunnista yt-neuvotteluita vauhdittavat Euroopan Unioni, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämislaki, organisaatiomuutokset ja luonnollisesti kuntien yleisesti syvenevä talousahdinko. Keskeinen moottori on harjoitettu uusioikeistolainen talouspolitiikka, jonka seurauksena kunnat pakotetaan heitteilejätön seurauksena joko yksityistämään palveluita tai karsimaan henkilöstöä.

Yt-neuvotteluihin johtava tekijä on yhä useammassa tapauksessa kuntien toimintojen yhtiöittäminen tai ulkoistaminen. Viime aikojen kärkevin esimerkki oli Helsingin kaupungin päätös yhtiöittää osia liikelaitos Palmiasta.

Yhtiöittäminen kasvattaa kuluja

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman ja painostuksen seurauksena palveluiden yksityistämistahdin uskotaan kiihtyvän. Kuntia painos-

Keskustan puheenjohtajan Juha Sipilän hiljattain esittämät kommentit liian suuresta julkisesta sektorista ja henkilöstön vähentämistarpeesta herättivät kohun. Sipilän vaatimukset merkitsivät valtavia heikennyksiä julkisiin palveluihin, jotka kärsivät muutenkin nyt käynnissä olevien lukuisten yt-neuvotteluiden vuoksi. Kuntia piestään nyt kovalla kädellä.

Kuva: Heikki Männikkö

Tällä kuvalla on ikää tasan 21 vuotta. Silloin alkoi EU-suuntaisen uusliberalismin viitoittama saneerauspolitiikka Valtion Teknillisessä Tutkimuskeskuksessa. Ensimmäisessä aallossa irtisanottuja oli n. 200. Pojat, jotka pitelevät tunnusta, joutuivat kaikki lähtemään. Näiden tapahtumien jälkeen VTT:lla ei ole rauhallista hetkeä nähty. Saneerauksia, ulkoistamisia ja yhtiöittämisä on ollut kerta toisensa jälkeen. Aivan äsken ilmoitettiin n. 300 irtisanotun nimet. Tämä on ollut henkilöstölle ”kylmää kyytiä”.

tetaan yhtiöittämään toimintojaan, vaikka taloudellisia edellytyksiä olisi niiden ylläpitämiseen. Tahti on kiivainta Uudellamaalla, missä esimerkiksi Vantaa ja Järvenpää ovat yhtiöittäneet merkittäviä palvelusektoreitaan. Vantaalla perustettiin vuonna 2012 ateria-, puhtaus- ja kiinteistöpalveluyhtiö Vantti.

Sote-palvelujen ulkoistaminen kurjistaa väistämättä työntekijöiden asemaa. Samalla ne kasvattavat kustannuksia pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Ulkoistamisen alla ovat etenkin sosiaali- ja terveyspalvelut, vaikka esimerkiksi Vantaan kaupunki päätti hiljat-

tain ottaa 2012 ulkoistetun Hakunilan terveysaseman takaisin osaksi kunnan omaa palvelutuotantoa. Asema oli alun perin ulkoistettu Atendolle, mutta kustannukset nousivat liian suuriksi.

Hakunilan terveysaseman tarina ei ole poikkeuksellinen, sillä moni kunta on käyttänyt takaisinotto-oikeuttaan sen jälkeen, kun on huomattu ulkoistamisen kasvattaneen liiaksi kuluja tai heikentäneen liikaa palveluiden laatua. Siitä huolimatta hallitus ja valtio painostavat erilaisten leikkausmekanismien kautta kuntia jatkamaan ulkoistamista. Tämän politiikan ensimmäi-

siä kärsijöitä ovat tavalliset kuntalaiset varallisuuteen tai asemaan katsomatta.

Virastot giljotiiniin alla

Keskustan puheenjohtajan Juha Sipilän kommentit liian suuresta julkisesta sektorista olivat osin seurausta hiljattaisista kohuista, joissa virkamiehiä on syytetty kansalaisten holhouksesta ja pikkutarkasta valvonnasta. Normienpurkutalkoot on päivän muotisana ja kansalaisia on helppo villitä puheilla ihmisiä kiusaavista ja kalliiksi tulevista pikkuvirkamiehistä.

Napoleonin oloinen työmies

Persujen ”työmies” Matti Putkonen avasi 70-lukuisen, sanaisen arkkinsa ja torppasi vuosikymmenensä sävyyn Vihreiden lähdön hallituksesta (UM 27.9). Tyyliilleen ominaisesti, ydinvoimalle uskollisesti, olivat ”yrittäjät” tyytyväisiä Vihreiden lähtöön, joista oli muodostunut ”Stubbin-Rinteen” hallituksen ”vankila ja kahleet”. ”Työmiehellä” on ilmeinen haku persuille seuraavaan porvarihallitukseen. Mainitussa joukkueessa on pahaa ristivetoa niin energiantuotannon suunnasta kuin Stubbin tai Sipilän kaveruudesta.

Tietysti laukomalla savupiipputeollisuuden faktoja vuosikymmenten takaa tavoitetaan se äänestäjäkunta, joka on jäänyt vuosikymmenten taakse, tieteen ja arvojen eteenpäin menon ulkopuolelle. Miksi Suomi on ainoa länsimaa, joka rakentaa vanhan aikaista ydinvoimaa? Uusiutuvien energioiden tuotanto on tänään nopeiten kasvava tuotannonala maailmalla ja täällä mennään Napoleonin tavalla Moskovaan. Ettei taas ”talvi” yllättäisi matkalla kuten Olkiluodossa kävi Napoleonin perillisille?

Kaikki suomalaiset ovat keskimäärin sitä mieltä, että kaivoslakimme on hanurista, laki kuin keskisimmasta Afrikasta. RikkauDET kaivetaan ulkomaisten iloksi ja toimeentuloksi, mutta perussuomalaisen nokkatyömies asettaa sanansa ”talvivaarojen” puolesta, puolustaessaan geologien ”jokamiehen oikeuksia”. Olen varma, ettei perussuomalaisissa olla läheskään yksimielisiä näistä ulkomaisille yrityksille rakennetuista oikeuksista ilman velvollisuuksia.

EU:n ilmastotavoitteet ja niiden vaikutus energian hintaan saa ”savupiippumieheltä” täystyrmäyksen. Tämä on alue, jolla ”vanhamaailma”, Eurooppa on kiistatta onnistunut. On rakennet-

tu esimerkillisin tavoittein puhtaampaa Eurooppaa ilmastopoliitikassa maailmalle malliksi. Muuta hyvää EU:sta on vaikea, mahdollon löytää.

Epäilemättä ”Napoleon” halajaa ”Wienin kongressipöytiin”, hallitusneuvotteluihin, muiden suurteollisuuden jo lobbamien kanssa. Koska näyttää siltä, ettei Suomen hallitukseen pääse ilman ”markkinoiden luottamusta”. Markkinoiden luottamus rakentuu omituisesti kahden Suomen teollisen historian suurimman epäonnistumisen varaan, Olkiluodon ja Talvivaaran. Markkinoiden luottamusta rakentaa epäilemättä kansan epätietoisuus ja passiivisuus, reagoida antamattomiin vaihtoehtoihin. Kansa jättää äänestämättä kokien vaikuttamisen mahdottomaksi.

Napoleonia siivittivät edellisen vuosidatan aatteet hänen lähtiessä valloitusretkilleen. Yhtä viimevuosisataisia ovat ”savupiipunapoleonin” visiot ajaa Suomi raaka-aineiden tuottajaksi kaivannais- ja energiasektoreilla, vaikka voisimme molemmilla aloilla olla esimerkkinä maailmalla, tuottaa oikein ja jakaa tuotos oikeudenmukaisesti.

Hannu Ikonen
Liljendal

Demokraattisen muutoksen puolesta eduskuntavaaleissa 2015- ryhdy STP:n eduskuntavaaliehdokkaaksi

Eurooppaa koettelee tänään vuosikymmeniin pisin talouden ja koko yhteiskuntaelämän lamakausi. Me Suomessa olemme näköalapaikalla tarkastelemassa sen mukanaan tuomaa työttömyyttä (pitkäaikaistyöttömyyttä, nuorisotyöttömyyttä), perusturvan leikkauksia ja yhteiskunnallista näköalattomuutta. Sama näköalattomuus ilmenee enenevässä määrin koko EU:n ja USA:n alueella. Sen syvyyttä osoittaa kriisin siirtyminen talouden ja toimeentulon alueelta ulko- ja sotilaspolitiikan alueelle. Se ilmenee USA:n ja EU:n toiminta puuttua sotilaallisesti maailman kehitykseen eri puolilla maapalloa. Naton siirtymisen eri puolilla yhä lähemmäksi Venäjän rajoja ilmeisenä pyrkimyksenä on päästä kontrolloimaan naapurimaamme yhteiskunta- ja talouselämää. Näemme ympärillämme kasautuvan taloudellisen ja sotilaallisen kriisin, joka muodostaa 70 vuoteen suurimman uhkatekijän maailmanrauhalle. Voi jopa sanoa niin, että Eurooppa ja maailma lähestyvät kuilun reunaa, josta ei voi palata takaisin.

Suurin syyllinen tähän kehitykseen on globaali läntinen pääoma ja USA:n sekä EU:n valtiollisella tuella harjoittama uusioikeistolainen yhteiskunta- ja talouspolitiikka, jota eri maissa lyhytnäköisesti omaa asemaansa turvaten monet ”perinteiset työväenpuolueet” seuraavat.

Globalisaation ja vapaiden pääomaliikkeiden nimiin vannonva maksimivoittoja tavoitteleva uusliberalistinen harvainvalta on saanut aikaan ympäristöongelmien ja hyvinvoinnin alasajon lisäksi ennennäkemättömän yhteiskunta- ja talouskriisin. Se on johtamassa kaikkialla maailmassa – myös kehittyneissä teollisuusmaissa – inhimillisen hädän pahenemiseen ja sotilaallisen uhkatekijän voimistumiseen.

Katsomme, että nykyisen uusioikeistolaisen markkinakapitalismin raameissa tätä politiikkaa ei

kyetä muuttamaan. Sen tilalle tarvitaan uutta talous- ja yhteiskuntapolitiikkaa, joka asettaa työn sekä sen tekijät ja heidän etunsa suurten pääomien ja niiden omistajien etujen edelle. Pääomien rajaton vapaus tulee saattaa yhteiskunnallisen kontrollin piiriin. Uusliberalistinen yhteiskuntapolitiikka on hylättävä. Ainoastaan tällä tavalla voidaan luoda perusta suurten edessä olevien ongelmien ratkaisulle.

Tähän eivät kykene perinteiset työväenpuolueet eivätkä myöskään populistiset oikeistopuolueet, koska niillä ei ole ohjelmissaan uusioikeistolaisen politiikan rajojen rikkominen eikä demokraattinen muutos.

Siihen kykenee vain koko työkansaa edustava laaja demokraattinen yhteisrintama, joka asettaa rohkeasti tavoitteekseen luoda poliittinen vaihtoehto nykyiselle. Tällaisen laajan yhteisrintaman rakentamisen puolesta STP on esittä-

Kuntien ohella valtion virastotkin ovat joutuneet merkittävien heikennysten kohteeksi. Virastoissa on nyt meneillään yt-neuvotteluita ja lomautuksia eikä tahdin uskota hiljenevän. Lomautusuhista ovat ilmoittaneet muun muassa Ely-keskukset, THL, Evira, STUK ja Rajavartiolaitos. 2000-luvun alusta lähtien valtion henkilöstön määrä on vähentynyt 124 000:sta 81 000:een. Ensi vuonna giljotiiniin alla on 1800 valtiosektorin työpaikkaa. Toteutuessaan tällaiset leikkaukset rampauttavat viranomais-toimintaa ja kansalaisten palveluja. Samalla ne luonnollisesti lisäävät henkilöstön epävarmuutta ja työtömyyttä.

Alexander Stubbin ja Antti Rinteen sekasikiöhallitus on päättänyt vauhdittaa julkisen sektorin alasajoa käymällä henkilöstön ja liikelaitosten kimppuun. Ensi kevään vaalien odotetaan muuttavan hallituspohjaa, mutta julkisuudessa esitettyjen puheidenseurauksena tahti tuskin muuttuu. Sipilän ohella Timo Soini ja Perussuomalaiset ovat vaatineet irtisanomisia ja julkisen sektorin pienentämistä.

Hyvinvointivaltion rakenteiden purkaminen on välttämätöntä EU:n lainsäädännön ja markkinapolitiikan soveltamiseksi. Hyvinvointipalveluiden kimppuun käymisen seurauksena häviäjiä ovat henkilöstön lisäksi suomalaiset yleensä. Voittajiksi ovat jäämässä luonnollisesti yksityiset palvelutuotantoyritykset, jotka odottavat kieli pitkällä yksityistämisestä seuraavia suuria liikevoittoja.

KÄ toimitus

Syysseminariissaan 25.10. 2014 STP käsittelee mm. tulevia eduskuntavaaleja. Todettiin, että ennen EU-vaaleja heränneistä toiveista ja lupauksista huolimatta yhteistä uusliberalistisen yhteiskuntakehityksen vastaista kansanrintamaa ei kyetä eduskuntavaaleja ajatellen enää rakentaa. Siksi seminaari päätti antaa oheisen julkilausuman ja vetoomuksen.

nyt vetoomuksen ilmaisten halukkuutensa neuvotella asiasta ilman mitään ennakkoehtoja. Olemme myös käytännön tasolla osoittaneet olevamme esitystemme takana.

Tulevia kevään 2015 eduskuntavaaleja ajatellen ei enää ole mahdollista luoda demokraattista yhteistoimintaorganisaatiota. Siksi vetoammekin järjestöihin ja yksityisiin ihmisiin:

STP on valmis periaate- ja vaaliohjelmansa puitteissa hyväksymään listoilleen kaikki ne ehdokkaat, jotka katsovat voivansa lähteä rakentamaan työkansalle uusioikeistolaisen politiikan vastaista yhteisrintamaa. Ota yhteys allekirjoittaneisiin:

Tommi Lievemaa
tommi.lievemaa@pp.inet.fi
Heikki Männikkö
heikki.mannikko@pp1.inet.fi
Juhani Tanski
juhani.tanski@suomi24.fi

Kamppailu Helsingin asukastalojen puolesta jatkuu

Kaupunki toimii asukastaloissa erilaisten järjestöjen ja yhteisöjen kumppanina, jonka rooli painottuu asukkaiden hyvinvoinnin tukemiseen sosiaali- ja terveystoimen mahdollistamin resurssein. Tästä kumppanuudesta Pajunen virkamiehineen haluaa nyt päästä eroon ja sysätä vastuun toiminnasta yksinomaan järjestöille.

Vetovastuun ottamisesta järjestöille tehtyyn kyselyyn vastasi 49 järjestöä, jotka toimivat Kumppanuustalo Hannassa, Oulunkylän seurahuoneella, asukastila Hopealassa, Maunulan Saunabaaris- sa, Kontulan, Vuosaaren ja Pihlajamäen lähiöasemilla sekä asukastalo Mylläri-ssä, Betaniassa ja Malmin toimintakeskuksessa. Järjestöistä 86% vastasi, etteivät ne pysty jatkamaan toimintaa yksin. Tästä hätääntyneinä asukkaat kokoontuivat selittämään tilannettaan 7.10.2014 ko-koontuneelle kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle Kallion viras- totalon eteen ennen lautakunnan kokousta. Ilmeni, ettei lautakun- ta voinut ottaa ilmoitusasiana pöy- dälle tuotua kävijöiden ja henkilös- tön kuulemisraporttia ”Helsingin kaupungin sote-viraston asukasta- lotyö 2014” käsitteilynsä, vaan se menee ilmeisesti suoraan Kaupun- ginhallitukselle.

Virkamiehet kävelevät päättäjien yli?

Helsingin Sosiaali- ja terveystoimen ylläpitämien kymmenen asu- kastalon alasajomissiossa ovat vir- kamiehet työryhmineen onnistu- neet jyräämään ja sekoittamaan täydellisesti puurot ja vellit keske- nään sekä tiedottamaan vain yhtä näkökulmaa luottamushenkilöille. Virkamiestyöryhmien asiana valaise- vissa raporteissakin on pidetty esil- lä suppeaa näkökulmaa. Läpinäky- vä hallinto ja avoimuus ei ole par- haalla tavalla toteutunut. Päätöksiä tehdään kuitenkin jo nyt lokakuus-

Helsingin kokoomuslainen kaupunginjohtaja Jussi Pajunen on sanonut, että alueiden ja asukkaiden eri- arvoistuminen on Helsingin suurimpina haasteena. Samaan aikaan hän on määrännyt virkamiehensä suunnittelemaan asukastalojen alasajoa eli niiden ulkoistamista järjestöille ja asukas- yhteisöille. Niinpä aluetyön päällikkö saattaakin todeta, etteivät aluetyö ja asukastalojen ylläpito ole lakisäätteisiä. Koska kaikki on tiukalla säästökuurilla, kaikki vähenee yhtä aikaa. Ristiriita on siis melkoinen.

Kuva: Heikki Männikkö

sa 2014.

Selvityksiä ja sotkemisia

Helsinkiläiset veronmaksajat mak- savat kalliin laskun, jos Sote-viras- to irtisanoutuu arjen matalan kyn- nyksen syrjäytymisen ehkäisystä. Samalla virasto hylkää köyhimmät asukkaansa.

Puuro- ja velliongelman prosessissa on kahden eri asian tiivis niputus ja niiden käsittely yhtenä samanaista toimintaa tarjoavana osallisuus- ja kansalaistoimin- tana. Helsingissä toimii noin 40-60 järjestöjen ja eri yhteisöjen asukas- tilaa, joiden toiminnan avustuskriteereitä pohtivan Kaupunginkans- lian virkamiestyöryhmän toimek- siantoon sisällytettiin myös Sote- viraston asukastalojen organisoi- nin selvitys. Soten asukastalojen toimintamalli on erilainen kuin jär- jestöjen ylläpitämien asukastilojen. Molempia tarvitaan Helsingissä.

Vuonna 2012 käynnistyi Kau- punginkanslian alla Sote-viras-

ton Aluetyön yksikön selvitystyö- ryhmän työskentely, joka v. 2013 lopussa johti osittaiseen alueel- lisen lähityön alasajoon. Sosiaa- li- ja terveystoimen asukastalot jäivät edelleen selvitystilaan. Mis- tä prosessi lähti liikkeelle? Lähti- kö se silloisen sosiaaliviraston per- he- ja sosiaalipalvelujen sisältä? Joutui kaupunkinhallitus ja Jus- si Pajunen työryhmien toimeksi- annoilla 2012-2014 tarpeettomas- ti sekoittamaan alun perinkin kaks- sisällöllisesti erilaista toimintaa? Tilannetta pahensi se, että Alue- työn työryhmän loppuraportista 2013 puuttui täysin Soten asukas- talojen sosiaalialan ammatillinen työnkuvaus ja räätälöidyn työllis- tämisen sekä matalan kynnyksen palveluohjauksen mallit. Työnteki- jä määriteltiin vain tilavarauksista, wc-papereista sekä kahvinkeitosta huolehtivina tekijöinä. Kaupungin luottamushenkilöt saivat erittäin supistettua tietoa Soten asukasta- lotoiminnan sisällöistä.

Jääkö toimijoiden raportti pimentoon?

Vuonna 2014 selvittämistä jatkoi Kaupunginkanslian Asukasosal- lisuuden avustustyöryhmä, jon- ka yhtenä tavoitteena oli selvit-

tää menettelytavat ja kriteerit, joi- den perusteella Soten asukastaloja voidaan luovuttaa järjestöjen ja yhe- isöjen operoitaviksi. Työryhmäs- sä on samoja virkamiehiä, jotka jo aiemmassa raportissa supistivat tie- toa Soten asukastalojen sisällöistä. Avustustyöryhmän raportti valmis- tuessaan on ilmeisesti se, jota luot- tamushenkilöille jaetaan. Sosiaa- li- ja terveyslautakunnan velvoitta- ma kävijöiden ja henkilöstön kuule- misen asiantuntijaraportti ”Helsin- gin kaupungin sosiaali- ja terveys- viraston asukastalotyö 2014, henki- löstön ja käyttäjien näkemys”, nyt 7.10. lautakunnan pöydälle jaet- tu ilmoitusmenettelyllä, ei saa jää- dä pimentoon. Helsingin kaikkien valtuutettujen tulee perehtyä sii- hen hyvin. Sen olisi pitänyt olla jul- kinen heti valmistuttuaan Sote-vi- raston johtoryhmän käsittelyn jäl- keen 23.9.2014.

Sote-viraston johtoryhmä: asukastalot järjestöille

Samalla talojen mukana oleva so- siaalialan ammatillinen työ, joka painottuu ennaltaehkäisevään ja hyvinvointia tukevaan toimintaan sekä laaja-alaiseen räätälöityyn työllistämiseen, poistuu. Johtoryh- män mielestä pelkkä kuntoutta-

van työtoiminnan järjestäminen työllistämisen tuen yksikön kautta alueella olisi riittävää kumppanuut- ta. Taloissa työllistetään vuositaso- la noin 300 henkilöä erilaisilla sopi- muksilla ei vain kuntouttavassa työ- toiminnassa ja jatkosuunnitelmien myötä suuri osa lähtee omilla työ- ja opiskelupoluillaan eteenpäin. Laa- ja-alainen räätälöinti tuottaa tulok- sia. Säästöjä tuottavaa on myös ta- lojen monipuolinen ihmisten terve- yttä, toimintakykyä, itsenäistä sel- viytymistä ja maahanmuuttajien kotoutumista tukeva toiminta. Jär- jestöt ja alueiden muut yhteisötoi- mijat ovat kumppaneina ja toimin- taa kehitetään yhdessä kaikkien asukkaiden kanssa. Onko Helsin- gillä varaa näin lyhytnäköisiin pää- töksiin ja kuntalaisten arjen hylkää- miseen? Asiaa voisi viisaasti katsoa myös tulevan sosiaalihuoltolain vel- voitteiden näkökulmasta.

Mielenilmaisu tuotti taas tuloksia

Näitä edellä kerrottuja asioita asu- kaat kilvan selostivat kokoukseen rientäville lautakunnan jäsenille.

Joillekin heistä asiat oli- vat uusia ja he kiittelivät asukkaia asioiden selventämisestä. Niin- pä lautakunnan enemmistö aset- tuikin vaatimaan aluetyön, samal- la myös asukastaloasian tuomista heille lausuntoa varten ja asian kä- sittelyä osana laajempaa vuoteen 2030 ulottuvaa suunnitelmaa ja siten valtuustokäsittelyyn. Saa nähdä kuinka käy. Tahtooko Pajunen, että kaupunginhallitus ratkaisee yksin koko asian lähiaikoina? Tietäköön, että asukastalojen puolustajat ovat nyt valppaana ja tulevat varmas- ti plakaatteineen kaupungintalolle yhteistä asiaamme ajamaan.

Lämmin kiitos niille lauta- kunnan jäsenille, jotka ymmärtä- vät asukkaiden hädän ja mitä eri- arvoistuminen ja syrjäytyminen to- dellisuudessa voi tarkoittaa. Ei pidä säästää väärässä paikassa!

Antero Nummiranta

Lähteenä käytetty mielenilmaisu- tapahtumassa lautakunnalle jaet- tuja infoja.

Tarvitaan kuuden tunnin työpäivä

Riku Korttejärvi on STP:n ehdok- kaana ensi kevään eduskunta- vaaleissa Salossa.

Oli virhe, että liityimme EU:iin. Sen jälkeen Suomelta on men- nyt oma raha, markka ja edus- kunta on tietoisesti tai tietä- mättään ajautumassa yhä sy- vemmälle EU:n säädösten vii- dakkoon. On olemassa vielä pieni mahdollisuus EU:sta irtau- tumiseen. Myös EU:n vapaa liik- kuvuus töitten perässä maasta toiseen on Suomen ammatil- lisen työväen kannalta huono ratkaisu.

Suomen hallituksen ja eduskunnan päätökset siirtää lisää tehtäviä kuntien hoidet- taviksi asettavat kunnat eriar- voiseen tilanteeseen toisiinsa nähden. Monilla kunnilla ei ole enää muuta tehtävänä kuin

yhdistyminen kuntaliitoksen kaut- ta isompiin yksiköihin tai kunnal- lisveron nostamisen kautta saada talous tasapainoon.

Työttömyys Suomessa ylittää sallittavuuden rajat. Joka päivä jokin yritys aloittaa yt- neuvottelut vähentääkseen työn- tekijöitä. Salossa työttömyysaste on yli 14 %. Myös muissa osissa Varsinais-Suomea on lähes 10 % työttömyysaste.

Työttömiä on Suomessa n. 500 000, kun otetaan huomioon myös ne jotka ovat kuntouttavas- sa työtoiminnassa sekä kuukau- desta kahteen kuukauteen kes- tävässä koulutuksessa. Pitkäai- kaistyöttömiä on 90 000 ja lisää on tulossa koko ajan.

On myös huomioitava mie- lenterveyskuntoutujat. Heillä on omia vertaistukiyhdistyksiä, joit- ten kautta monet ovat nykyään töissä. Alkoholisteista monet ovat selvinneet AA:n tai A-klinikoiden kautta takaisin töihin.

Yhteenvetona esitän, että olisi viisipäiväinen työviikko, jossa olisi 30 tuntia töitä, eli 6 tun- tia päivässä. Silloin tulisi lisää yk- si vuoro joka työpäivälle. Palkka ei pienenesi, eli saisi seitsemän ja puolen tunnin palkan kuudesta tunnista. Eduskunnassa olisi sää- dettävä laki 6 tunnin työpäivästä.

Riku Korttejärvi
Salon

Kuka toi kurjuuden kylälle

Valtiomme verotulot ovat se poh- ja, jolta palvelut sekä ns. hyvin- vointivaltiomme ponnahtaa. Ve- rotuloja on eri poliittisilla päätök- sillä tietoisesti vähennetty ja sal- littu veronkierto erityisesti rikkail- le ja suuryrityksille. Esimerkiksi No- kia maksoi veroja vain 150 euroa vuonna 2011. Vain 1/3 osa kansa- laisista maksaa enää progressiivista tuloveroa. Muita pääomia on viety maastamme ulkomaille 266,3 mil- jardia euroa, joita ei siis sijoiteta kotimaahan. Kuntaverosta on vapau- tettu pääomatuloa saavat, jotka ei- vät maksa lainkaan veroa suurista- kaan tuloista. Heitä siipeilijöitä on Tuusulassakin 9 500.

Valtion päätösvalan perus- tuslain vastaisen luovuttamisen EU:lle sekä vieraan, laittoman va- luutan euron käyttöönoton seu- rauksena on oma talous- ja finans- sipolitiikka alistettu muiden pää- tettäväksi. Seuraukset ovat järkyt- täviä: 450 000 ihmisen massatyöt- tömyys, koska työvoima on laitettu joustamaan EU:n sopimuksilla, se- kä köyhyyden kasvu 700 000 kan- salaiseen.

Maatamme on köyhdytetty myös EU:n jäsenmaksuilla, joita

Miksi ja kenen toimesta maamme ja kunnat on saatettu tähän tilaan, jossa päättäjien mukaan rahaa ei riitä hyvinvointivaltion ja kuntien ylläpitämiseksi ja siksi on kaikista entisestä hyvistä leikattava, vä- hennettävä tai jopa poistettava. Väitän, että syylliset henkilöt puolueineen ovat lähempänä kuin uskotkaan. Ne kaikki ovat tässä aivan lä- hellä kuntapuolueissa sekä eduskunnassa että kunnanvaltuustoissa

Kuva: Heikki Männikkö

maksamme politiikkojemme tah- dosta - myös muiden maiden puo- lesta - 2,4 miljardilla ja tämä on oman jäsenmaksun 1750 miljoon- nan euron lisäksi. Tähän kuuluu myös asehankinnat, jotka köyhdyt- tävät maamme 2800 miljoonalla eurolla. Ja kansalaisten maksutaak- ka on edelleen raskas yrityk- sien Kela-maksun poistolla (2010)

1 miljardilla eurolla.

Joten hokema kestävyysva- jeesta, jota käytetään perusteena lähes kaikkeen, ei pidä paikkaansa. Se ei ole meidän kansalaisten/kun- talaisten tekemisiä, vaan noiden kertomieni päättäjien ja puoluei- den - lähelläkin.

Jori Porspakka
Tuusula

Täystyöllisyys edellyttää pitkäaikaistyöttömille oikeutta työhön

Tavoitetta voi verrata siihen, kun presidentti Urho Kekkonen julisti kansallisen hätätilan, kun työttömyys uhkasi syksyllä 1975 nousta yli 60 000 työttömän. Nyt työttömien työnhakijoiden luku on jälleen ylittänyt 300 000 rajan vuoden 2013 kesästä alkaen.

Kuinka paljon meillä on nyt "oikeasti" työttömiä?

Työttömien työnhakijoiden määrä on ollut erittäin pitkään keskimäärin yli 300 000. Se oli välillä alempana vuoteen 2008 asti, ja nyt se on taas noussut yli tuon rajan (1991–2014 keskimäärin 320 000). Tilastokeskuksen luokittelussa työttömyys on nykyisellään vuositasolla 8,5 %. Kun siihen lisätään piilotyöttömät, kokonaistyöttömyysluku on noin 12 %. Se on suunnilleen sama kuin työttömien työnhakijoiden luvuin laskettuna. Työttömyysaste lasketaan jakamalla työttömien lukumäärä työttömien ja työllisten (työssä olevien) summalla, josta käytetään sanaa työvoima.

Yksi tapa kuvata asiaa on laajan työttömyyden käsite. Tällöin työttömiin työnhakijoihin on lisätty työttömyyseläkeläiset, ryhmälo-mautetut sekä lyhennetyllä työviikolla ja joko työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä olevat tai työvoiman ulkopuolelta TE-toimistoissa työtä hakevat. Silloin saadaan luvuksi 450 000, noin 15 %.

Työttömien määrä ei vielä kerro siitä, kuinka monta ihmistä työttömyys koskettaa esimerkiksi yhden vuoden aikana. Tarkka luku selviää työttömien työnhakijoiden tilastosta. Vuonna 2013 se oli 650 000 ihmistä. Se on suurempi luku kuin työttömien työnhakijoiden, koska työttömyyksiä alkaa ja päättyy vuoden mittaan ja siksi useampi on työttömänä vuoden mittaan kuin keskimäärin. Vuonna 2009 työttömyyden keskimääräinen kesto oli 32 viikkoa ja viime vuonna 45 viikkoa. Työttömyy-

Täystyöllisyys on yhä pätevä yhteiskunnallinen tavoite. Se voidaan määritellä tietyllä tavalla. Keskeinen asia on, että pitkäaikaistyöttömyys saadaan rajatuksi enintään vuoteen yhtäjaksoisesti ja sitäkin lyhemmäksi. Korostan sitä siksi, että yleensä puhutaan työttömyysprosentista, mutta se on ratkaisevaa. Tietysti myös työttömyysprosentti on tärkeä. Jos mennään 40 vuotta taaksepäin vuoteen 1974, niin silloin se oli siinä pari, kolme prosenttia nykyisellä norjalais-sveitsiläisellä tasolla ja 1990-luvun lamankin edellä lähestyttiin tätä, vaikkei siihen aivan päästykään. Olennaista on, että prosentti on alhainen eikä ole pitkäaikaistyöttömyyttä. Erityisesti on olennaista, että hyvässäkin taloustilanteessa ei päästä lähellekään täystyöllisyyttä, jos pitkäaikaistyöttömyyttä ei saada ratkaistuksi.

Eurooppa-salilla etsittiin 18.8. ratkaisua täystyöllisyyden ongelmaan. Uusliberalismin raameissa sitä ei löytynyt eikä kukaan uskaltanut näiden raamien ulkopuolelle. (KÄ 4/14)

Kuva: Heikki Mämmikkö

den painolasti ihmisten kohdalla on tullut pahemmaksi tämän pitkittymisen myötä. Työttömyys kohdistuu vuoden mittaan enemmän kuin miljoonaan ihmiseen, kun otetaan huomioon työttömät ja työttömien omaiset. Lisäksi epävarmuus työpaikoilla on laajaa.

Keskeinen asia työttömyyden kasvussa on teollisuuden työllisyyden väheneminen 100 000 hengellä 2000-luvulla ja siitä 70 000:lla finanssikriisivuosina. Teollisuuden supistuminen on toteutunut kolmessa aallossa. Ensin lähti väkeä vähentämään metsäteollisuus, mutta metalliteollisuus lomautti ja toisaalta piti työvoimaa enemmän kuin oli sitten hetken tarve. Seuraavassa aallossa metalliteollisuus alkoi myös karsia ja samaan aikaan myös elektroniikkateollisuus, joka on tehnyt sitä oikeastaan jo pidemmän aikaa. Nämä ei-

vät olleet peräkkäisiä aaltoja vaan osittain rinnakkaisia. Karsinta on kohdistunut nimenomaan ikääntyvään päähän, joka synnyttää ikääntyvien pitkäaikaistyöttömyysongelman. Nuorten työttömyydessä päätekijä on, ettei kunnolla päästä kiinni työelämään.

Pisin yhtäjaksoinen rauhan ajan taantuma

Tuotannossa ollaan nyt kuusi prosenttia alle vuoden 2008 huipun. Siksi hyvässä tilanteessa tuotanto on vuonna 2017 vuoden 2008 tasossa. Siten edellisen huipun saavuttaminen kestää ainakin 9 vuotta. Nykyinen kaksoistaantuma (nousiin välillä ja sitten tuli uusi lasku) on pisin yhtäjaksoinen rauhan ajan taantuma, mitä Suomessa on ollut puoleentoista vuosisataan, kun otetaan vertailukohdaksi se, milloin saavutettiin edellisen huipun taso.

Syvämpiä taantumia kyllä on ollut. Työllisyydessä edellisen huipun saavuttaminen kestäisi vielä kaksi vuotta kauemmin, vuoteen 2020, ja tarvittaisiin 90 000 työpaikkaa lisää nykytasoon. Jos katsotaan historiasta, löytyy vastaava 9 vuoden ajanjakso I maailmansodan ajalta: vuonna 1922 päästiin tuotannossa vuoden 1913 tasolle.

Muut pitkät lamat ovat olleet pituudeltaan 6 vuotta (1876–1882) ja 1930-luvulla 5 vuotta. Toisessa maailmansodassa kesti 8 vuotta (1938–1946), kun edellinen huippu saavutettiin ja 1990-luvun lamassa 7 vuotta. Pituudet ovat nämä, mutta monet muut ovat olleet kyllä syvämpiä.

Puhutaan työvoiman riittävyydestä. Se ei kuitenkaan tule olemaan ongelma pitkiin aikoihin eikä työvoimapulaa ole yleisesti.

Yksittäisissä ammateissa ja aloilla voi olla lisätarvetta. Se tulee hoitaa muun muassa kouluttamalla väkeä näihin ammatteihin.

Täystyöllisyys voidaan saavuttaa

Jos edellisen peilaa luvuiksi, niin tarvittaisiin 150 000 – 200 000 työpaikkaa lisää. Lisäksi tarvittaisiin muita toimia, että voitaisiin tavoitella täystyöllisyyttä. Jos tällä vuosikymmenellä saataisiin lisää 100 000 työpaikkaa, olisi ylitetty vuoden 2008 työllisyys. Tavoitteet voidaan virittää tähän tai korkeammalle, mutta tulee kertoa, miten ne aiotaan saavuttaa. Ratkaisevan olennaista on saada pitkäaikaistyöttömyys alas tavoitteena sen nollamineen niin, että vaikkei kyetäisi takaamaan oikeutta työhön, kyetäisiin takaamaan kuitenkin, ettei työttömyys jatku loputtomasti.

Palkkatuen lisääminen avainasemassa

Pitkäaikaistyöttömille on taattava oikeus työhön. Nuorten työttömyys tulee katkaista ensi vaiheessa kolmeen kuukauteen. Palkkatuki ja työllistäminen ovat paras lääke pitkäaikaistyöttömyyteen. Tätä on selvitetty lähemmin haastattelussa Taimio Heikki (Lokakuu 2014, Palkkatukien olennainen lisääminen ykkösasia työttömyyden alentamisessa – neuvotteleva virkamies Pekka Tiainen haastattelu. Työ & Talous, Palkansaajien tutkimuslaitos).

Tavoitteita voidaan asettaa korkealle, ja tulee olla esittää miten niitä aiotaan toteuttaa ja oikeasti tehdä tarpeelliset toimet. Kerralla ei saavuteta kaikkea ja siksi on tärkeä edetä askel askeleelta määrätietoisesti ja niin, että saadaan oikeasti tuloksia yhdessä ihmisen kanssa toimien.

Pekka Tiainen
Valtiotieteen tohtori (taloustiede); neuvotteleva virkamies työ- ja elinkeinoministeriössä

Hyvinvointivaltion romutus

-vastikkeeton, velvoittava, vastikkeellinen-

Talvella 1998 järjestettiin Tampereen Hervannassa seminaari kolmannen sektorin työntekijöille. Alustajana esiintyi työministeriön ylitarkastaja Paavo Saikkonen. Puhe oli innostava. Sen pohjalta näytti kolmannen sektorin järjestöverkosto taivaan lahjalta taistellessa köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan. Itse olin alalla vielä ummikko ja kaikki toiminnanjohtajien retoriikka meni minuun yhtä täydestä kuin alustajaankin. Keskusteltaessa nousi ylös eräs nainen, joka ohitse aiheen esitti, että työttömät pitäisi määrätä tekemään kolmannen sektorin järjestöille työtä vastikkeena saamastaan päivärahasta. Ajatus sai salissa vastustusta, mutta löytyi sille myös kannattajia.

Seminaarin päätyttyä matkasin kaupunkiin Saikkosen kanssa. Koko puolen tunnin bussimatkan työministeriön virkamies kauhisteli sitä, että ajatus vastikkeellisesta sosiaaliturvasta lanseerataan kolmannen sektorin taholta. Hän piti täysin mahdottomana, että hyvinvointivaltiossa vaadittaisiin sosiaaliturvasta minkään muotoista vastiketta. Saatoin sanoa olevani yhtä hämmäntynyt kuin ylitarkastaja.

Palkaton pakkotyö

Saikkonen työskenteli ministeriön tutkimusyksikössä. Hänellä ei ollut tietoa siitä, mitä viraston raaka porukka suunnitteli. Emme myöskään tulleet ajatelleeksi, että vastikkeellinen sosiaaliturva oli ollut käytössä jo muutama vuosi. Se oli toteutunut Esko Ahon hallituskaudella Ilkka Kanervan toimiessa työministerinä. Silloin oli keksitty nuorten työvoimapolitiittinen työharjoittelu. Se oli palkatonta työtä, josta ei sopinut kieltäytyä ilman tuntuja sank-

tioita. Vikuroivalta alennettiin tuntuvasti sosiaaliturvaa.

Oli harvinaista, että tässä "harjoittelussa" olisi päässyt harjoittelemaan jotain ammattia. Ministeriö asetti työvoimatoimistoille niin suuret harjoittelukiintiöt, että kaikki nuorten hyväksikäyttö oli mahdollista. Tiesin tuohon aikaan kauppiaan, joka tilasi työvoimatoimistolta puolen vuoden välein harjoittelijan hoitamaan varaston hanttihomia. Kauppias edellytti, että harjoittelijan tuli olla nuori nainen, joka omasi määrätyn ulkonaisen viehättävyyden. Ennen työvoimapolitiittisen työharjoittelun aikaa oli kauppias joutunut maksamaan tuostakin työstä palkan.

Sanasta tekoihin

Aika on ajanut jalosydämisten ylitarkastajien ylitse. Hyvinvointivaltion luuranko ei enää pahemmin kolise kaapissa. Tänäpäin saa työttömiä ja muita köyhiä simputtaa, miten mielii. Suomalaiseen sosiaalihistoriaan jättää pysyvän jälkensä Jyrki Kataisen kauhukabinetin sosiaali- ja

terveysministeri Paula Risikko. Tämä nainen näet toi suomenkieleen uuden sanan "osallistava".

Risikko ymmärsi, että "vastikkeellinen sosiaaliturva" kuulostaisi kolkolta Saikkosen kaltaisten hyväntahtoisten sivistysporvareiden korvissa. Heidät pitäisi lepyttää, ennen kuin ryhdytään sanasta tekoihin. Joku mainostoimisto sai hyvät tuntikorvaukset perustessaan tiimin asiaa tuumailemaan. Ahdistavasta piti tehdä Vapauttava ja Nöyryyttävästä Kannustava. Näin päästiin negatiivisesta vastikkeellisesta sosiaaliturvasta ja alettiin luomaan positiivista osallistavaa sosiaaliturvaa.

Vuoden 2014 alussa Risikko asetti laajapohjaisen työryhmän laatimaan esitystä osallistavasta sosiaaliturvasta. Ministerin hehkutuksen mukaan kaikki köyhät saatettaisiin pienellä työnteolla yhteiskunnan jäseniksi ja itseään kunnioittaviksi kansalaisiksi. Työryhmää edelsi ns. "Parpon paperi" eli Rauman sosiaalijohtaja Antti Parpon muistio, jossa pohdittiin mm. sitä, tulisi-

Kuva: Heikki Mämmikkö

Tilastokeskuksenkin mukaan työttömyys nousi syyskuussa 8,2 % :iin t. 218000 työttömään. Käytännössä se on paljon suurempi ja ns. laaja työttömyys lähentelee 0,5 miljoonaa. Tampereella 25.7.-14 järjestetyssä työttömien mielenosoituksessa puhui mm. Risto Koivisto.

ko myös työkyvyttömyyseläkkeellä olevat laittaa palkattomaan pakkotyöhön.

Teosta sanoihin

Sanapeleillä ratkaistaan paljon yhteiskunnan asioita. Myös vastikkeellisen sosiaaliturvan kohdalla on turvaututtu kielelliseen manipulointiin. On annettu ymmärtää, että mitään suurta poikkeusta ei nykyiseen käytäntöön tapahdu. En voi tietää, mistä porvarillisesta laitoksesta huho on lähtenyt kiertämään. Tänäpäin se on kuitenkin valloittanut tutkimusyhteisön ja eduskunnan.

Olen kuullut kahden sosiaalipoliittisesti edistyksellisen kansanedustajan sanovan, että suomalainen sosiaaliturva on jo vastikkeellista. Tätä on perusteltu sil-

lä, että työttömyyspäiväraha vaatii saajaa aktiiviseen työnhakuun. Onko tuollainen vastikkeellista? Se, että työtön hakee olemattomia työpaikkoja, ei tuota mitään vastiketta kenellekään; ei valtiolle, ei kunnille, ei seurakunnille, ei kolmannen sektorin järjestöille, ei teollisuudelle eikä kauppiaille. Työttömälle on vain asetettu velvollisuus. On siis kyse "velvoittavasta sosiaaliturvasta".

Edellä esitin, että osa työttömistä joutuu määrääjäksi vastikkeellisen sosiaaliturvan piiriin, tuottamaan hyötyä jollekin. Tätä järjestelmää halutaan nyt massiivisesti laajentaa. On nähtävä ero velvoittavan ja vastikkeellisen sosiaaliturvan välillä.

Risto Koivisto

Uusliberalistille taloustieteilijöille isku pallean

Varallisuus tulee keskittymään entisestään

Yrjö Janssonin säätiö palkitsi viime vuonna (2013) taloustiedepalkinnolla ranskalaisen taloustieteilijä Thomas Piketty'n kirjan "Capital in the 21st Century" (Pääoma 21. Vuosisadalla). Siinä asetetaan nykyisen neoklassisen talousopin lähes kaikki teoriat kyseenalaiseksi ja pääläelleen. Pikettyn mukaan 1980-luvun talusteoriat perustuvat yksinkertaisiin oletuksiin taloudesta. Kyseiset teoriat kääntyvät pääläelleen, jos vaurauden ydin onkin jatkossa työnteon sijaan pääomien omistaminen. Piketty tarkastelee vähän pitemmän ajanjakson kehitystä. Sadan vuoden aika (1913-2013) oli ihmiskunnan historiassa poikkeuksellinen jakso, jolloin keskiluokka rikastui työtä tekemällä. Vain tuolloin talouskasvu ja palkkatulot olivat pääomien tuottoja nopeampaa. Nykyään ollaan taas palaamassa perijöiden ja koroilla eläjien yhteiskuntaan, jossa varallisuus keskittyy entisestään, ennustaa palkittu taloustieteilijä. Piketty väittää, että länsimaiset yhteiskunnat ovat kierteisessä, jossa varallisuus kasaantuu. Vuodesta 1914 lähtien tuloterot pienivät 1970-luvulle saakka, jonka jälkeen ne ovat kasvaneet.

Automaatio vahvistaa pääoman neuvotteluvoimaa

Ranskassa perintöjen arvo oli 1950-luvulla viisi prosenttia bkt:stä, nyt se on 15 prosenttia. Tavallisten työntekijöiden reaaliasiot ovat jääneet vuoden 1980 tasolle ja vain ylimpien ryhmien ansiot ovat nousseet, kaikkein ylimmän ryhmän – sen kuuluisan yhden prosentin – huomattavastikin. Ylimmät ryhmät eivät kuluta suhteellisesti yhtä paljon kuin köyhemmät, joten kysyntä on jäänyt pienemmäksi, kuin jos tulonjako olisi tasaisempi. Piketty näkee eriarvoisuuden kasvussa talouskasvua heikentäviä elementtejä. Hän toteaa, että pääoman neuvotteluvoima työntekijöitä ja ayliikettä vastaan kasvaa, kun työ-

Suomessa vielä 1990-luvulla lähes kaikki talousprofessorit vanhoivat vapaiden markkinoiden ja uusliberalismin nimeen. Monetarismi ja Friedmanin koulukunta valloitti niin yliopistojen, valtionvarainministeriön, EU:n IMF:n kuin WTO:n korkeimmat vakanssit. Se oli ainoa totuus. Taistelin tuolloin aika kii-vaasti talousprofessorien kanssa Yliopisto-lehden sivuilla (<http://ariojapelto.blogspot.fi/2010/08/debatit-lehdet.html>). Kun pääomat näiden talousoppien mukaan vapautettiin, talouden piti jatkua loputtomaan kasvuun, työpaikkoja piti syntyä miljoonittain ja hyvinvoinnin levitä tasaisesti kaikkialle. Nyt kun näihin uskomuksiin ei luota enää kukaan, kaikki nämä talousprofessorit ovat pitäneet aika matalaa profilia. Nyt on "isompi nyrkki" tullut avukseni. Talousprofessorit vähätelivät, kun minulla ei ollut akateemista statusta. Tällä "nyrkillä" on kiistämätön taloustieteellinen status, joten professorit ja kookoomus, nyt on syytä kavahtaa.

Kuva: Heikki Mänttö

Piketty näkemykset käyvät yhteen Occupy- liikkeen kanssa. Myös Helsingissä 15.10. 2011 Narinkkatori täyttyi kriittisistä ihmisistä mm. Etelä-Euroopan tapahtumista aktivoituneina. Artikkelissa Ari Ojapello esittelee taloustieteilijä Piketty'n ajatuksia uusliberalismin kääntämisestä demokraattiseen suuntaan.

voimaa voidaan korvata automaatiolla.

Kapitalismi ei paranna kaikkien elämänlaatua

Neoklassinen talousoppi uskottelee, että aikanaan työnteolla kertyneen varallisuuden verottaminen uudestaan ja uudestaan johtaa verokiilaan eli saman työllä tehdyn tuloksen moninkertaiseen verottamiseen. Kuusi vuotta finanssikriisin jälkeen ihmiset etsivät jonkinlaista raamattua. Piketty on vastaus kansalaisten keskuudessa vallitsevaan todelliseen tunteeseen, että kaikkea ei ole hoidettu, että meidän pitää arvioida tilannetta, että tarvitsemme uusia ideoita, suuria ehdotuksia, suuria globaaleja ratkaisuja. Piketty kyseenalaistaa amerikkalaisen elämän sisimmässä ytimes-

sä olevan myytin siitä, että kapitalismi parantaa jokaisen elämänlaatua. Hän riistää sädekehän kaikelta siltä, mitä kapitalistit uskovat rikastumisen eettisyydestä. Piketty kumoo lähes kaikkien merkittävien taloustieteilijöiden uskomukset alkaen Karl Marxista. Marx uskoi kapitalismin tuhoavan itse itsensä sen tavoittelessa jatkuvasti kutistuvia voittoja.

Kirjon toisessa päässä on Nobelin palkinnon vuonna 1971 saanut Simon Kuznets, joka todisteli epätasa-arvoisuuden kuilun väistämättä kapenevan sitä mukaa kuin taloudet kehittyvät ja tulevat monimutkaisemmiksi. Piketty sanoo, ettei kumpikaan näistä argumenteista vastaa hänen keräämänsä aineistoa. Piketty'n mukaan kapitalisteilla on fun-

damentalistinen usko siihen, että pääoma pelastaa maailman. Vuoden 2008 pankkikriisistä vuoden 2011 Occupy -liikkeeseen tämän ovat vaistonneet tavallisetkin ihmiset. Piketty'n kirjan poikkeuksellinen merkitys on siinä, että se "tieteellisesti" todistaa tämän intuition pitävän paikkansa.

Pääoma kasautuu talouskasvua nopeammin

Piketty kiinnostui taloustieteestä, kun hän huomasi, että melkein kaikki olemassa oleva data on ristiriidassa lähes kaikkien teorioiden kanssa, Marx ja Ricardo mukaan lukien. Sitten hän huomasi säännönmukaisuuden, että pääoma ja sen tuoma raha kasaantuvat nopeammin kuin talouskasvu kapitalistisissa maissa. Kehitys kiihtyi 1980-luvulta lähtien, kun pääomien kontrolloimisesta luovuttiin. Piketty puhuu progressiivisen veron puolesta, globaalin veron, sellaisen, joka perustuu yksityisomaisuuden verottamiselle. Tämä on hänen mielestään ainoa sivistynyt ratkaisu. Muut ovat hänen mielestä paljon barbaarisempia – niillä hän tarkoittaa Venäjän oligarkkijärjestelmää (joka on hänen mielestä gangsterismin muoto). Siihenkään Piketty ei usko, ei myöskään inflaatioon, joka tosiasiaassa on vain köyhille asetettu vero.

Piketty ehdottaa progressiivista varallisuusveroa

Piketyllä onkin konkreettisia ehdotuksia. Eurooppaan tulisi luoda progressiivinen varallisuusvero, jonka suuruus voisi olla 0,5 ja 10 prosentin välillä. Veroparatiisit pitäisi panna kuriin, varallisuustiedot pitäisi saada julkisiksi ja veroparatiiseja voisi painostaa vaikkapa säättämällä niiden vientituotteille 30 prosentin veron. Euroopan velkaongelmaan hän ehdottaa yhteistä velka-poolia, joka maksettaisiin kerta-luonteisella progressiivisella omaisuusverolla. Euroopan paradoksi on, että se on yhtä aikaa erittäin rikas ja erittäin velkainen. Lisäksi Piketty kritisoi talouselämän huippujohtajia, joiden palkkiot eivät näytä korreloivan tuottavuuden kanssa. Kovimpia palkkioita maksavat fir-

mat eivät erotu tulokseltaan muista saman toimialan yrityksistä. Finanssieliitti kiikuttaa omaisuuksiaan veroparatiiseihin ja messuaa mensesään madonlukuja yhteiskunnalle verotsunamista ja hyvinvointiholismista. Piketty viesti on, että he ovat vapaamatkustajia, jotka imevät hyödyn pääomien vapauttamisesta, eivätkä he epäröi puolustaa asemiaan. Näitä rikkaita verotetaan keveämmin kuin palkansaajia. Piketty kannattaa progressiivista verotusta ja ottaa esimerkiksi Yhdysvallat. Vuosina 1932-1980 siellä veroprosentti ylimmässä tuloluokassa oli keskimäärin 81 prosenttia. Myös kiinteistö- ja perintöverossa vastava luku oli 70 ja 80 prosentin välissä. Suurin syyllinen tähän kehitykseen oli markkinoiden ja erityisesti pääomien vapauttaminen. Se teki veroista kirosanan. Ensi alkuun Piketty on ehdottanut yhteistä verotusjärjestelmää Euroopan unioniin.

“Superjohtajien” tulot perustuvat ahneuteen

Yksi hänen terävimmistä huomioistaan koskee johtajien tai "superjohtajien" nousua niiden, jotka eivät tuota varallisuutta, mutta saavat palkkansa siitä. Tämä on hänen mukaansa käytännössä yksi varastamisen muoto – mutta se ei ole superjohtajien pahin rikos. Tuhoisinta on se, miten he ovat heittäytyneet kilpailuun miljardöörien kanssa, joiden talouskasvua nopeammin kasvava vauraus tulee aina olemaan tavoittamattomissa.

Näillä pääoman palkkarengilla hän tarkoittaa, pääjohtajia ja Wall Streetin susia, joita tulisi halveksia. Kirjansa tässä osassa Piketty käytännössä repii kappaleiksi yhden 21. Vuosisadan suurista valheista – sen että johtajat ansaitsevat rahansa, koska heillä on samalla tavalla kuin jalkapalloilijoilla erityiskykyjä, jotka kuuluvat miltei ylimmille eliitille. Vielä pahempaa on se, että he kilpailevat keskenään kasvattaakseen varallisuuttaan. Pahin skenaario on se, että superjohtajat, joiden tulot käytännössä perustuvat ahneuteen, jatkavat palkkojensa hilaamista ylöspäin riippumatta markkinoiden todellisuudesta. Näin tapahtui esimerkiksi pankeissa vuonna 2008.

Talousajattelua ei voi erottaa historiasta

Toisin kuin monet taloustieteilijät, Piketty on ehdottomasti sitä mieltä, ettei talousajattelua voi erottaa historiasta ja politiikasta; tämä antaa hänen kirjalleen ulottuvuudet, joita Nobel-palkittu amerikkalainen talousguru Paul Krugman on kuvannut "historiallisiksi" ja "syvälisiksi näkemyksiksi". Piketty'n vaikutus on kasvamassa kauas akateemisten ekonomistien pienen suljetun mikroyhteisön ulkopuolelle. Piketty'n analyysi yhteiskunnan tilasta ja veroratkaisuista eivät ole kovin kaukana niistä, joita ehdotin jo kymmenen vuotta sitten ilmestyneessä kirjassani: "Ahneuden aika" (<http://www.vs-kustannus.kotisivukone.com/6>). Piketty'n kirja on sen verran tärkeä, että sen pitäisi kuulua hiirenkorvalle jokaisen kansanedustajan, AY-liikkeen edustajan, talousprofessorin ja tavallisen kansalaisen käsissä. Toivottavasti siitä tulee nopeasti suomennos. Amazonin hyllyiltä on jo 200 000 kappaleen painos loppunut.

Ari Ojapello
Tietokirjailija
Tampere

Toimituksen väliotsikot

Asuminen on perusoikeus

Suomen perustuslaissa on huomioitu asumisen välttämättömyys. Kylläkin vain muodossa "Julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä." Tämän "edistämisen" tulkitaan toteutuvan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) hallinnoiman valtion asunTORAHASTON takaamalla korkotukilainoilla. Tuota rahoituskanavaa voivat käyttää ja hyödyntää niin sanotut yleishyödylliset asuntuottajat, kuten VVO ja SATO. Nämä yhtiöt eivät kuitenkaan enää juurikaan rakenna "kohtuuhintaisia" asuntoja, vaan ovat keskittyneet tekemään kovaa bisnestä kovan rahan asunTORAHASTON markkinoilla. Asuminen ei - perustuslain ehkä hyvääkin tarkoittavasta kirjauksesta huolimatta - kaikkien kohdalla toteudu.

Suomessa on noin 7500 asunotonta, heistä pääkaupunkiseudulla noin 2500, heistä alle 25-vuotiaita on noin 650.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn maan hallitus kehitti niin sanotun nuorisotakuun. Päällimmäinen ajatus tuossa kokonaisuudessa on työ-, koulutus- tai harjoittelupaikan takaaminen näitä hyvän elämän edellytyksiä vaille jääneille nuorille mahdollisimman nopeasti enemmän syrjäytymisvaaran torjumiseksi. Kunnat ovat velvoitetut hoitamaan tämän takuujärjestelmän käytännössä.

Nuorisotakuun on todettu toimivan kuitenkin vain osittain alkuperäisen idean mukaisesti. Itse lakien säätäjätkään eivät osaa sanoa,

mihin ongelmaryhmien kategoriaan kuuluvat ne "pudokkaat", joita on selvityksissä todettu olevan edelleen huolestuttavan paljon.

Asuminen omassa asunnossa on siinä määrin tärkeä asia kenen tahansa elämässä, että sen järjestäminen on edellytys sille, että ihmisen on täydessä valmiudessa otettava vastaan esimerkiksi koulutus- tai työharjoittelupaikan. Nuorisotakuu-kokonaisuuteen pitäisi sisällyttää nuoren tulevaan työuraan liittyvien tavoitteiden lisäksi asumisen asiallinen järjestäminen.

Asiaa voisi osaltaan hoitaa vastaavalla tavalla, kuin on pyrkimys hallituksen ja Helsingin seudun kuntien välisellä maankäytön, asu-

misen ja liikenteen järjestelyä ja rakentamista koskevalla niin sanotulla MAL-sopimuksella. Tällä sopimuksella kunnat sitoutuvat kaavoittamaan asunTORAHASTON rakentamista varten tonttimaata 16 000 asuntoa varten vuosittain. Korkotuetun valtion takaama lainoitus on se rahoitus pohja, millä sopimuksen edellytykset olisi tarkoitus toteuttaa. Sopimuksen mukaisissa, valtion tukemissa asunTORAHASTON hankkeissa käytetään lisäksi porkkanana niin sanottua käynnistysavustusta. Se on 5 000 – 10 000 euroa per uudisasunto.

Koska valtion asunTORAHASTON vuosittaista määrärahaa on viime vuosina jäänyt käyttämättä, voisi siitä olla osa "korvamerkittyä" rahaa, mikä kanavoitaisiin pääkaupunkiseudun kuntien omistamille vuokra-asuntoyhtiöille (HEKA, VAV, Espoonkruunu) ja kunnat olisivat erillisellä sopimuksella velvoitetut rakentamaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja nimenomaan nuorille. Kuntien kontollahan näiden nuorisotakuutoimien hoitaminen käytännössä kuitenkin on.

Unto Nikula
Asukasliiton hallituksen jäsen
Vantaa, Asola

Venezuela vaatii YK:ta uudistumaan

Bolivaarisen Venezuelan tasavallan suurlähetystössä Helsingissä järjestettiin 26.9.2014 tilaisuus, jossa Kuuban ja Venezuelan suurlähettiläät käsittelivät maidensa keskinäisiä suhteita ja presidentti Nicolás Maduron 23.9.2014 YK:n 69. yleiskokouksessa pitämän puheen sisältöä. Venezuelan nykyinen suurlähettiläs Zulay Prieto on maansa ensimmäinen diplomaatti, joka edustaa bolivaarista val-lankumousta. Lähetystön seinille on ripustettu valokuvia, joissa edesmennyt presidentti Hugo Chávez tapaa maailman johtajia ja Latinalaisen Amerikan presidenttejä.

Maduro vaati puheessaan, että YK:hon on tehtävä rakenteellisia ja demokraattisia uudistuksia. Hän tuomitsi USA:n johtamat Syyrian pommitukset. Venezuela pyrkii en-si vuonna sitoutumattomien mai-den liikkeen puheenjohtajamaak-si voidakseen edesauttaa YK:n uu-distamista.

YK:ssa pitämässään puheessa presidentti Nicolas Maduro tote-si, että ”Yhdistyneiden kansakun-tien toiminta pitäisi organisoida uu-delleen. YK ei ole täyttänyt sille ase-tettuja tehtäviä, koska se on suonut imperialismille vapaat kädet toimia. YK:n olisi huomioitava moninapai-nen maailma, jotta se hyödyttäisi kaikkia maailman maita. Asiat olisi ajateltava uudelleen niin, että kaik-kien valtioiden ääni kuuluisi. Vene-zuela kannattaa kaikkia oikeuden-mukaisuutta edistäviä asioita Etelä-Amerikassa.”

”Vaikka Ebola-viruksen leviä-minen on suurin uhka maailmas-sa, lännellä on kiire pommittaa ih-misiä Irakissa ja Syyriassa. Rauha Lähi-idässä voidaan saavuttaa vain kunnioittamalla kansainvälistä la-kia.”Venezuela oli lahjoittanut edel-lisenä päivänä viisi miljoonaa dolla-ria Länsi-Afrikkaan viruksen leviä-misen estämiseksi.

Maduro tuki puheessaan Syy-rian presidentti Bashar Assadin hallintoa ja kritisoi USA:n johtamaa terrorismin vastaista taistelua. Hän ehdotti pommitusten sijasta liittou-tumaa rauhan solmimiseksi. ”Aino-astaan liittoutuma, joka kunnioit-taa näiden kansojen itsenäisyyttä ja auttaa heidän hallituksiaan, kan-saansa ja asevoimiaan voi todella

lyödä islamilaisen terrorismin yhtä hyvin kuin ne terroristivoimat, jotka putkahtivat esiin Frankensteinina – lännen itsensä luomana hirviönä.”

”Tietenkin me pahoittelem-me länsitoimittajien kuolemia ja menetelmiä, joita tämä ryhmät (ISIS) käyttävät, Mutta, miksi me emme sure vuosi sitten tapahtu-nutta syyrialaisen lasten kaulan katkaisuja, jotka nämä samat ryh-mät suorittivat? Miksi se ei loukkaa meitä yhtä paljon? Vai onko ihmis-elämä vain silloin jonkin arvoista, kun se on tietyn väristä ja kotoisin tietyistä maasta?”

”Kuuban yli 50 vuotta kestä-nyt kauppasaarto on lopetettava. Milloin te, herra Obama, tulette tun-netuksi historiassa lopettaessanne tämän saarron?”

”Etelä-Amerikan ja Karibian alueen maat ovat edistyneet ja it-senäistyneet alueellisesti. Valtiol-liset yhteistyöjärjestöt kuten ALBA (Meidän Amerikkamme kansojen Bolivaarinen liitto), UNASUR (Ete-lä-Amerikan kansojen liitto) ja Pet-rocaribe (öljyalan yhteistyöorgani-saatio) ovat edistäneet Latinalaisen Amerikan integraatiota. Ne ovat solmineet myös yhteyksiä muuhun maailmaan. Niiden toiminta osoit-taa, että toisenlainen maailma, jota olemme edistäneet Latinalaisessa Amerikassa, on mahdollinen.”

Fidel Castro arvosti julkaise-masaan nettikolumnissa presi-dentti Maduron YK:n puhetta ja pi-ti sitä erinomaisena.

Miamin viisikko

Kuuban suurlähettilään Henrique Orta Rodriguezin mukaan maail-

Kuva: Matti Laitinen

man tilanne on monimutkaistu-nut. YK:n yleiskokouksessa puhutiin terrorismin vastaisesta taiste-lusta, maailmasta ilman ydinaseita ja maailmanrauhasta. Ne olivat kauniita puheita, joissa esitettiin vähän käytännön toimia. USA joh-taa terrorismin vastaista sotaa, mut-ta se noudattaa terrorismin suhteen kaksoisstandardia. Miamin viisikos-ta kolme istuu edelleen vankilassa. He ovat siellä, koska he kävivät ter-rorism vastaista taistelua USA:n maaperällä.

Pitäisi taistella myös ydin-aseita vastaan. Tänään vietetään ensimmäistä kertaa YK:n julista-maa kansainvälistä ydinaseriisun-tapäivää. Kuuba on ajanut sitou-tumattomien maiden liikkeessä (NAM) tätä päivää. Kuuballa ei ole käytössään ydinaseita. Venezue-la taistelee ydinaseettoman maail-man puolesta, vaikka näiden aseiden määrä maailmalla on yhä kas-vussa. Suurlähettilään mukaan mei-

dän pitää tutkia, mi-tä maailmassa todella tapahtuu, eikä uskoa median tyrkyttämää propagandaa. Ei ole olemassa hyvää ja pa-haa terrorismia. USA ei välitä veto-oikeuksista. Se tekee, mitä haluaa.

Venezuela ja Kuuba ovat enem-män kuin veljeskan-sat, jotka kummat-kin ovat syntyneet äiti Etelä-Amerikan vatsa-sa. Olemme samanlai-sia. Venezuelan ja Kuu-ban ystävät ovat nii-den lapsia. Hands OFF Venezuela – Finlandin puheenjohtaja Rauni Salminen totesi lopuk-si, että jokainen voitto imperialismista mis-sä tahansa maailmalla, on myös meidän voit-tomme.

Tietoa latinalaisen Ameri-kan integraatiosta

Joulukuussa 2004 solmitun ALBA-sopimuksen pitkäntähtäimen pää-määränä on luoda 15 vuodessa La-tinalaisen Amerikan ja Karibian kan-sojen yhteisö, jolla on yhteinen va-luutta ja parlamentti sekä yhteiset kaupan, politiikan ja talouden ins-tituutiot. ALBA:an kuuluu tällä het-kellä kahdeksan jäsenmaata Vene-zuela, Kuuba, Bolivia, Nicaragua, Dominica, Ecuador, pienet saarival-tiot Saint Vincent ja Grenadiinit se-kä Antigua ja Barbuda hallitus. AL-BA-yhteisöllä on jäsenmaittensa li-säksi edustus mm. Argentiinassa, Brasiliassa, Chilessä, Dominikaa-nisessa Tasavallassa, Ecuadorissa, Guatemalassa, Kolumbiassa, Mek-sikossa, Panamassa, Paraguayssa, Perussa ja Uruguayssa. ALBA:n toi-minnan keskiössä ovat yhteiskun-nan kurjimmassa asemassa olevien hyvinvointi ja läntisen pallonpuolis-kon kehittymättömiin maihin koh-

distuvan solidaarisuuden vahvista-minen, jotta nämä voivat neuvotel-la kaupan käynnin ehdoista parem-mista asemista kuin kehittyneiden maiden alaisuudessa. Se on kah-den- ja monenkeskiseen yhteistyö-hön ja keskinäisapuun perustuva talousyhteisö, jonka toiminta ulot-tuu kaupankäyntiin, tuotantotoi-mintaan ja tieteellis-tekniseen yh-teistyöhön. (ML)

Etelä-Amerikan kansojen liit-to UNASUR perustettiin 23.5.2008 Brasiliassa. Se luotiin MERCOSUR:in (Etelän yhteismarkkinat) ja CAN:in (Andien Yhteisön) pohjalle. Siihen kuuluu 12 jäsenvaltiota: Argentiina, Bolivia, Brasilia, Chile, Ecuador, Guyana, Kolumbia, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay ja Venezuela sekä kaksi tarkkailijajäsentä: Mek-siko ja Panama. Maantieteellisesti UNASUR kattaa 17,7 miljoonan km² maa-alueen, jossa elää 388 miljoonaa ihmistä. Järjestön yhtenä kes-keisenä periaatteena on siihen kuuluvien kansakuntien itsenäisyy-den ja itsemääräämisoikeuden voi-mistaminen. Tavoitteina ovat myös UNASUR:in yhteinen parlamentti, valuutta ja passi v. 2019 mennen-sä. (ML)

ALBA:n puitteissa Latinalai-seen Amerikkaan on perustettu OPEC:in kaltainen öljyalan yhteis-työorganisaatio Petroamerica. Sen alueellisia toimintahaaroja ovat Petrosur, Petrocaribe ja Petroandina. Öljytuotteiden ostajina toimi-vat monikansalliset öljy-yhtiöt kor-vataan valtion omistamilla öljy-yhtiöillä kuten Venezuelan PVDSA, Bolivian YPFB ja Brasilian Petrobras. Petrocaribe oli alkujaan lähinnä Vene-zuelan öljyvarantojen pohjalle syntynyt energiayhteistyöjärjestö, jonka toiminta laajentui nopeas-ti muille elämänilueille. Se edis-tää osaltaan Latinalaiselle Amerikan yleisiä integraativotavoitteita. (ML)

Matti Laitinen
Hands Off Venezuela – Finlan-din sihteeri

Kansainvälisen oikeuden vastaistako?

Krim

Länsi väittää, että Krimin liittymi-nen Venäjään oli kansainvälisen (kv) oikeuden vastaista yllä olevan kappaleen mukaan. Toisella tavalla ajattelevat katsovat, ettei liittymi-nen ollut kv-oikeuden vastai-nen. Krim järjesti kansanäänestyk-sen asiasta ja Venäjä hyväksyi Kri-min liittymisen. Ei käytetty väki-vallalla uhkaamista eikä väkivaltaa.

DDR ja nato-Saksa

Krimin Venäjään liittymisen tul-kinnoista seuraa runsaasti pohdit-tavaa ja kysymyksiä. Käytännös-sä nato-Saksa liitti DDR:n itseensä halutessaan siirtää itärajaa reilusi-ti itään. Koska nato-Saksan liittou-kansleri Kohl ja muut painostivat DDR:ää, ei sen kansalaisille jäänyt mahdollisuutta pysyä itsenäisenä. DDR:ssä ei liittämisestä järjestetty kansanäänestystä. Eikö tämä ollut kv-oikeuden vastaista?

Muurit

Berliinin muurin rakentami-nen herätti lännessä raivoa. Kun muurin purkamisesta oli kulunut 20 vuotta, järjestettiin isot pirs-keet. Oliko muuri kv-oikeuden mukaan laillinen? Israel raken-taa edelleen apartheid-muuria siirtokuntien suojaksi. Raken-taminen jatkuu, sillä Israel anas-taa palestiinalaisten maata uu-

YK:n peruskirjan 2. artiklan 4. kappale kuuluu: ”4. Kaikkien jäsen-ten on pidätyttävä kansainvälisissä suhteissaan väkivallalla uh-kaamisesta tai sen käyttämisestä minkään valtion alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan tai menettelemästä muulla tavalla, joka on ristiriidassa Yhdistynei-den Kansakuntien päämäärien kanssa.” Näin Unric ja Finlex esit-tävät 4. kappaleen, mutta Suomen YK-liitto käyttää sanaa ” pitä-ydyttävä”. Maallikko havaitsi suomennoksissa epämääräisyyttä.

Ajattelemisen aihetta

Itsemääräämisoikeus merkitsee ennen muuta kansan vapautta päättää omasta poliittisesta ase-mastaan. Tämän vapauden tulle-lla olla sekä sisäistä että ulkois-ta eli kansojen tulee voida päät-tää sekä alueensa sisäisestä hallin-nosta ja yhteiskuntaelämänsä jär-jestämisestä että suhteistaan toi-siin valtioihin ja kansoihin. Valin-nanvapauteen sisältyy toisaalta myös mahdollisuus pidäytyä itse-näisyydestä. Siten kansa voi vali-ta joko (1) itsenäistymisen suve-reeniksi valtioksi,(2) vapaan liitto-suhteen jonkin itsenäisen valtion kanssa tai (3) yhtymisen johonkin itsenäiseen valtioon. Ratkaisevaa on, että valinta perustuu kansan vapaaehtoisesti ja demokraatti-sesti ilmaistuun tahtoon. (Lähde: http://www.helsinki.fi/oikeustie-de/opiskelu/Tenttikysymykset/Kv-mallivast_7.12.2004.pdf)

Hannu Kautto

SKP:n Janakkalan osasto 40 vuotta

Skp:n Janakkalan osasto ry. täyti 3.10.2014 40 vuotta. Osaston li-pun on voinut nähdä mm: Loka-kuun vallankumousjuhlilla Pietar-issa sekä Helsingin, Tampereen, Lahden, Hämeenlinnan, Riihimä-en ja Janakkalankin vappumars-seilla. Vappuna olemme järjes-täneet Hämeenlinnan toverei-den kanssa jo perinteeksi tul-leen Kanta-Hämeen kommunistien pitkän vappumarssin. Sil-loin suoritamme kunniakäynnit kaikille Kanta-Hämeen vakau-muksensa puolesta kaatuneiden toverihaudoille.

Toreilla Kanta-Hämeessä sekä Tu-rengissa osaston on voinut näh-dä usein järjestämässä erilaista toi-mintaa. Myös julkaisutoiminta ja lehtityö on tuttua. Olemme levit-täneet piirin omaa Työn Valta- jul-kaisua sekä Tiedonantajaa, Kansan ääntä ja Työkansan Sanomia. Olem-mekin olleet tiiviissä yhteistyössä Suomen työväenpuolueen ja Ktp:n suuntaan unohtamatta anarkisteja ja Vihreää-puoluetta (Vipu). Pienel-lä paikkakunnalla vaihtoehdon ra-kentaminen vaatii yhteistyötä koko laita-vasemmiston kesken! Edus-kuntavaaleissa olemme asettaneet ehdokkaita kolmesti. Samoin olem-me osallistuneet Janakkalassa kun-tavaaleihin.

Olemme työskennelleet aktiivi-sesti myös heikko-osaisten aseman

Kuva: Heikki Männikkö

SKP:n Janakkalan osaston ja Kan-ta-Hämeen toverit vappuna 2013 ”pitkällä vappumarssilla” Alvet-ulan toverihaudalla.

vahvistamiseksi. Osastomme jäse-nistö oli mm. Janakkalan vanhain-kotiin kanteluiden kautta hommaa-massa puolet lisää henkilökuntaa ja osallistuimme ahkerasti nimien ke-ruuseen (1400 nimeä) vanhusten ulkoiluttajien saamiseksi Janak-kalaan. Osittain tämä toteutuikin, mutta vanhustenviikon kynnyksel-lä 1.10.2014 kuntamme päättäjät kuitenkin lakkauttivat viran.

Olemme olleet siis 40 vuotta piikkiä Janakkalan päättäjien li-hassa ja taistelu heikko-osaisten sortoa vastaan jatkuu edelleen.

Jorma Talikka

Sote-soppa joutaa kompostiin

Kirjoittaja STP:n puheenjohtaja Juhani Tanski on ehdokkaana kevään eduskuntavaaleissa.

Yksimielisesti erimielisiä

Hallitusryhmät olivat yksimielisiä, mutta eivät oikein saaneet selvää, mistä ne olivat yksimielisiä. Runsas vuosi myöhemmin valliitsi edelleen hallitusryhmien sopu ja kaikki lupasivat, että esitykset annetaan ennen kuntavaaleja. Myöhemmin ilmoitettiin, että uudistuksen periaatteet julkistetaan ennen kuntavaaleja. Sit- ten pohdittiin vuoden verran tarvitaanko kuntien pakkoliitoksia, mitä lupasimmekaan ennen eduskunta- ja kuntavaaleja sekä miten haikaillun hankkeen perustuslakiong- gelmat voitaisiin ohittaa, kiertää tai ratkaista.Tämän vuoden alussa hal- litus sai aikaan sote-mallin, joka lä- hetettiin kuntiin lausunnoille. Kun- tien ja viranomaisten jne. lausunto- jen jälkeen todettiin, että tilanne on pulmallinen.

Titanicin kohtalo

Kunta- ja sote-uudistukset olivat ajaneet karille ja hallitus oli ”kär- kihankkeensa” kanssa umpikujas- sa. Juha Sipilä ja Timo Soini - ”op- positiopuolueiden” puheenjohta- jat - tulivat hallituksen tueksi. Saim- me Tuppraisen Tappuraisen takuu- mieheksi.

Viime keväänä ”neljän kopla” Katainen, Urpilainen, Sipilä ja Soini sopivat 5 erityisvastuu-alueeseen (erva) perustuvasta sote-mallista. Erva-alueet tulisivat sote-palvelu- jen järjestäjiksi. Nämä jättäalueet olisivat nykyisiä keskimäärin run-

Oikaisu:

Viime Kansan äänen numeros- sa (4/14, s. 5) julkaistiin meksi- kolaisen toverin runo ”Teräs- pataljoona.” Nimi oli virheelli- nen, kirjoittajan oikea nimi on Miguel Torres-Enriquez.

Tammikuun Kansan äänessä kirjoitin: ”Alkukesän valoisana yönä 2011 väsyneet puolueiden neuvottelijat kirjasivat hetken mieli- johteesta hallitusohjelmaan kunta- ja palvelurakenneuudistuksen eli Kuprun. Siinä todetaan, että hallitus tekee lakiesityksen asiasta vuoden 2011 aikana.”

saan miljoonan asukkaan yliopis- tosairaalaapiirejä. Kuntalahtaukses- ta luovuttiin.

Parlamentaarinen työryh- mä

Perustettiin parlamentaarinen työ- ryhmä valmistelemaan hanket- ta - lähes kolme vuotta liian myö- hään. Esitys piti rustata toukokuu- hun mennessä. Pöly ei kunnolla eh- tinyt laskeutua hallituksen ja op- position historialliseksi luonnehdi- tun sote-sovun yltä, kun sen arvostelijat nousivat koloistaan soimaa- maan yksituumaista ratkaisua. Yllät- tävää on sekin, ettei kritiikkiä kuu- lunut hallituksen pienpuolueista, jotka Soinin määräyksestä pantiin tv-studion nurkkaan ”sovusta” tie- dotettaessa. Äänessä ovat keskus- tan edustajat, jotka kamppittelivat so- vun ”pääarkkitehtia” Sipilää. Eläk- keellä oleva valtiosihteeri Risto Vo- lanen syytti julkisesti Sipilää oma- valtaisesta keskustan puolue-elin- ten päätösten sivuuttamisesta. Vo- lasen mielestä puolueen ei pidä an- taan tukeaan ratkaisulle. Myös jotkut kepun kansanedustajat arvostelivat Sipilää. Mauri Pekkarinen ja Aila Pa- loniemi pitävät viiden erva-alueen mallia merkittävästi huonompana kuin Keskustan kotikunta-maakun- ta -mallia. Maakuntia on manner- Suomessa parikymmentä ja erva- alueita olisi vain viisi.

Erimielisesti yksimielisiä

Huhtikuun Kansan äänessä kirjoitin: ”Sote-soppa paloi pohjaan Erva- puuroksi... Sote-sopu päättyy pi- an. Maassa on jo viikkoja eletty ilon ja onnen aikaa, kun syntyi sote-so- pu. Se oli historiallinen tapaus. Hal- litus sai aikaan päätöksen ja hal- litus ja ’oppositio’ olivat yksimieli- siä. Miesmuistiin suurimman julkis- en palvelun uudistuksen arveltiin syntyneen. Onni on kuitenkin haih- tuvaa, niin voi olla myös sote-sopu, kun uudistuksen lainsäädäntöä ale- taan valmistella...” Tätä kirjoittaes- sani 3.11. en peru puheitani. Kun- ta- ja sote-uudistuksen valmiste- lussa on tehty varmaankin hölmöi- lyn maailmanennätys.

Lilleri lalleri laudalla ma- kasi...

Sote-laki on pahasti keskeneräi- nen. Myös sen perustuslain vastai- suus on ollut tiedossa alusta läh-

ten. Hallituksessa ja parlamentaa- risessa ryhmässä on kinasteltu pää- asiassa sote-toimen yksityistämisen asteesta ja nopeudesta. Sosiaali- ja terveysministeri Laura Rätty toteaa: ”Hallituksen ja opposition yhdes- sä sorvaama esitys on kompromis- si. Kokoomuksen tavoitteena oli, et- tä yksityinen ja julkinen sektori oli- sivat olleet enemmän samalla vii- valla. Nyt julkiset palveluntuotta- jat ovat etusijalla yrityksiin nähden. Vielä on kuitenkin liian aikaista ar- vioida, miten paljon yritykset tuot- tavat vastaisuudessa sote-palve- luita. Sote-alueilla on paljon valtaa päättää, miten alueen palvelut jär- jestetään.” Rätty ja kuntaministeriksi siirtynyt Paula Risikko ovat lähinnä yksityisten sote-yritysten asiattyttö- jä hallituksessa. Päätösvallan keskit- täminen ei paranna palveluita. Tut- kimusten ja tilastojen perusteella tiedämme, että 10-40 000 asukkaan kunnat tarjoavat palvelut tehok- kaammin ja edullisemmin kuin suu- ret kaupungit. Ei ole mitään näyttöä eikä perusteita väittää, että erva- ratkaisu poikkeaisi tästä säännöstä. Ruotsissa tehtiin jonkin verran kes- kustan kotikunta-maakuntamal-

lia vastaava uudistus. Siellä todet- tiin, että 20-50 000 asukkaan kun- nat tuottivat tehokkaimmin palve- luja - mutta liian myöhään.

Aika heittää erva-puuro kompostiin

Ministeri Susanna Huovinen kertoo, että hallitus vie lakiesityksen mar- raskuussa eduskuntaan. Lain sisäl- löstä, rahoituksesta tai perustus- lain edellyttämästä käsittelytavas- ta ei ole suunnitelmaa. Nyt pitäisi viheltää peli poikki ja alkaa miettiä, mitkä ovat todelliset ongelmat ja tarpeet. Sosiaalityön professori Ai- la-Leena Matthiesin mukaan Suo- mi kulkee vastavirtaan, sillä muual- la Euroopassa on todettu, ettei kes- kittäminen toimi eikä tuota hyö- tyä. ”Historiallinen uudistus” lienee enemmän puhetta kuin todellisuut- ta. Sote-uudistuksen nimissä lupail- laan nyt lyhyempiä hoitojonoja, pa- rempaa palvelua ja pienempiä kus- tannuksia. Päättäjät rakastavat hal- lintouudistuksia. Todellinen kehitys tapahtuu kuitenkin sairaanhoidon menetelmiä parantamalla ja sosiaa- liturvan luonnetta muuttamalla.

Sipilän juoni?

Mahtoi kohan Sipilä olla ovela esit- täessään keväällä erva-mallia hal- litukselle? Hallitus oli umpikujas- sa sen älyttömän vahvoin perus- kuntiin perustuvan kunta- ja sote-

uudistuksen mentyä pöpelikköön. Sipilä esitti vielä järjettömämpää mallia, johon tiesi hallituksen tart- tuvan kuin hukkuva oljenkorteen. Sipilä lienee tajunnut, että erva-uu- distus kokee saman kohtalon kuin kuntalahtauskin. Sick-pack-halli- tuksen sote-uudistukselle käy ku- ten Vanhasen hallituksen vuosisa- dan sosiaaliuudistukselle - se jää suutariksi. Sipilä ja Soini varmisti- vat, että hallitus jatkaa sote-sekoi- luaan vielä vuoden ja hallituspuo- lueet menettävät kannatustaan ko- ko ajan. Sipilän tempu ei ollut ko- vin isänmaallinen, koska se varmisi sen, että Stubbin hallitus sotkee asioita ja estää sote-toimen kehittä- mistyön aloittamista vuodelle. Näin hallituksen sekoilut saavat keskus- tan kannatuksen nousuun.

Näytelmän juoni

Perustuslakimme mukaan kansa- laisten terveydenhoidosta vastaa yhteiskunta. Uusliberalistiset edus- kuntapuolueet haluavat muuttaa sitä niin, että vastuu siirtyisi erva- alueille ja sote-toimen yksityistämi- sen kautta entistä enemmän asuk- kaille itselleen. Tämä mahdollistaisi progressiivisen verotuksen täydelli- sen alasajon ja palvelujen rahoitta- misen entistä enemmän tasaveroin eli kuntaveroina ja asiakasmaksuina eli regressiivisen verotuksen kautta. Juhani Tanski

Mielettömät 15 miljardin asekaupat estettävä

Nämä ajat, joita elämme haasta- vat vakavasti rauhaa ja ympäris- töä puolustavat kansalaiset ja kansalaisliikkeet. Rahanahneus ja yhtiövalta raivaavat tieltään kansalaisten vaikutusmahdolli- suuksia puolustaa luontoa, puo- lustaa elämää ja ihmistä. Mutta me emme peräänny!

Hyvät ystävät ja toverit!

Haluun keskittyä näissä sanoissa- ni rauhanliikkeen tärkeään haas- teeseen täällä Suomessa ja laajen- taen: Pohjolassa ja Euroopassa.

Viime viikot olemme eläneet kiihkeän pelottelukampanjoin- nin oloissa. Media on täytetty te- kaistuilla uutisilla. Sukellusvenettä on jahdattu, rajoja on loukattu, Ve- näjä ja venäläiset tulevat! ... ja kai- kella tällä meille halutaan todistel- la, että Ruotsin ja Suomen ja koko Pohjolan vakaus lisääntyy, jos val- tiot lisäävät merkittävästi varus- tautumistaan. Meille uskotellaan, että Suomen puolustus on romah- tamassa, ellei asemäärärahoja tun- tuvasti koroteta.

YK:n päivän rauhantapahtu- massa 24.10.-14 kansanedus- taja Jyrki Yrttiäho haastoi pu- heenvuorossaan eduskunta- talon rappusilla kaikki työhön torjuaksemme yli 15 miljardin hävittäjähankinnan.

Tosiasia kuitenkin on, että Suomen puolustusvoimille myön- netyt ja siis käytettävissä olevat ti- lausvaltuudet olivat viime vaalien jälkeen vuoden 2012 budjetin mu- kaan 5,3 miljardia euroa. Ja mitä ne ovat ensi vuonna? Armeijan tilaus- valtuudet ylittävät edelleenkin 2 miljardin euron rajan. Neljässä vuo- dessa asehankintoihin on käytetty 3,2 miljardia euroa. Siis yli 800 mil- joonaa euroa vuositasolla. Siis lä- hes kaksinkertaisesti se, mitä jul- kisuudessa kerrotaan. Suomen va- rustautumismenot ovat olleet koko ajan erittäin korkeat, vaikka samaan aikaan kuntien palveluista ja sosiaa- liturvasta on kipeästi leikattu.

Suomen poliittisen eliitin ha- lu varustautua ja sitoutua entis- tä tiiviimmin Yhdysvaltojen kallii-

siin asejärjestelmiin, on se todel- linen materiaalin side, joka vie meidät kohti tiiviimpää liittosuh- detta Yhdysvaltojen kanssa. Jon- ka päässä on Nato-jäsenyys.

Siksi hyvät ystävät ja tove- rit, haluan haastaa teitä kamp- pailuun varustautumista vastaan. Emme tarvitse Hornetien tilalle F-35A hävittäjiä, joiden hinta on nyt jo 180 miljoonaa euroa kap- pale. Ja mitä hinta on ilmoitettu- na hankintavuonna 2020? Se on nykyisessä hintakehitysvauhdissa yli 360 miljoonaa euroa kap- paleelta. Meitä kansalaisia ja po- liitikkoja valmennetaan jo nyt siis yli 15 miljardin järjettömään hä- vittäjähankintaan. Maan talous on koomassa, työttömyys kasvaa ja julkista sektoria leikataan, mut- ta aseita tulee saada! Kenen tur- vaksi. Ei kansan eikä kansalaisten!

Haastan teitä, hyvät ystä- vät ja toverit, kansalliseen pro- jektiin – laajaan yhteistyöhön tä- män mielettömän hankkeen tor- jumiseksi! Tämä on vakava viesti- ni, jonka hyväksi aion toimia!

Vasemmistovalta jatkuu Brasiliassa ja Uruguayssa

Viime sunnuntaina oli Etelä-Amerikan mantereelle ratkaisevan tärkeät vaalit. Kamppailu vasemmistolaisen ja uusliberaalin ta- louspolitiikan välillä käytiin Brasiliassa ja Uruguayssa. Vasemmis- to voitti molemmissa ja samalla voittivat koko mantereen köyhät. Varsinkin Brasilia, melkein maanosan kokoinen maa ja suuri ta- lous maailmankin mittakaavassa, on tärkeä koko maanosalle.

Dilma Rousseff jatkaa Brazilian presidenttinä toiselle kaudelle

Entinen marxilainen kaupunki- sissi Dilma Vana Rousseff, Brasi- lian istuva presidentti, jatkaa toi- selle toimikaudelleen tiukan ää- nestyksen jälkeen. Rousseff kerä- si presidentinvaalien toisella kier- roksella Työväenpuolueen ehdok- kaana 51.6% äänistä oikeistoso- siaalidemokraatti Nevesin 48.4%:a vastaan.

Vaalitulos oli hyvin tasavä-

kinen ja heijastaa Brazilian köyhien ja kansainvälisen ja kansallisen pää- oman ohjaaman pikkuporvarillisen keskiluokan välistä ristiriitaa. Brasi- lian presidentillä on kuitenkin laajat toimivaltuudet ja Rousseffin odote- taan jatkavan jo edellisen presiden- tin, samaa puoluetta edustavan Luiz Inacio Lula da Silvan alulle pa- nemia laajoja sosiaalisia uudistuk- sia. Rousseffin ensimmäisellä pre- sidenttikaudella onkin työttömyys selvästi laskenut, köyhien määrä vä- hentynyt, sosiaaliturva laajentunut ja parantunut ja julkinen tervey-

denhuolto kasvanut ja kehittynyt.

Brasilian vaalitulos tukee maan itsenäisyyttä ulkopuolisia uusliberaalisia hyökkäyksiä vas- taan ja toimii vakauttajana etelä- ja keski-Amerikan ja Karibian keski- näisissä taloussuhteissa. Brasilia on 200 miljoonan asukkaineen maail- man seitsemänneksi suurin talous- ja poliittinen voimakeskus ja yksi kehittyvien maiden BRICS -yhteis- työliittymästä. (TP)

Uruguayssa presidentin- vaalit toiselle kierrokselle

Uruguayn presidentinvaaleissa eni- ten ääniä sai hallitsevan vasemmis- tokoalition Frente Amplion (Laaja rintama) ehdokas Tabaré Vázquez. Hän jäi harmittavan vähän läpime- nosta ensimmäisellä kierroksella,

ääniä kertyi 49,4 prosenttia. Se on kuitenkin enemmän kuin gallupit olivat ennustaneet.

Oikeiston ehdokas Lacalle Pou, Partido Nacionalin (Kansal- lispuolue) ehdokas, sai 32 prosent- tia äänistä. Muut ehdokkaat jäivät kauaksi näiden kahden taakse. Vaa- lien toinen kierros järjestetään siis näiden ehdokkaiden kesken 30.11. Tärkeää oli, että parlamentti- vaaleissa Frente Amplio sai ehdot- toman enemmistön, mikä helpot- taa edistyksellisen lainsäädännön jatkamista.

Istuva presidentti José Mujica ei voinut asettua ehdolle toiselle peräkkäiselle kaudelle Uruguayn perustuslain mukaan. Edellisissä vaaleissa niin kävi Vázquezille, jo- ka hallitsi Uruguayta vuosina 2005

- 2010. Nyt oli taas Vazquezin vuo- ro astua remmiin.

Vazquez muistutti Fren- te Amplion kymmenvuotisen hallituskauden edistysaskelis- ta, muun muassa köyhyyden vä- henemisestä ja yleisen tulotason nousemisesta. Muistaa kannat- taa myös Vazquezin ja Mujican ai- kana säädetty Latinalaisen Ameri- kan edistyksellisin lainsäädän- tö, joka sallii vapaan abortin, sa- maa sukupuolta olevien avioliit- tot sekä kontrolloidun kannabik- sen käytön. Poikkeuksellista siellä päin maailmaa.

Sosiaalisen ja taloudellisen edistyksen linja siis jatkuu run- saan 3 miljoonan asukkaan Uru- guayssa.

Marjaliisa Siira

"Yhteiskunnallisessa analyysissään Marx oli oikea"

Karl Marxin tutkimukset kapitalistisista tuotannon lainmukaisuuk-sista on perusteellisesti kirjattu Pääomaan. Siinä hän todistaa, et-tä kapitalismin perustana on tavaratuotanto ja sitä ohjaava ihmi-sen tahdosta riippumaton arvolaki. Pääoman alussa Marx toteaa, että tavara on olio, joka tyydyttää jonkun ihmisen tarpeen synnyt-täköön sen vatsa tai mielikuvitus. Hän havaitsi, että kapitalisti ei si-joita pääomaansa tuotantoon tuottaakseen yhteiskunnallista hy-vää. Kapitalisti sijoittaa vain tuottaakseen lisäarvoa, voittoa, kas-vattaakseen pääomaansa. Kapitalismin valtavaan kehitykseen ve-doten tutkijoiden laumat väittävät, että Marx ei voinut nähdä mi-ten maailma muuttuu. Tosiasiassa nuo tutkijapoloiset eivät itse näe kapitalismin hurjaa, mutta täysin kieroutunutta kehitystä. Sitä, jo-ka lopulta johtaa järjestelmänä sen tuhoon, kapitalistisen yksityis-omistuksen lakkauttamiseen. Se aika lienee lähempänä kuin kos-kaan. Historia on jo osoittanut, että Marx on ollut yhteiskunnalli-nessa analyysissään alusta alkaen ja joka suhteessa oikeassa. Enää vain kapitalismin hautaaminen puuttuu.

Nykyaikana tavaratuotanto on paitsi huikean monipuolista myös äärimmäisen keskittyntä todel-la suureen ylikansalliseen tuotan-toon. Globaalin keskittymisen, mo-nopolisoitumisen seurauksena on syntynyt ennennäkemätön työn puute. Siitä ja työtulojen vähäisyy-destä johtuen tavaroiden kysyn-tä on niiden tarvetta pienempää ja tuotantokapasiteetti kysyntää suu-rempaa. Mahdollisuudet lisäarvon, voiton hankkimiseen pienenevät ja ongelmat kasvavat.

Tämän vuoksi kaikkialla maail-massa synnytetään erilaisia kriisejä, levottomuuksia ja uhkia. Kun maail-ma tuntuu turvattomalta, kapitalis-tit vaativat valtioilta turvallisuutta, jonka voi taata vain aseilla. Nykya-i-kaisten tehokkaiden aseiden kehit-tämisestä ja valmistamisesta on tul-lut kapitalisteille uskomaton kulta-kaivos. Aseteollisuudesta on kehit-tynyt suunnattomia voittoja tuotta-va ala harvojen omistuksessa olevil-le suunnattomille pääomille.

Tutkimuksissaan Marx huomasi, että pääoman kiertoa tavaratuotan-nessa ohjaa ihmisen tahdosta riip-pumaton arvolaki. Siinä kapitalis-tin tuotantoon sijoittama raha (R) muuttuu työllä tavaraksi (T) ja ta-vara markkinoilla suuremmaksi ra-haksi (R'). Marx kuvaa arvolain to-teutumisen yksinkertaisena uusin-tamisena, arvotuotteena sekä laa-jennettuna ja kasautuvana uusin-tamisena, tuotearvona. Ne hän ti-i-vistää kahteen yhtälöön:

Arvotuote; C'=C+v+m

Tuotearvo; C=c+v+m

Arvotuotteessa C' on tuotan-to, C liikkuva pääoma, v palkat ja m lisäarvo. Tuotearvossa C on nyt tuotanto, c pysyvää kapitalistin iki-omaa pääomaa, v palkat ja m lisä-arvo.

Marxin selvityksessä v on vaih-televaa pääomaa, sillä liikkuva pää-

oma sisältää piilossa olevan pysy-vän pääoman c ja ilmaisen lisätyön v. Näin tuotearvossa liikkuvan pää-oman ilmainen työ muuttuu lisäar-voiksi, joten avattuna sen kaava on C=c+v+(v+m). Palkat ja ilmainen työ v+v ovat yhdessä vaihtelevaa pääomaa.

Tässä piilee myös kapitalismiin sisältyvä kapitalistien ja palkkatyö-läisten etujen sovittamaton ristiriit-ta. Työläisen työaikana kuluttama työvoima on työnarvo. Sitä kapita-listi ei luovuta työläiselle, kun hä-nen on saatava pääomalleen lisä-arvoa, voittoa. Siksi työvoima on muutettu tavaraksi, jota työläiset myyvät ja kapitalistit ostavat työ-markkinoilla. Kapitalistin kannal-ta kyse on siitä, kuinka suuri osa työn arvosta riittää työvoiman uu-sintamiseen, sillä loppu on kapita-listin lisäarvoa. Tässä on kapitalis-min, kapitalistien ja työläisten vä-linen pysyvä ja sovittamaton etu-jen ristiriita.

Näitä Marxin todistamia teorioi-ta ei ole jostain syystä aiemmin to-distettu käytännössä. Siksi niitä on vain kaluttu lähes kaksisataa vuot-ta. Ainakin Suomessa todistaminen oli hankalaa, kun tuotannon arvoa ei julkaistu, julkaistiin vain brutto-kansantuote. Se ei ole tuloslaskel-ma, se on vain pelkkä tilastokokoel-ma, jossa on alle puolet tuotannos-ta. Sen kaksi puolta tulot ja menot eivät korreloi. Se on mielivaltainen tilastokokoelma. Kun tuotannon arvoa ei ole tunnettu, liikkuva ja pysyvä pääoma sekä lisäarvo ovat jääneet piiloon.

Sen jälkeen, kun vuonna 1998 Tilastokeskus kansantalouden tilin-pidossa ryhtyi julkaisemaan myös tuotannon luvut, onnistuिन raken-tamaan tuloslaskelman, jonka mo-lemmat puolet hyvän kirjanpito-tavan mukaan korreloivat. Se oli avain liikkuvan pääoman selviä-miseen ja siitä jatkamalla sain esiin myös muut keskeiset Marxin teo-

riaan sisältyvä osat. Kes-ti kuitenkin vielä kym-menisen vuotta ennen kuin kaikki osat olivat kohdallaan ja koko pää-oman tuotantoprosessi oli aukottomasti selvillä.

Tuloslaskelman tulot

Itse asiassa kansan-talouden tuloslaskel-ma syntyy perin yksin-kertaisesti. Esimerkiksi vuoden 2012 kokonais-tuotannon 384,0 miljardista eurosta on vain vä-hennettävä palkat 80,9, voitot 36,7, välilliset ve-rot 28,3, sosiaaliturva-maksut 27,2 ja pakolli-set maksut 0,4 ja jään-nös 210,5 miljardia eu-roa on liikkuva pääoma (varastot).

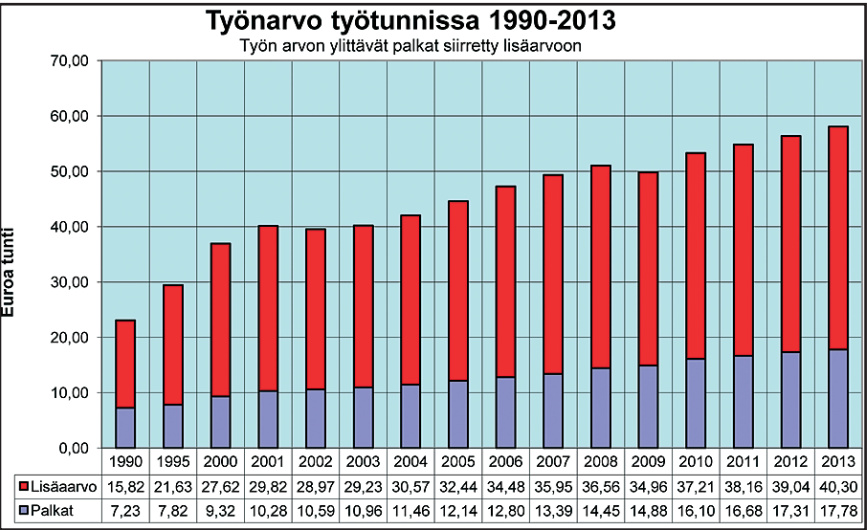
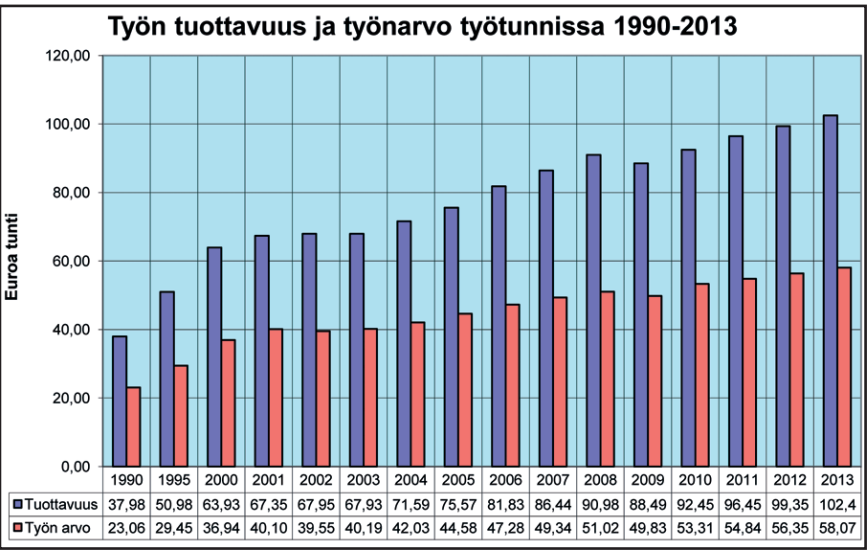
Selvennykseksi pi-tää korostaa, että liikku-va pääoma on kuluneen vuoden kulutuksen ja tuotannon varastot ja tilisaamiset. Tässä tapa-uksessa vuoden alussa varastot olivat 204,5 ja vuoden lopussa 210,5 miljardia euroa. Lisäk-si on vielä huomattava, että harvoja poikkeuk-sia lukuunottamatta ta-varat aina tuotetaan va-rastoihin, jotka kysyn-nästä riippuen menevät tai eivät mene kaupaksi.

Kysyntää tuottajat eivät koskaan tiedä, jo-ten siinä piilee ylituo-tannon riski. Siitä huo-limatta, että tuonti ul-komailta on kaksinker-taistunut ja varastojen kierto on trendimäises-ti hidastunut. Tavarat makaavat kasvaneissa varastoissa entistä pi-dempään. Se tulee kal-liiksi. Vuonna 1990 va-rastot olivat 52,0 % tuo-tannosta, vuonna 2000 ne olivat 53,7 % ja 2012 jo 54,8 %. Tuottajien ja kaupan kannalta tilan-ne on huono, kun ky-syntä ei vastaa tuotannon ja tuon-nin vauhtia. Toisaalta heikko kysyn-tä johtuu työn ja palkan vähenemi-sestä, työttömyydestä ja siitä johtu-vasta ostovoiman hiipumisesta.

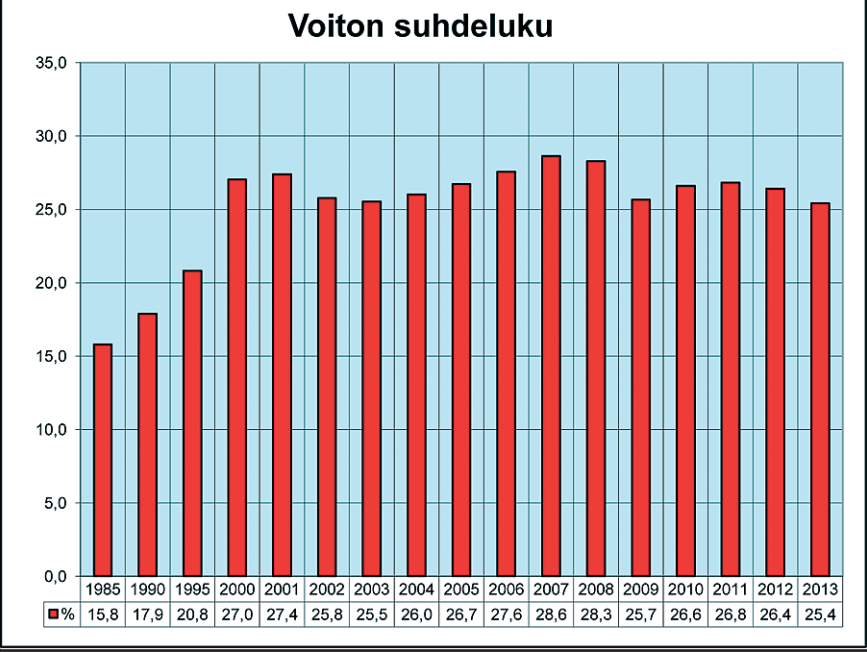
Liikkuvassa pääomassa 210,5 miljardia euroa, on suhteellises-ti yhtä paljon ilmaista, niin sanot-tua lisätyötä kuin palkkoja on ko-konaistuotannossa. Näin siksi, et-tä varastot on uusittu kaksi kertaa. Kun palkkoja oli tuotannossa 21,1 %, niin liikkuvassa pääomassa on il-maista työtä suhteessa sama mää-rä, 44,4 miljardia ja loppu on omis-tajien ikiomaan pysyvää pääomaa 166,1 miljardia euroa.

Arvotuotteen, yksinkertaisen uusintamisen lisäarvo saadaan, kun tuotannosta (C') 384,0 vähen-netään liikkuva pääoma (C) 210,5 ja palkat (v) 80,9, joiden jäännös 92,6 miljardia euroa on lisäarvo (m). Li-säarvon suhdeluku (m') saadaan, kun lisäarvoa verrataan palkkoihin 92,6/80,9*100 = 114,5.

Tuotearvon, laajennetun ja ka-sautuvan uusintamisen lisäarvo

Kaavio 3

saadaan, kun tuotannosta (C) 384,0 vähennetään pysyvä pääoma (c) 166,1 ja palkat (v) 80,9 on jäännös 137,0 lisäarvoa (m). Nyt lisäarvon suhdeluku (m') on 137/80,9*100 = 169,3.

Työn tuottavuus ja työnarvo selviää, kun tuotanto 384,0 miljardia euroa jaetaan 3 865 miljoonalla työtunnilla. Tuloksena on työn tuot-tavuus 99,35 euroa tunnissa. Kun si-tä vähennetään kapitalistien ikioma pysyvä pääoma 43,00 euroa, jään-nös on työnarvo 56,35 euroa tun-nissa. Udelleenjaossa (siinä palkoi-sta on vähennetty sellaiset palkat, jotka ovat hyvin lähellä tai yli työn arvon) työnarvo jakaantuu palkkaa saaneiden keskimääräiseen tunti-palkkaan 17,31 euroa ja lisäarvoon 39,04 euroa. Nyt lisäarvon suhdelu-ku on 39,04/17,31*100=225,5.

Tässä on huomautettava, et-tä Tilastokeskus ilmoittaa tehtyjen työtuntien määräksi 4 232 miljoo-naa tuntia. Ne on saatu työvoima-tutkimuksella, joka on gallupin kal-tainen kuukausittain tehtävä kysely. Siinä varovasti laskien haamutunte-

ja on 365 miljoonaa. Eri vertailujen perusteella vaikuttaa siltä, että haa-mutunteja voi olla enemmänkin.

Luokkataistelun ansiosta kapi-talismin palkat ja lisäarvo joutuvat vielä lopulliseen jakoon, sillä kasva-neet sosiaaliturva ja julkinen talous tarvitsevat osuutensa. Sen jälkeen, kun unohdetaan, että julkinen ta-lous pääsääntöisesti palvelee kapi-talistien etuja, kansantulo (vuoden 2012 tuotanto 384,0 miinus pysy-vä pääoma 166,2 miljardia) 217,8 jakaantuu kolmeen osaan, jossa sosiaaliturvan ja julkisen talouden netto on 94,3, kapitalistien netto-voitto 84,2 miljardia ja nettopalkat 39,3 miljardia. Nyt lisäarvon suhde-luku on 84,2/39,3*100=214,2.

Tuloslaskelman menot

Tässä tuotanto on edelleen 384,0 miljardia dollaria. Tuloslaskelman menoissa on ensimmäisenä meno-eränä, miinuksena seuraavalle vuo-delle siirtyvät varastot, liikkuva pää-oma -210,5, seuraavana menona on kulutus -156,8 ja lopuksi viennin ja tuonnin erotus, jossa tuonti ylitti viennin ja on lisättävä tuotannok-

Kaikki Kansan äänen, Tiedonantajan ja Työkan-san Sanomien lukijat tuntevat kirjoitustensa pe-rusteella Kai Kontturin. Päästyään Teboil Oy:n palveluksesta eläkkeelle, päätti Kai paneutua sen asian pariin, joka häntä eniten kiinnosti, nimittäin kansantalouden tilinpidon kysymyksiin marxilaisen taloustieteen valossa. Lukijoille ovat vuosikymmenten kuluessa tuttuja hänen monet kirjoituksensa ja kolumninsa, joissa hän on selvittänyt mm. työt-ömyyteen, hyvinvointipalvelujen leikkauksiin ja eläkeiän nostoon yms. liittyvää tilasto-aineistoa. Runsas vuosikym-men sitten työstäessämme asiakirjaa "Työväenluokka 2000" nousi esiin kysymys, onko mahdollista selvittää yhteiskun-nassamme palkansaajaa kohti laskettua keskimääräistä li-sä-arvoa (yhteiskunnallinen lisä-arvo). Tämän jälkeen Kai al-koi tutkia asiaa, jonka perusteella on jo syntynyt monta ar-tikkelia. Oheisessa artikkelissa Kai selvittelee laajemmin tut-kimustensa tuloksia.

KÄ/toim.

...ssa, enää vain kapitalismin hautaaminen puuttuu”

Ihmisten piirissä tämän yhteiskunnan orastava kumous nähdään ja ymmärretään. Narinkkatori täyttyi 11.10.-14 TTIP -sopimuksen vastaisista mielenosoittajista. Eri puolueiden ja järjestöjen valistuneet aktivistit kokoontuivat ilmaisemaan vastalauseensa USA:n ja EU:n salaisille vapaakauppa-suunnitelmille.

si +1,7 miljardia. Erotus 18,4 miljardia euroa on pääoman muodostus.

Tässä on huomattava, että tämä pääoman muodostus on kaikkea muuta kuin tuotantovälineitä. Se on yksityistä ja julkista kiinteän pääoman nettomuodostusta. Kulutustavaroiden uusinta tapahtuu välittömästi tuotannossa, mutta tuotantovälineitten uusinta, kulumisen korvaaminen on lisäarvossa, johon sisältyy myös niiden lisäys tai vähennys.

Voiton suhdeluku

Tuotannon ensijaossa palkkojen ja lisäarvon määrä ovat sama kuin kansantulo, joka saadaan kun tuotannosta vähennetään pysyvää pääoma. Näin ollen kansantuloa ei voi mielivaltaisesti manipuloida. Vuonna 2012 se oli 217,8 miljardia euroa. Siinä ovat sekä kulutus- että pääomavaranto. Kun kulutus, kulutusvaranto 156,8 miljardia oli tosi, jää pääomavarannoksi 61,0 miljardia euroa.

Kapitalistit ja yleensä pääoman omistajat olivat sijoittaneet (vuoden) alussa tuotantoon pysyvän pääoman (c) 161,9 miljardin lisäksi tuotannon välineisiin pääomaa (c) 391,5 miljardia euroa. Pääomavarannon 61,0 miljardista käytettiin tuotannon välineiden kulumisen korvaamiseen 15,2 ja lisäykseen 13,5, yhteensä 28,7 miljardia, jonka jälkeen tuotantovälineiden arvo kasvoi 405,0 miljardiin euroon. Liikkuvan pääoman, varastojen lisäys oli 5,9 miljardia, jossa pysy-

vän pääoman osuus oli 4,3 ja vaihtelevan pääoman 1,6 miljardia euroa. Muun kuin tuotantovälineiden kasvu oli 18,4 miljardia euroa. Näin pääomavarannosta jäi vapaasti käytettävää säästöä 8,0 miljardia euroa.

Tuotantovälineiden kulumisen korvaus on ongelmallinen sen vuoksi, että kulumista tapahtuu sekä konkreettisesti että moraalisesti. Moraalinen kuluminen syntyy siitä, kun väline, laite, tila tms. muuttuu vanhanaikaiseksi niin, että kilpailusivistä se on vaihdettava uuden aikaisempaan. Näin menee hukkaan eli haaskataan paljon käyttökelpoisia tuotannonvälineitä.

Tämän jälkeen vuoden 2012 lopussa oli varastoissa pysyvää pääomaa (c) 166,2 miljardia ja tuotannon välineissä (c) 405,0 miljardia, joten kokonaispääoma (c+c = C) oli 571,2 miljardia euroa. Lisäarvo oli uusjaon jälkeen, siis ilman jättipalkkoja, yhteensä 150,9 miljardia euroa ja voiton suhdeluku on 571,2/150,9*100 = 26,4 %.

Marx on filosofiassaan huomannut yleisen kehityksen lainmukaisuuden, jossa määrälliset muutokset johtavat hyppäyksellisiin laadullisiin muutoksiin. Taloudellisissa tutkimuksissa Marx löysi myös ihmisen tahdosta riippumattoman voiton suhdeluvun laskutendenssin lain. Perinteisesti Suomessa voiton suhdeluku on heilunut 12–16 %:in tienoilla.

Suomen hyväksyttyä EU:n vaatimat pääomien, tavaroiden ja pal-

velujen vapaan liikkumisen, tuotantorakenne muuttui radikaalisti. Sen tuloksena vuoden 1990 voiton suhdeluku 17,9 % nousi kymmenessä vuodessa 27,0 %:iin. Tämän hyppäyksen jälkeen voiton suhdeluvun laskutendenssin laki painoi jarrua. Kuitenkin vuonna 2007 se oli hurjat 28,6 %, mutta 2012 se oli alempi kuin vuonna 2000.

Kansantaloudessa tuotantovälineiden kasvu on ollut varsin hidasta. Sen sijaan liikkuva pääoma, tavara-varastoissa oleva pysyvä pääoma on kasvanut huimalla vauhdilla. Perinteisesti sen osuus kokonaispääomasta on ollut alle 25 %. Vuonna 1990 se oli 23,3, mutta 2008 peräti 45,6 %. 2012 osuus oli tasan 41 %. Tämä pääoman kehitys on pääselittäjä sille, miksi voiton suhdeluku kasvoi uudelle tasolle.

Toisaalta on panta-va merkillä, että lisäarvosta osa on syntynyt ulkomailla, josta sitä tulee Suomeen tuontitavaroiden mukana niistä saatavana voittona. Se on vähentänyt lisäarvon määrää ja lisäarvon suhdelukua. Vuonna 2000 lisäarvon suhdeluku oli 248, josta se hiljalleen laski niin, että vuonna 2012 suhdeluku oli 226. Tässä on yksi vapaakaupan negatiivinen seuraus, joka vaikuttaa myös voiton suhdeluukuun.

Vuoden 1990 jälkeen tuotantorakenne on muuttunut oleellisesti. Viennin osuus kaksinkertaistui ja mikä tärkeintä myös tuonnin osuus lähes kaksinkertaistui. Tuotanto kasvoi 22 vuodessa 143,8 %. Pääasiassa tuonnin seurauksena kulutustavaroiden varastoihin sidottu pysyvä pääoma kasvoi tavatonta vauhtia, 168,5 %, mutta investoinnit tuotantovälineisiin vain 52,6 %.

Investoinnit tuotantoon ovat olemattomat. Sitä kuvaa muun muassa se, että 1985 tuotantopääoma oli tuotantoon verraten 174,4 %, 1990 se oli 168,5 %, mutta 2000 enää 110,1 %. Vuosina 2007–08 määrä oli alle sata, 99,7 ja 96,2 %. Vuonna 2012 sitä oli 105,5 %.

Pääomien sijoittajat pelkäävät tehdä uusinvestointeja Suomeen. Syy on yksinkertainen. Esimerkiksi Jyväskylän tehtaalla valmistetun tuotteen hinta on tehtaan portilla maailman kilpailukykyisimpiä, mutta hinta nousee rajusti rahti- ja koko logistiikan vuoksi, kun tuote viedään vaikkapa vain Saksaan tai Ranskaan. Näin kilpailukyky pitkien etäisyyksien vuoksi haihtuu taivaan tuuliin.

Tuonnissa on sama ongelma, vaikka suuryritysten tavaroiden tuonti on periaatteessa niiden suuren tuotannon ylijäämää, jonka voisi tuoda vaikka ilmaiseksi. Suuryritykset kuitenkin haluavat kaikista tavaroista voittoa ja lopulta monopoliaseman turvin enimmäisvoittoa

1 Tuotanto, työn tuottavuus ja työttömyys, käyvin hinnoin											
Työvoimatutkimuksen tunnit oikaistu											
Vuosi	Tuotanto		Työvoima		Tehdyt työtunnit		Työttömyysaste		Työn tuottavuus		Työn arvo
	mrd.€	% vuosi	Milj. tuntia	% vuosi	Milj. tuntia	% vuosi	Milj. tuntia	%	€ tunti	% vuosi	€ tunti
1985	107,8		4773		4219		554	11,6	25,54		14,63
1990	157,5	9,2	4799	0,1	4147	-0,3	652	13,6	37,98	9,7	23,06
1995	176,1	2,4	4874	0,3	3455	-3,3	1419	29,1	50,98	6,8	29,45
2000	251,0	8,5	4988	0,5	3926	2,7	1062	21,3	63,93	5,1	36,94
2001	257,5	2,6	4997	0,2	3823	-2,6	1174	23,5	67,35	5,4	40,10
2002	261,9	1,7	5006	0,2	3855	0,8	1152	23,0	67,95	0,9	39,55
2003	265,3	1,3	5016	0,2	3905	1,3	1110	22,1	67,93	0,0	40,19
2004	280,4	1,1	5025	0,2	3917	0,3	1108	22,0	71,59	5,4	42,03
2005	296,3	1,1	5034	0,9	3921	0,1	1113	22,1	75,57	5,6	44,58
2006	322,9	1,8	5043	0,2	3946	0,6	1096	21,7	81,83	8,3	47,28
2007	348,7	8,0	5052	0,2	4034	2,2	1018	20,1	86,44	5,6	49,34
2008	367,0	5,2	5061	0,2	4034	0,0	1027	20,3	90,98	5,2	51,02
2009	336,7	-8,3	5069	0,7	3805	-5,7	1264	24,9	88,49	-2,7	49,83
2010	351,5	4,4	5071	0,6	3802	-0,1	1269	25,0	92,45	4,5	53,31
2011	375,3	6,8	5060	0,2	3891	2,3	1169	23,1	96,45	4,3	54,84
2012	384,0	2,3	5028	-0,1	3865	-0,7	1163	23,1	99,35	3,0	56,35
2013	384,5	0,1	5016	-0,1	3752	-2,9	1264	25,2	102,47	3,1	58,07

2 Tuotantotekijät, yksinkertainen uusintaminen											
Vuosi	Tuotanto C'		Liikkuva pääoma C		Pysyvä pääoma c		Palkat v		Lisäarvo m		Pysyvä pääoma
	mrd.€	% vuosi	mrd.€	% vuosi	mrd.€	% vuosi	mrd.€	% vuosi	mrd.€	% vuosi	€ tunti
1985	107,8		60,1		46,0		25,2		22,4		10,91
1990	157,5	9,2	81,9	7,2	61,9	6,9	38,4	10,4	37,3	13,3	14,93
1995	176,1	2,4	94,2	3,0	74,4	4,0	37,0	-0,7	44,9	4,1	21,54
2000	251,0	8,5	131,7	8,0	106,0	8,5	49,0	6,5	70,3	11,3	26,99
2001	257,5	2,6	131,0	-0,5	104,2	-1,7	52,7	7,6	73,8	5,0	27,25
2002	261,9	1,7	138,0	5,3	109,4	5,0	54,2	2,8	69,7	-5,6	28,39
2003	265,3	1,3	137,6	-0,3	108,3	-1,0	56,4	4,1	71,3	2,3	27,74
2004	280,4	5,7	146,4	6,4	115,8	6,8	58,7	4,1	75,3	1,1	29,55
2005	296,3	3,6	153,4	3,3	121,5	2,9	61,6	4,9	81,3	1,6	30,99
2006	322,9	9,0	170,5	11,1	136,3	12,2	64,7	5,0	87,7	1,6	34,55
2007	348,7	8,0	186,2	9,2	149,7	9,8	68,4	5,7	94,1	7,3	37,10
2008	367,0	5,2	201,3	8,1	161,2	7,7	73,1	6,9	92,6	-1,6	39,96
2009	336,7	-8,3	185,7	-7,7	147,1	-8,8	70,0	-4,2	81,0	-12,5	38,66
2010	351,5	4,4	189,9	1,7	148,8	1,2	74,6	6,6	88,0	8,6	39,14
2011	375,3	6,8	204,6	8,3	161,9	8,8	78,3	5,0	92,4	5,0	41,61
2012	384,0	2,3	210,5	2,9	166,2	2,6	80,9	3,3	92,6	0,2	43,00
2013	384,5	0,1	211,5	0,5	166,6	0,2	81,7	1,0	91,3	-1,4	44,39

3 Lisäarvot, laajennettu ja kasautuva uusintaminen											
Vuosi	Työn ano		Ensijako mrd.€			Uusijako mrd.€			Uusijako € tunti		
	mrd.€	%/v	Palkat	Lisäarvo	Suhdeluku	Palkat	Lisäarvo	Suhdeluku	Palkat	Lisäarvo	Työn ano
1985	61,7		25,2	36,5	144,5	19,7	42,0	212,6	4,68	9,95	14,63
1990	95,6	11,0	38,4	57,2	149,0	30,0	65,6	218,7	7,23	15,82	23,06
1995	101,7	1,3	37,0	64,7	174,9	27,0	74,7	276,8	7,82	21,63	29,45
2000	145,0	8,5	49,0	96,0	196,0	36,6	108,4	296,2	9,32	27,62	36,94
2001	153,3	5,7	52,7	100,6	190,9	39,3	114,0	290,1	10,28	29,82	40,10
2002	152,5	-0,6	54,2	98,3	181,3	40,8	111,7	273,7	10,59	28,97	39,55
2003	157,0	2,9	56,4	100,6	178,3	42,8	114,2	266,7	10,96	29,23	40,19
2004	164,6	4,9	58,7	105,9	180,5	44,9	119,7	266,7	11,46	30,57	42,03
2005	174,8	4,1	61,6	113,2	183,8	47,6	127,2	267,2	12,14	32,44	44,58
2006	186,6	6,7	64,7	121,9	188,4	50,5	136,1	269,4	12,80	34,48	47,28
2007	199,0	6,7	68,4	130,6	191,0	54,0	145,0	268,6	13,39	35,95	49,34
2008	205,8	3,4	73,1	132,7	181,5	58,3	147,5	253,0	14,45	36,56	51,02
2009	189,6	3,0	70,0	119,6	170,9	56,6	133,0	235,0	14,88	34,96	49,83
2010	202,7	3,2	74,6	128,1	171,7	61,2	141,5	231,2	16,10	37,21	53,31
2011	213,4	2,9	78,3	135,1	172,5	64,9	148,5	228,8	16,68	38,16	54,84
2012	217,8	1,9	80,9	136,9	169,2	66,9	150,9	225,6	17,31	39,04	56,35
2013	217,9	1,2	81,7	136,2	166,7	66,7	151,2	226,7	17,78	40,30	58,07

Lähdeaineisto: Tilastokeskus. Laskelmat ja tilastot: Kai Kontturi

kasvattaakseen sijoitetun pääoman tuottoa, voiton suhdelukua. Sen vuoksi vapaakaupan alussa tuontitavaroidenkin hinnat laskivat, mutta sitä mukaa kuin paikalliset kilpailijat ovat hävinneet, hinnat nousivat. Sitä hidastaa vain väestön ostokyvyn heikkeneminen.

Vain työ on pääomaa

Edellä on nähty, että tuotannossa työn tuottavuus on sama kuin tuotantoon käytetty työaika. Työn tuottavuus sisältää pysyvän pääoman. Kun se vähennetään työn tuottavuudesta jää jäljelle työn arvo, jossa ovat palkka ja lisäarvo. Kuten sanottu Marx osoitti, että kapitalismissa työläisen työvoima on muuttunut tavaraksi. Kapitalisti ei osta työläisen työvoiman arvoa, vain työvoiman käyttöoikeuden määrääjäksi. Siitä ajasta kapitalisti maksaa työläiselle korvauksen, palkan. Esimerkiksi vuonna 2012 työläinen 8 tunnin työpäivän aikana tuotti 2,46 tunnissa palkkansa ja lisäarvoa 5,54 tuntia. Lisäarvon suhdeluku oli 225,6.

Pääomassa Marx todistaa, että kaikki tavarat, pääoma on työn ja aineen yhdisteitä. Jos tavaroista kuten rakennuksista, rakennelmista, koneista, laitteista jne. poistettaisiin kaikki niihin käytetty ihmisen työ, jäljelle jäisi vain aineet sellaisina kuin ne tavataan luonnossa. Näin kaikki pääoma on vain ihmisen työtä, joka työläisiltä on anastettu kapitalistien yksityisomistukseen.

Kapitalismin synnyn aikoihin lisäarvo ja lisäarvon suhdeluku olivat yksiselitteisesti työväenluokan riiston mitta. Jokaisen oli pakko tehdä jotain henkensä pitimiksi. Työväenluokan taistelun ansiosta nykyaikana ja eri maissa tilan-

ne on palkkojen ja lisäarvon uudelleenjaon sekä työttömyyden ja työttömyyskorvauksen seurauksena mutkikkaampi. Työväenluokan hajanaisuuden vuoksi tilanne on kuitenkin muuttumassa.

Kapitalistien tavoitteena on tuonjaon mutkikkuvuuden poistaminen. Sitä palvelee ajatus, että jokainen on oman onnensa seppä. Sitä palvelee myös jo toteutettu eläkeuudistus, jonka mukaan jokainen kerää oman eläkkeensä. Samaan tähtäävät myös julkisten menojen supistaminen, kunta- ja soteuudistukset. Tietoinen tai vain vaistonvarainen kehitys kulkee siihen suuntaan, että lopuksi julkiset palvelut ovat yksinomaan palveluja kapitalisteille.

Mikäli siihen jossain vaiheessa työväenluokan, työläisten edunvalvonnan saamattomuuden vuoksi tultaisiin, silloin lisäarvon suhdeluku olisi jälleen suora, välitön riiston mittari. Tuskin siihen joudutaan, sillä ennen sitä palkkatyöläiset varmasti oivaltavat, että on aika muuttaa riisteystä luokasta luokaksi itseään varten, luokaksi, joka lakauttaa aikansa eläneen tarpeettomaksi muuttuneen kapitalistisen pääomien yksityisomistuksen.

Lukemattomat kansantalouden tutkijat ovat yrittäneet todistaa, että Pääomassa esitetyt teoriat eivät voi pitää paikkaansa, kun Marx ei voinut tietää, minkälainen kapitalistinen maailma on tänään. Mutta kyllä hän tiesi, että kapitalismi on myös jatkossa luokkataistelun maailma, jossa teoriat arvalaista, lisäarvosta ja voitonsuhdeluvun laskutendenssistä ovat oikeita ja paljastavat työläisten riiston.

Kai Kontturi

Taulukoissa ovat myös 2013 luvut, mutta tekstin luvut ovat vuodelta 2012. Lisäarvon lasku johtuu talouden epävarmuudesta ja siitä seuranneista vähäisistä investoinneista tuotannonvälineisiin. Näin voitonsuhdeluku pysyi korkealla tasolla.

Yhteiskunnallinen lisäarvo v. 2013 (Käyvin hinnoin mrd.€)				
Työtunnit oikaistu	2013		Euroa tunti	Suhde-luku %
	Yksik.	%		
Kokonaistuotanto (C')		384,5	100,0	
Työvoimapotentiaali milj.hlöä/tuntia	2,842	5016,2	100,0	
Työtunnit milj.tuntia		3752,2	74,8	
Kokonaistuotanto (C')				
+ palkat		81,7	21,2	21,77
+ voitot		35,7	9,3	9,51
- välittömät verot		-32,9	-8,6	-8,77
+ verot jne. maksut		88,5	23,0	23,59
+ liikkuva pääoma (C), jossa pysyvä po (c)				
	166,6			
vaihteleva po (v)	21,2 %	44,9	211,5	55,0
			56,37	
Kokonaistuotanto (C)		384,5	100,0	102,47
Miinus pysyvä pääoma (c)		166,6		44,40
1. Kansantulo, työn arvo		217,9		58,07
miinus palkat palkat (v)		81,7		21,77
jäännös lisäarvo (m)		136,2	166,7	36,30
				166,7
2. Kansantulo, työn arvo		217,9		58,07
palkat miinus suurpalkat (yli €/t)	58,07	66,7		17,78
lisäarvo plus suurpalkat (yli €/t)	58,07	151,2	226,7	40,30
				226,7

70 vuotta sitten (20)

Hitlerin liittolaiset kaikkosivat sodan lähetessä Berliiniä

Syyskesällä -44 Saksan asema heikkeni edelleen. Neuvostojoukot pureutuivat Veikselille, Itä-Preussin rajalle, Karpaateille ja Varsovan tuntumaan. Valko-Venäjän operaatio todisti Puna-armeijan kehittyneestä taidosta saartaa ja tuhota suuria vihollisryhmittymiä. 2. ja 3. UR:n suorittama Moldavian vapautus loi edellytykset Unkarin ja Romanian irrottautumiselle sodasta. Neuvostoliitto vapautettiin lähes kokonaan, jälleenrakentaminen pääsi käyntiin ja maan talous kykeni turvaamaan rintamien ase-, ampumatarvikke-, varuste- ja kuljetustarpeet. Sotaoperaatiot saavuttivat valtavan laajuuden ja syvyyden. Saksan miehittämissä sekä liittolaismaissa voimistui fasismin vastainen liike ja ne alkoivat irtaantua Hitlerin vaikutuspiiristä.

Romania valitsi uuden suunnan

Kesällä 1944 tärkeäksi muodostui Jassyn-Kisinevin suunta (Moldavia-Romania). Piti tuhota Siret- ja Pruth-jokien länsirannalle linnoittautunut hitleriläisten ryhmä ja hävittää fasisistien Balkanin selusta. Operaation suorittivat 2. ja 3. UR sekä Mustan meren- ja Tonavan laivasto. Puna-armeijan voimiin kuului (1) 930000 sotilasta, (2) 1900 ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä, (3) 1700 lentokonetta sekä (4) 16000 tykkiä ja kr-heitintä. Hitleriläisten vastaavat voimat olivat (1) 640000 sotilasta, (2) 400 ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä, (3) 810 lentokonetta sekä (4) 7600 tykkiä ja kr-heitintä. Hitleriläisistä 25 div. oli saksalaisia ja 22 div. sekä 5 prikaatia romanialaisia. Puna-armeijan hyökkäys alkoi 20.8.-44. Kahdessa päivässä murrettiin vihollisen puolustusrintama, jonka jälkeen romanialaisten 3. A sekä viisi saksalaisten armeijakuntaa joutuivat saarroksiin. Syyskuun alkuun (4.9.) tultaessa romanialaiset joukot oli murskattu ja saksalaisten divisioonista oli jäljellä vain 7. Romaniaa oli pitkään valmisteltu fasisminvastaiseen kapinaan. Romanian vallankumouksellinen sotilaskomitea perustettiin 14.6.-44. Puna-armeijan edetessä Romaniaa sotilaskomitea päätti aloittaa kapinan 24.-26.8.-44. Tässä vaiheessa kuningas ja hänen hovinsa kokiivat ainoaksi keinoksi pelastaa nahkansa kaatamalla Antonescun natsihallitus. Patriootit vangitsivat kuninkaan palatsissa Antonescun ja valtasivat Bukarestin tärkeimmät kohteet. Maahan syntyi uusi hovin ja porvariston johtama hallitus.

Romanian asevoimat fasismia vastaan

Tukahduttaakseen kapinan Bukarestin varuskunnan saksalaisjoukot sekä ilmavoimat aloittivat sotatoimet pääkaupunkia vastaan. Neuvostoliitto esitti vetoomuksen Romanian asevoimille liittymisestä Hitlerin vastaiseen rintamaan. 26.8. Romanian uusi hallitus hyväk-

si Neuvostoliiton esittämät aselepoehdot, mutta pyrki antamaan saksalaisjoukoille mahdollisuuden vetäytyä muihin Kaakkois-Euroopan maihin. Tässä vaiheessa Puna-armeija kiihdytti hyökkäystään kolmella suunnalla: (1) Karpaattien yli Pohjois-Transsylvaniaan, (2) Focsanin ja Ploestin kautta Bukarestiin, sekä (3) Mustan meren rannan suuntaisesti kohti Bulgarian rajaa. Taistelut öljykaupunki Ploestian puolustamiseksi käytiin yhdessä työläisten, Hitleriä vastaan kääntyneen varuskunnan sekä neuvostojoukkojen voimin ja kaupunkiin hyökänneet hitleriläiset tuhoettiin. Ploestia ja sen teollisuus saatiin pelastettua. Samana päivänä 30.8. puna-armeija yhdessä 1. romanialaisen vapaajoukkodivisioonan kanssa marssi nopeasti Bukarestiin. Väli- rauhansopimus Romanian kanssa solmittiin 12.9. -44. YK:n, Neuvostoliiton, USA:n ja Britannian nimissä sen allekirjoitti 2.UR:n komentaja Rodion Malinovski. Romania julisti sodan Saksalle ja Unkarille ja sen armeija käänsi nopeasti aseensa saksalaisia vastaan. Romania vapautettiin saksalaisista 25.10.-44 yhdessä Neuvostoliiton ja Romanian sotilaiden voimin. Romanian sisäpolitiikassa porvarillisen väliaikaishallituksen ministeristön kokoonpanoa korjattiin marraskuussa ja Sanatescu joutui eroamaan hallituksen johdosta joulukuussa.

Bulgaria kääntää aseensa kohti hitleriläisiä

Jassyn-Kisinevin operaation jälkeen 3. UR eteni nopeasti Romanian ja Bulgarian rajalle. Transsilvaniassa ja Karpaateilla toimivat saksalaisjoukot eristettiin Jugoslaviassa, Kreikassa ja Albanian toimivista hitleriläisistä. Bulgarian monarkistinen fasistihallitus julisti jo v. 1941 sodan USA:lle ja Britannialle. Pelätesään Bulgarian kansan reaktiota se ei uskaltanut julistaa sotaa Neuvostoliitolle. Syyskuun alussa -44 maassa toimi laaja fasismin vastainen liike ja partisaanijoukkoja. Bulgarian Työväenpuolue valmisteli koko sodan ajan kansaa aseelliseen fasis-

minvastaiseen kapinaan. Bulgarian fasistihallitus tuki loppuun saakka Hitler-Saksaa ja 5.9.-44 Neuvostoliitto julisti sodan Bulgarialle. Edettyään Bulgarian ja Romanian rajalle 3. UR asetui linjalle Ruse- Tona- va- Musta meri. Etenemistä Bulgariaan komennettiin koordinoimaan Zúkov. Ennen operaatiota Zúkov tapasi Bulgarian työväenpuolueen johtajan Georgi Dimitrovin, jolla oli hyvät yhteydet Bulgarian vastarintaliikkeeseen.

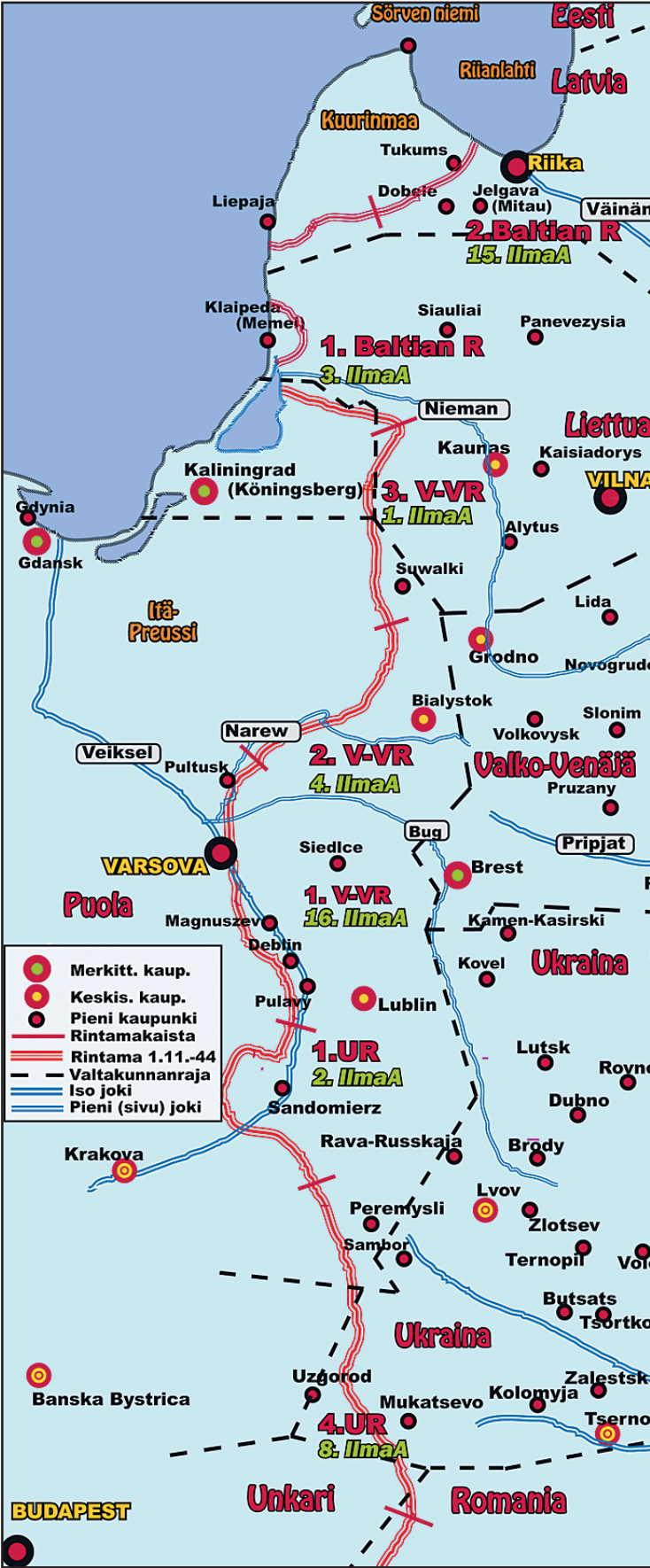
Dimitrov totesi, että sotaa Bulgarian kanssa ei varmasti-kaan tule, vaan Bulgarian kansa on valmistautunut ottamaan neuvostojoukkojen ystävällisesti vastaan. Puna-armeija (3. UR) siirtyi Bulgarian alueelle 8.9. -44. Taisteluja ei syntynyt. Bulgarian rajaviranomaiset ja asevoimat ottivat neuvostojoukkojen rauhanomaisesti vastaan ja maassa olevat 35000 miehen vahvuiset saksalaiset miehitysjoukot pakenivat. Aamulla 8.9. Bulgarian työväenpuolueen toimikunta sekä partisaanit yhdistävä kansan vapautusarmeijan esikunta päättivät aloittaa aseellisen kapinan. Valta siirtyi Isänmaallisen Rintaman hallitukselle, joka julisti sodan Saksalle ja aloitti yhteydenpidon Neuvostoliiton kanssa. Bulgarian asevoimista ja partisaaniliikkeestä muodostettiin kansanarmeija (0,5 milj.), joka taisteli fasisteja vastaan sodan loppuun saakka Unkarin, Jugoslavian ja Itävallan alueella. Väli- rauhansopimus Bulgarian kanssa allekirjoitettiin 28.10.-44. YK:n nimissä sekä Neuvostoliiton, USA:n ja Englannin valtuuttamina sen allekirjoitti 3. UR:n komentaja F.I.Tolbuhin.

Suomi irtaantui sodasta 19.9.1944

Liittolaisten osalta Saksan luhistuminen alkoi jo keväällä. Suomalais-ten ajaminen poteroistaan aloitettiin jo ennen Bagration- operaation alkua Karjalan- ja Aunuksen Kanaksella. Heinäkuun alussa Suomen armeija joutui toivottomaan asemaan (KÄ 3/14). Neuvostoliitto lähetti Tukholman kautta 14.7. Suomalais-ten viestin, että Moskova odottaa Suomelta aloitetta rauhan neuvotteluista. Risto Rytin erosi 1.8. ja valtionpäämiehen tehtävät otti vastaan Mannerheim. Suoritettiin järjestelyjä hallituksessa ja varauduttiin saksalaisten mahdollisiin toimenpiteisiin. Eduskunta hyväksyi 24.8. rauhansuunnitelman ja pyysi Tukholman kautta Moskovaa ottamaan Suomen valtuuskunnan vastaan. Neuvostoliitto ilmoitti hyväksyvänsä esityksen ehdolla, että Suomi katkaisee suhteensa Saksaan ja vaatii sitä poistamaan joukkonsa maasta kahden viikon kuluessa, jonka jälkeen Suomessa olevat saksalaiset on riisuttava aseista. Eduskunta hyväksyi ehdot äänin 108-45 ja katkaisi 2.9. suhteet Saksaan. Väli- rauhansopimus allekirjoitettiin 19.9.-44. YK:n sekä Neuvostoliiton, USA:n ja Englannin hallitusten valtuuttamana sen allekirjoitti Andrei Ždanov.

Taistelut Baltiassa valmistauduttiin viemään loppuun

Elokuussa 2. ja 3. Baltian R hyökkäsivät kohti Riikaa yhtyvin kiilojin. Oikealla siivellä 3. Baltian R aloitti Tarton operaation ja eteni vasemmalla siivellä Eestin ja Latvian rajaa noudatellen. Vihollinen valmistautui katkaisemaan neuvostojoukkojen kummankin Riian-

Rintama marraskuun alussa -44. Fasistien Pohjoinen AR on suljettu mottiin Kuurinmaalle. Rintamilla valmistaudutaan talven ja kevään taisteluihin. 1. Baltian R ja 3. V-VR valmistelevalle Itä-Preussin valtausta. 1. ja 2. V-VR sekä 1. UR valmistelevalle etenemistä Varsovasta Berliiniin suuntaan. 4. UR tuki Slovakiassa puhjennutta yleiskansallista kapinaa etenemällä Karpaattien yli Slovakiaan. Karttapiirroksista ei näy, että tässä vaiheessa Bulgaria ja Romania on vapautettu fasisteista. Jugoslavian suuntaan Puna-armeijan ja Bulgarian asevoimien yhteistyönä aloitettiin operaatio 28.9 ja toimet fasistien häätämiseksi Unkarista 6.10.-44.

lahteen työntyvän hyökkäyskiilan. Tietäen tämän myös puna-armeija ryhtyi joukkojensa uudelleen järjestelyihin. Hitleriläiset hyökkäsivät neuvostojoukkoja vastaan 16.8. Kuurinmaalta ja Siauliai länsipuolelta Samogitian ylängöltä. Jälkimmäisen neuvostojoukot kykenivät torjumaan, mutta Kuurinmaalla Tukumsin luona hitleriläiset kykenivät työntämään takaisin Riianlahdelle edenneet 1. Baltian R:n joukot ja syntyi käytävä, joka yhdisti fasistien Pohjoisen AR:n joukot Saksaan (Kä 4/14).

Fasistien häätäminen Baltiasta pyrittiin viemään loppuun vuoden 1944 aikana. Vasiljevskin koordinoitavaksi annettiin 29.8.-44 kaikki Baltian rintamat. Baltian va-

pautus jakaantui neljään isompaan operaatioon: (1) Riian taistelu 14.-27.9. -44; (2) Tallinnan vapautus 17.-26.9.-44; (3) Moonsundin (Eestin läntinen saaristo) taistelu 30.9.-24.11. -44 ja (4) Memelin (Klaipeda) operaatio 5.-22.10.-44.

Baltian joukot järjestettiin uudelleen hitleriläisten Pohjoisen AR:n tuhoamiseksi. Leningradin R ei kyennyt aluksi murtaamaan rintamahyökkäyksellä fasistien puolustusta Narva-joella. Rintama sai vahvennuksiksi 3. Baltian R:lta 2. Isku A:n, jonka rintaman komentaja Góvorov siirsi Peipsi-järven ja Pihkova-järven välisen kapeikon kautta iskemään Narvan ryhmitty-

Neuvostojoukkojen saapuessa Baltiaan Tallinnan lähellä Kloogassa fasistit yrittivät tuhota polttamalla vankileirin vankeineen. Kloogan leirillä oli sekä juutalaisia että venäläisiä. Kloogan leiri oli ensimmäinen, joka paljasti liittoutuneille fasistien hirmuteot. Kuvassa Kansan äänen järjestöjen ryhmä tutustumassa Kloogan leirialueeseen vuonna 2010.

70 vuotta sitten (20): Hitlerin liittolaiset kaikkosivat sodan lähetessä Berliiniä...

Jatkoa sivulta 12

män selustaan. Puna-armeijan painostamana fasistit olivat vetäytyneet 20 km Narvasta länteen ”Sinimäkien” alueelle. Taistelua käytiin koko elokuun ajan. 2. Isku A uhkasi fasistijoukkojen selustaa etelästä. Samaan aikaan alkoivat Kuurinmaalla taistelut kuurinkäytävän hallinnasta. Tämä pakotti saksalaisjoukot perääntymään Sinimäkien alueelta 18.9.-44 ja lopullinen taistelu Eestin vapauttamiseksi käytiin 17.-26.9. Tallinnan neuvostojoukot valtasivat 22.9.-44.

Fasistien pohjoinen AR vetäytyi Kuurinmaalle

Samaan aikaan Eestin eteläpuolella 2. Baltian R:n päävoimien tuli yhteistoiminnassa 3. ja 1. Baltian R:n kanssa edetä Riikaan. 2. Baltian R:n oikean siiven tuli yhdessä 3. Baltian R:n kanssa pirstoa ja tuhota fasistien pohjoinen AR. Tämä onnistui vain osittain, sillä Leningradin R:n ja em. 2. ja 3. Baltian R:n painostamana fasistien päävoimat pääsivät vetäytymään Riian alueen kautta Kuurinmaalle. 1. Baltian R:n tuli estää Siauliain kohdalla fasistien läpimurtoyritykset ja suunnitelmat Itä-Preussiin ja Saksaan johtavan käytävän laajentamiseksi. 1. Baltian R:n oikean siiven piti yhteistyössä muiden rintamien kanssa tuhota Väinäjoen pohjoispuolella oleva vihollisryhmittymä ja estää sen vetäytyminen Kuurinmaalle Liepajan alueelle. Eestin rannikolta Niemen-joelle saakka ulottuvan yleishyökkäyksen tuli alkaa 14.9. Puna-armeijan neljää rintamaa vastassa fasisteilla oli 700 000 sotilasta (56 div.), 7000 tykkiä ja kr-heitintä, 1200 ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä sekä 400 taistelulentokonetta. Puna-armeijan vastaavat voimat olivat: 900 000 sotilasta, 17500 tykkiä ja kr-heitintä, 3000 ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä sekä runsaat 2600 taistelukonetta. Lisäksi operaatioon osallistui koko Itämeren laivasto. Taistelut raivosivat syyskuun puolivälistä lähtien. Vihollinen yritti läpimurtoa mm. Dobelen lounaispuolella vahvojen ps-voimien ja pääsivät tunkeutumaan Puna-armeijan asemiin n. 5 km, mutta 18.9. mennessä se pysäytettiin. Hyökkäys oli niin voimakas, että valmiustilassa pidettiin myös 5. KaPsA ja siirrettiin muutamalla päivällä 51. A:n hyökkäystä kohti Tukumsia. Samaan aikaan 2. ja 3. Baltian R:n joukot puhdistivat hitaasti Riian aluetta ja lähestyivät Siguldaa, jossa 70 km Riiaista sijaitsi vihollisen pääpuolustuslinja. Avuksi annettiin Belovin johtama 61. A, joka eteni Riian valtatie suunnassa.

Saksan Pohjoinen AR motitettiin Kuurinmaalle

Tiedustelutietojen mukaan vihollisen 8 divisioonaa taistelivat Meme-

lin luona ja loput hitleriläisten voimat oli lähetetty Jelgavan (Mitau) luokse avustamaan Pohjoista AR:ää. Päämaja päätti siirtää hyökkäyksen painopisteen Klaipedan suuntaan ja 24.9. aloitettiin tätä silmällä pitäen joukkojen uudelleen ryhmittely. 1. Baltian R:n vasenta siipeä vahvistettiin. Ps-voimia keskitettiin Siauliain luokse iskun kohdistamiseksi Klaipedaan ja Niemen-joen alajuoksulle. Klaipedan operaation suunnitteli Vasiljevskin esikunta yhdessä 1. Baltian R:n sotaneuvoston kanssa. Hyökkäyskiilat tuli työntää 130 km syvyyteen ja murtaa fasistien kuusi puolustuslinjaa. Tämän jälkeen hyökkäyksen suunta tuli kääntää Itä-Preussiin pohjoisesta käsin. 1. Baltian R ja 3. V-VR aloittivat valmistelun Itä-Preussin pohjois-osan valtaamiseksi.

Klaipedan operaatio alkoi 5.10.-44 ja ennätettiin vihollisen edelle, joka aikoi suorittaa Riian alueella suuren vastahyökkäyksen. 1. Baltian R eteni 10.10.-44 Klaipedan kohdalla Itämerelle ja fasistien Pohjoinen AR eristettiin lopullisesti Saksasta ja Itä-Preussista. Riika vallattiin 15.10.-44 ja Kuurinmaalle mottiin jäivät 38 vihollisen divisioonaa sekä Klaipedan alueelle kolme divisioonaa.

Moonsundin taistelu varmisti Kuurinmaan saarron

Eestin läntisen saariston (Moonsund) vapautus toteutettiin 27.9.-24.11. -44. Fasisteilla oli saarilla 11500 sotilasta. Puna-armeija saavutti Eestin länsirannikon 25.9. -44 ja Leningradin R:n 8. A:n yksiköt alkoivat siirtyä saarille välittömästi. Saksalaiset pakenivat Hiidenmaalta, joka vapautettiin 3.10. Siellä toimivat neuvostojoukot siirtyivät Saarenmaalle 5.10. Mantereelta käsin Saarenmaalle neuvostojoukot siirtyivät 3.10., kun saksalaiset pakenivat Muhusta 2.10. Hitleriläiset etenivät neuvostojoukkojen ahdistamina eri puolilta Saarenmaasta sen eteläosaan hyvin linnoitettuun Sövrin niemeen. Ankara taistelu käytiin Sövrin niemellä Tehumardin kylässä 8.-9.10. Sövrin taistelut muodostuivat vaikeiksi ja lopullisesti niemimaa puhdistettiin saksalaisista 24.11.-44.

Neuvostojoukot kykenivät nyt hallitsemaan Kuurinmaan mottia Saarenmaalta käsin. Myös meriliikenne oli Itämeren laivaston ja Neuvosto-ilmavoimien toimintapiirin sisäpuolella eikä saarrosta voinut meren kautta paeta. Tässä vaiheessa saarrettuun viholliseen ei ”haaskattu ruutia”. 3. Baltian R lakautettiin 16.10 ja osa sen joukoista siirrettiin 2. Baltian R alaisuuteen ja osa päämajan reserviin.

Kapina Varsovassa alkoi huonoon aikaan

V-VR:n joukot siirtyivät Puolaan

Buk-joella 20.7.-44. Kärjessä eteni Puolan sotaväen 1. A (S. Berling). Heinäkuun loppuun tultaessa sekä 1. V-VR:n joukot että 1. UR:n joukot etenivät Veikselille (Kä 4/-14). Puolan alueella taisteli fasistimiehistäjiä vastaan lukuisia aseellisia ryhmiä. Ne muodostivat nopeasti 1. Puolalaisen Armeijan kanssa suuren sotilaallisen voiman. Mutta Lublinin metsissä toimi ryhmä ”Armia Krajowa” (AK), joka nimitti itseään ”AK:n 7.D:ksi”. Tavatessaan neuvostoseereja he ilmoittivat ”etteivät taistele Puna-armeijaa vastaan, mutta eivät myöskään halua olla tekemisissä sen kanssa.” Lublinissa aloitti toimintansa Puolan kansanvallan keskuselin ”Puolan kansallinen vapautuskomitea”, johon neuvostovoimat pitivät yhteyttä.

Elokuun alussa 1. V-VR sai tietoja Varsovassa puhjenneesta kapinasta. Tieto huolestutti rintaman johtoa, koska kapina oli aloitettu mahdollisimman huonoon aikaan. Rokossovski mainitsi: ”Aivan kuin kapinan johtajat olisivat varta vasten valinneet sellaisen ajankohdan, että kapina päättyisi tappioon.” Sillä hetkellä 48. ja 65. A taistelivat runsaat 100 km Varsovasta itäkoilliseen Bialowezan metsissä. 70. A oli äsken vallannut Brestin ja puhdisti siellä mottia. Siedlcn alueella taisteli 47. A rintaman suunta pohjoiseen. 2. PsA taisteli, Veikselin itärannalla Varsovan esikaupungin Pragan tuntumassa ja torjui vihollisen Ps-voimien vastahyökkäyksiä. 1. Puolalainen Armeija, 8. KaA ja 69. A ylittivät Veikseliä Magnyszewin ja Pulavyn luona ja laajensivat sen länsirannalle sillanpäitä.

Kapinan johtajat eivät halunneet yhteyttä neuvostojoukkoihin

On esitetty syytöksiä, että neuvostojoukot eivät halunneet auttaa Varsovan kapinallisia. Taistelutilanne kuitenkin osoittaa, ettei se ollut mitenkään mahdollista. Valko-Venäjän operaation alusta neuvostojoukot olivat edenneet 600 km. Huoltoa ja täydennystä kaipaaville joukoille vihollisen voimakkaasti linnoittaman Varsovan nopea valtaaminen oli mahdoton tehtävä.

Puolan kansallinen vapautuskomitea tutki Varsovan tapahtumia. Selvisi, että kapina oli aloitettu 1.8.-44 Puolan Lontoon pakolaishallituksen kehotuksesta. Sitä johtivat AK:n upseerit kenraalien Bor-Komorowskin ja Monterin johdolla. Kapinaan liittyi suuri osa Varsovalaisista, jotka vihasivat fasistimiehistästä. Kapinan johtajat eivät kuitenkaan halunneet ottaa yhteyttä neuvostojoukkoihin ja tavoitteena oli ottaa valta Puolan Lontoon pakolaishallitukselle ennen Puna-armeijan ja Puolalaisen armeijan saapumista. Rokossovski kertoo käyneensä 2. PsA:n tähytyspaikalla, josta näki Varsovaan, jossa selvästi taisteltiin. Neuvostojoukkojen tiedustelu ei kuitenkaan saanut yhteyttä kapinallisiin.

Varsovan kapinan aikana käytiin ankaria taisteluja

Heti elokuun alussa saksalaiset saivat iskettyä Pragan ja Siedlcn välistä Varsovan eteläpuolella Veikselin ylittäneiden neuvostojoukkojen selustaan. Pragan luona hitleriläiset kykenivät käyttämään selkänöjanaan vahvasti linnoitettua Varsovaa. Tässä tilanteessa Varsovan kapinalliset olisivat voineet iskeä Saksalaisten selustaan. Tämä ei kuitenkaan kuulunut Lontoossa istuvan pakolaishallituksen eikä kapinan johtajien suunnitelmiin. 2.

Kuva: Heikki Männikkö

Myös Riian lähellä Salaspilsin kylässä paljastui syksyllä -44 fasistien kokoomaleiri, jossa vangit ryhmiteltiin työkyvyn mukaan ja vietiin Saksaan eri kohteisiin. Työkyvyttömät joutuivat tuhoamisleireille ja toiset työleireille. Juutalaiset ammuttiin.

PsA:aa auttoi 47. A, joka oli vapautanut Siedlcn ja ajoi vihollista luoteeseen. Tällä oli vaikea tilanne. 47. A ja 2. PsA olivat laittaneet liikkeelle kaikki reservinsä. ”Ohut rintama” osoitti pohjoiseen. Ainoaksi mahdollisuudeksi jäi jouduttaa 70. A:n etenemistä Brestistä ja vetää Batovin 65. A ja Romanenkon 48. A nopeasti Bialowezan metsästä. 65. A selviytyi metsästä, mutta joutui myöhemmin kahdelta suunnalta saksalaisten Ps-voimien ahdistamaksi, jotka saivat paloiteltua armeijan osiin. Mutta armeijan taitava taktiikka ja rintaman apuun lähettämät jv- ja ps-yksiköt pelastivat tilanteen ja suuria tappioita kärsinyt vihollinen ajettiin pakosalle. Samoin Plijevin IVKaRvAK, joka oli edennyt liian kauaksi länteen, työnnettiin Brestin luoteispuolelle Buk-joelle ja saarrettiin. Plijevin ryhmälle toimitettiin kuitenkin ilmateitse yöaikaan ampumatarpeita ja taitavalla taktikalla vihollinen ajettiin pakosalle.

Sillanpää Veikselillä ja Narewilla pitivät

Vihollinen alkoi linnoittautua Narew-joen linjalle katsoessaan lännessä hävinneensä taistelut Buk-joella ja Varsovan suunnassa. Tämän johdosta 48., 65. ja 70. A komennettiin kiirehtimään Narew-joelle ja koukkaamaan sivustoilta linnoittautuneen vihollisen selustaan ja valtaamaan joelta sillanpää-asemia. 65.A:n Donin PsAK (M.F.Panov) ylitti Narewin 5.9. Pultuskin kohdalla. Tällä kehittyivät ankarat taistelut. Tämä kuitenkin joudutti 70. ja 48. A:n etenemistä Narewille. 70. A hyökkäsi Varsovan pohjoispuolella suuntana Sokolow-Radzymin-Modlin (Varsovan pohjoispuolella) ja 48. A ylitti Nawerin Rozanin kohdalla. Syyskuun alkupuolella raivosivat suurtaistelut vihollisen yrittäessä tuhota Puna-Armeijan sillanpää Veikselillä ja Narewilla. Vihollinen laittoi massoittain tuleen panssareita, mutta Puna-Ar-

meija säilytti asemansa 16. Ilma A:n hallitessa koko ajan ilmatilaa.

Läpimurto Veikselille ja Narewille avasi neuvostojoukoille tien Saksaan. Tästä syystä hitleriläisten sodanjohto voimisti hyökkäystä Veikselin ja Narewin sillanpäitä vastaan. Varsovan ulkopuolelle Pragaan oli keskittynyt voimakas vihollisryhmittymä. Puna-Armeijan sodanjohto teki päätöksen tuhota Veikselin itäpuolen vihollisjoukot Pragan kohdalla. Taisteluun varattiin 47. ja 70. A, osa 1. Puolalaista Armeijaa sekä 16. IlmaA. Taistelu alkoi 11.9.-44 ja Praga vallattiin 14.9. Tässä taistelussa Pragan asukkaat tukivat rintaman joukkoja ja osallistuivat itse taisteluihin. Juuri tässä tilanteessa olisi ollut oikea aika kapinalle. Hyökkäys kaupungista samanaikaisesti rintaman joukkojen hyökätessä idästä olisi voinut johtaa kaupungin vapauttamiseen fasisteista. Taistelut kaupungissa jatkuivat, mutta hitleriläiset kykenivät räjäyttämään kaikki Pragaan Veikselin yli johtavat sillat.

Varsovan kapinan murheellinen loppu

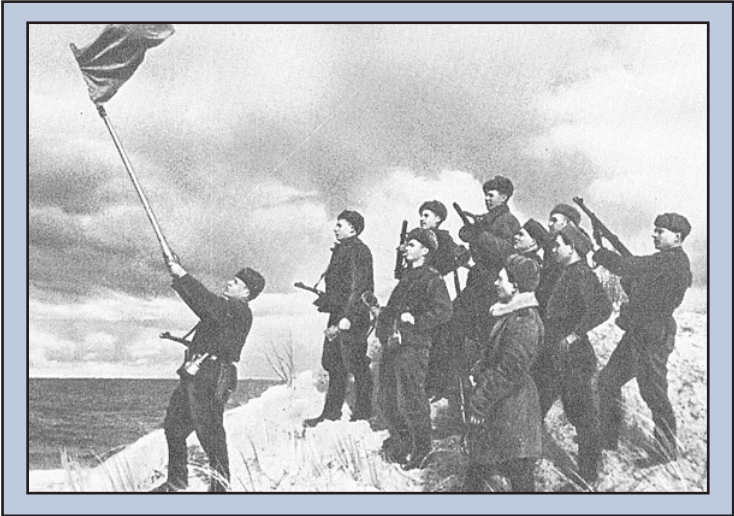
Tilanne Varsovassa kävi vaikeammaksi. Vasta silloin, kun brittien yritykset huoltaa ilmateitse kapinallisia epäonnistuivat, AK:n johto kääntyi Lontoon kautta Puna-armeijan puoleen. Päämajan (Stalin) tiedusteluihin voisivatko 1. V-VR:n joukot tässä vaiheessa ryhtyä operaatioon Varsovan vapauttamiseksi Rokossovski joutui vastaamaan kielteisesti. Varsova oli natsien voimakkaasti linnoittama ja neuvostojoukot olivat heikentyneet edettyään taistellen Valko-Venäjän operaation alkamisesta saakka. Neuvostojoukot kykenivät kuitenkin tukemaan kapinallisia. Rintaman ilmavoimat puuttivat pienistä korkeuksista 13.9.-1.10.-44 välisenä aikana kapinallisille heidän osoittamiinsa paikkoihin aseita, ammuksia, muonaa ja lääk-

Jatkuu sivulle 14

Kuva: Wikimedia

Saksalaiset vetäytyivät nopeasti Saarenmaalla eteläosan hyvin linnoitettuun Sörvenniemeen. Suuri taistelu käytiin 8.10. -44 Tehumardin kylässä lähellä Sörvenniemeä. Lopullisesti fasistit saatiin tuhotuksi Sörvenniemellä 24.11., kun paikalle oli saatu raskaampaa aseistusta.

Neuvostojoukkojen karkiosasto saapuu Itämeren rannalle syksyllä -44. Kuva A.Vasiljevskin kirjan ”Elämäni Työ” kuvitusta.

Puolustusvaliokunnan enemmistö torjui ”isäntämaa-sopimuksen” eduskuntakäsittelyyn

Kansanedustaja Jyrki Yrttiaho toimitti tiedotusvälineille Eduskunnassa 8.10.2014 päivätyn uutisen, jossa hän kertoi esittäneensä puolustusvaliokunnassa isäntämaasopimuksen eduskuntakäsittelyä. Ministeri Tuomioja kuitenkin pyörsi aiemmat lupauksensa eikä valiokunnan enemmistö halunnut asiakirjaa täysistuntokäsittelyyn. Ohessa julkaisemme Yrttiahon antaman lehdistötiedotteen:

”Vasemmistoliiton kansanedustaja Jyrki Yrttiaho (vr.) esitti tänään puolustusvaliokunnan kokouksessa, että valiokunta vaatii Suomen ja Naton välillä syyskuussa solmitun isäntämaatukisopimuksen tuomista eduskunnan täysistuntokäsittelyyn ja valiokuntiin. Isäntämaatukisopimuksessa Suomi lupautuu niin päättäessään vastaanottamaan alueelleen Nato-joukkoja, huolehtimaan niiden majoittamisesta ja ylläpidosta, materiaalin varastoinnista ja huollosta sekä logistisista palveluista (samatam, lentokentät, rautatiet, tiestöt) ym.

Yrttiaho vetosi ulkoministeri Erkki Tuomiojan eduskunnan Ukraina-keskustelussa 2.9. 2014 antamaan lupaukseen tuoda asiakirja tavalla tai toisella eduskunnan käsittelyyn. Puolustusvaliokunnan kuultavana ollut ministeri Tuomioja totesi valiokunnalle, että hallitus ei tuo asiaa eduskuntaan. ”Se on eduskunnan oma asia”, lupauksen sa pyörtänyt Tuomioja totesi.

Saatuani ministeri Tuomiojan vastauksen tein puolustusvaliokunnalle ehdotuksen, että valiokunta vaatisi isäntämaatukiasiakirjan tuomista eduskunnan täysistuntoon ja valiokuntiin. Nos-

Kuva: Heikki Männikkö

Natoa ja ”isäntämaasopimusta” vastustettiin YK:n päivän rauhanmarssilla 24.10.2014. Marssi lähdössä Eduskuntatalolta.

tin esille sopimuksen ristiriidat Suomen lainsäädännön kanssa. Edellytetään siinä suomalaisilta viranomaisilta lukuisia toimia, joihin voimassa oleva lainsäädäntö ei heitä velvoita. Aivan oleellinen asia on myös perustuslaillinen ristiriita, jo-

hon tunnettu ja arvostettu ent. EU-juristi ja kansanedustaja Jacob Söderman kiinnitti julkisuudessa huomiota. Söderman totesi 5.9. 2014 (Suomenmaa): ”Naton joukot toimisivat Suomessa ollessaan Nato-komentajan alaisuudessa. – Eli eivät

siis kaikissa tilanteissa olisi Suomen puolustusvoimien johdossa ja valvonnassa, Söderman tulkitsee. Jos näin on, se on asia, joka tulisi käsitellä Suomessa perustuslakivaliokunnassa. Tämä taas edellyttää että hallitus tuo sopimuksen vaikkapa selontekoaasiana eduskuntaan, hän sanoo.”

En saanut esitykselleni tukea. Olen erittäin hämmentynyt valiokunnan linjauksesta. Nato-isäntämaatukisopimuksen oikeudelliset kehykset ja perusteet jätettiin avaamatta. Tiukatessani sopimukseen oikeudellisia seikkoja valiokunnan aiemmassa kokouksessa, oli puolustusministeriön virkamiehen vastaus, että emme ole juristeja, kansanedustaja Yrttiaho toteaa.”

Tiedustelut:
Jyrki Yrttiaho
kansanedustaja
puh. 050 512 2959
s-posti: jyrki.yrttiaho@eduskunta.fi

Tutkintapyyntö oikeuskanslerille

Syyseminaarissaan STP vahvisti oikeuskanslerille osoitetun isäntämaasopimusta koskevan seuraavan tutkintapyyntö:

Pyydämme tutkimaan, onko puolustusvoimain komentaja Jarmo Lindberg syyllistynyt Suomen valtiopäiväjärjestyksen rikkomukseen.

Suomen perustuslaki edellyttää, että merkitykseltään huomattavat valtiosopimukset tulee eduskunnan hyväksyä. Lindbergin 04.09.2014 Naton huippukokouksessa allekirjoittama sopimus ei ole eduskunnan hyväksymä, vaikka kyseessä on todella merkitykseltään huomattava valtiosopimus.

Tämä Suomen sodanjälkeisen politiikan peruslinja on ollut maamme pitämisen vapaana ulkomaisista joukoista. Suomen on annettava takuut, että emme salli hyökkäystä ketään vastaan maamme maa- tai vesialueen eikä ilmatilan kautta.

Isäntämaasopimus voi olla Suomelle äärimmäisen vaarallinen kriisitalanteessa. Se on Suomen perustuslain 8 luvun 94 § mukaan valtiosopimus, joka edellyttää Suomen eduskunnan hyväksynnän.

Sopimus mahdollistaa sen, että kriisitalanteessa Suomi voi pyynn-

nöstä sallia satamiensa ja lentokenttensä käyttämisen Baltian maiden suojelemiseen. Suomi voisi siis hyväksyä vapaaehtoisesti ulkopuolisen sotilaallisen läsnäolon alueellaan.

Suomen alueen luovutus Naton käyttöön olisi Suomelle kriisitalanteessa äärimmäisen vaarallista. Rauhankumppanuus vietäisiin lähes Nato-jäsenyyden tasolle.

Yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoituksen jälkeen perustetaan Naton ja Suomen yhteinen organisaatio. Se toteuttaa nelivaiheisen prosessin, joka valmistee esimerkiksi satamien, lentokenttien ja sairaaloiden osalta yksityiskohtaiset määrälliset tavoitteet ja valmiudet.

Tukeen kuuluvat mm. lupa aseellisten joukkojen kauttakulkuun maalla, ilmatilassa tai vesialueilla; sotilaiden majoitus ja muonitus; veden, ruuan, polttoaineen ja ampumatarvikkeiden huolto; lupa käyttää sotilaallisia voimavaroja kuten tukikohtia, lentokenttiä ja vesialueita; palvelut kuten sairaanhoito, materiaalin huolto, vapaa-ajan palvelut; verotuskäytännöt.

Kyseessä on Natoa tukeva sotilaallis-yhteiskunnallinen järjestelmä Naton kaikissa toiminnoissa Suomen alueella. Ei siis ole to-

denmukaista kertoa kansalaisille ja eduskunnalle, ettei prosessin läpivienti lähentäisi Suomea Natoon.

Sopimus muistuttaa Suomen 74 vuotta sitten solmimaa kauttakulkusopimusta natsi-Saksan kanssa. Isäntämaasopimus on vuoden 1940 kauttakulkusopimusta pidemmälle menevä yhteistyön syventämissopimus. Isäntämaasopimus ja kauttakulkusopimus muistuttavat toisiaan siten, että niitä molempia pidettiin pitkään salassa julkisuudelta ulko- ja sisäpoliittisista syistä.

Isäntämaasopimusta ja yhteisymmärryspöytäkirjaa koskevan NATO-dokumentin perusteella sopimuksen tulkintaoikeus on NATO-johdolla. Näin ollen kyse ei ole edes kahdenvälisestä sopimuksesta vaan alistusasiakirjasta.

Suomen perustuslain ja valtiojärjestyksen mukaan eduskunnan tulee päättää asiasta.

Valtiojärjestyksen rikkomus voidaan pahimmassa tapauksessa tulkita Rikoslain 13. luvun mukaisesti törkeäksi valtiopetokseksi, jos ”rikoksentehtijänä on tasavallan presidentti, valtioneuvoston jäsen tai muu valtion ylimpään poliittiseen tai sotilaalliseen johtoon kuuluva henkilö.”

Helsinki 27.10.2014
Suomen Työväenpuolue STP rp.
(allekirjoitukset, yhteystiedot)

STP:n seminaaritiedote

Suomen Työväenpuolue STP r.p. piti syyseminaarinsa viikonloppuna 25.10.2014 Helsingissä. Kokous katsoi, että Venäjän vastaisilla pakotteilla ei ole juurikaan tekemistä Ukrainan tapahtumien kanssa. Se, että pakotteita kiristettiin juuri, kun Putinin johdolla oli neuvoteltu tulitauko Ukrainaan, todistaa selkeästi, ettei pakotteilla ole mitään tekemistä Ukrainan tapahtumien kanssa. Länsi tavoittelee Venäjällä valanvaihtoa ja uutta, länsimielistä nukkehallitusta.

Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa myönnettiin, että pakotteisiin on ”sisäänkirjoitettu” tavoite vallanvaihdosta Venäjällä. Pekka Haavisto vahvisti tätä käsitystä, kun hän totesi taannoin Ylen Ykkösaamussa, että ”me pyrimme rakentamaan sellaista Venäjää, joka avautuu Eurooppaan ja jonka kanssa Euroopalla olisi jatkuvasti hyvä yhteistyö”.

Seminaari tuomitsi uusien uusliberalististen talouslääkkeiden käytön. Julkisuudessa ääneen pääsevä tänä päivänä vain virallista EU:n talouspolitiikkaa kannattavat asiantuntijat, kuten Juhana Vartiainen ja Raimo Sailas. Björn Wahlroos on niin ikään jonkinlainen harmaa eminenssi ja mielipidevaikuttaja, joka ohjailee maamme politiikkaa kulisseissa. Esimerkiksi talous-

nobelisti Paul Krugmanin talouspoliittisille neuvoille on Suomessa viitattu kintaalla. Krugman on esittänyt mm. eurosta luopumista ja leikkauspolitiikan lopettamista.

Seminaari vaati TTIP-neuvottelujen lopettamista. Neuvotteluihin osallistuvilla mailla on jo käytännössä vapaakauppasopimus. Neuvotteluja käydään salaisina ja julkisuuteen annetaan harhaanjohtavia tietoja. Sopimus merkitsisi käytännössä suuryhtiöiden valtan ulottamista kansallisvaltioiden ja jopa EU:n yläpuolelle.

Seminaari hyväksyi oikeuskanslerille tehtävän tutkintapyyntö Naton isäntämaasopimuksesta. Kokous hyväksyi myös vetoomuksen laajan uusoikeistolaisen politiikan vastaisen rintaman rakentamiseksi eduskuntavaaleihin. Kutsomme eri tavoin ajattelevia ihmisiä ehdokkaiksemme (si-vu 4).

Seminaarissa käytiin eduskuntavaaliohjelman läheteke-kustelu. Vaaliteemoiksi esitettiin mm. irtaantumista EU:n uusliberalismista ja Natosta, Venäjä-suhteiden normalisointia ja talouspakotteiden, TTIP-sopimuksen, EU:n pankkiunionin ym. liittovaltiopyrkimysten torjumista, luonnonsuojelua, ilmastomuutoksen estämistä, valtionpankkia jne.

70 vuotta sitten (20): Hitlerin liittolaiset kaikkosivat sodan lähetessä Berliiniä...

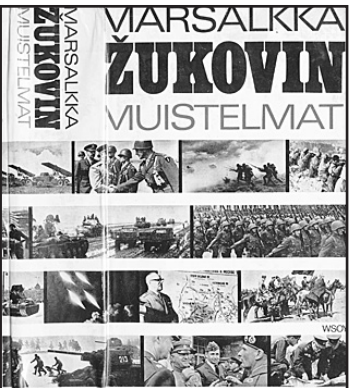
Jatkoa sivulta 13

keitä. Suoritettiin 4821 lehtoa, joista 2535 toimitti em. tarvikkeita ja loput olivat luonteeltaan sotilaallisia. Rintaman it-tykistö suoja-si Pragasta käsin kapinallisia fasis-tien ilma-iskuilta heikentäen heidän tykistö- ja kr-tultaan. Vieläkään AK:n johto ja sitä lähellä olevat kapinalliset eivät halunneet yhteistyötä neuvostojoukkojen kanssa. Apua päätettiin kuitenkin laajentaa. 1. puolalaisen armeijan voimin suunniteltiin maihinnousu uivia ylimenovälineitä käyttäen Veikselin länsirannalle. Tykistön ja ilmavoimien tuesta sekä muusta yhteistoiminnasta saatiin sovittua kapinallisten edustajien kanssa. Maihinnousu perustui siihen, että sovitut maihinnousukohdat olisivat olleet ka-

pinallisten hallussa. Osoittautui kuitenkin, että rannalla olikin vastassa hitleriläisiä. Uusia voimia laitettiin tuleen. Kapinalliset eivät auttaneet maihinnousujoukkoja, eivätkä vastanneet yhteydenottoihin. Operaatio oli pakko lopettaa ja vetää maihinnousujoukot takaisin itärannalle. Pian saatiin tietää, että AK:n johdon käskystä AK:n yksiköt vedettiin rannalta ja niiden tilalle tulivat saksalaiset. AK valmistautui antautumaan saksalaisille. Neuvostoarmeijan esitystä auttaa halukkaiden varsovalaisten evakuoitua itärannalle ei huomioitu ja vain joidenkin kapinallisryhmien onnistui siirtyä itärannalle.

Valmistautuminen sodan lopputaisteluihin alkoi

Neuvostojoukot tarvitsivat lepoa, täydennystä ja huoltoa. Tiedet-

Kansan äänen varastosta löytyy 2 kpl Zukovin teosta. Ne myydään lehden hyväksi edullisesti.

tiin, että vihollinen tulee tekemään voimakainta vastarintaa Berliinin suunnassa. Saksalaiset olivat linoitautuneet Varsovaan ja sen lähistölle hyvin. Modlinin luona Veikselin ja Narewin itärannalla fasistit

puolustivat hyvin linoitettua sillanpäättä. Siellä neuvostojoukot kävivät vielä vaikeaa taistelua. Magnuszevin sillanpäättä puolustanutta 65. A:aa vastaan vihollinen teki taitavasti vastahyökkäyksen. Se kyettiin kuitenkin torjumaan ja laajentamaan sillanpäättä tulevaa Saksan tapahtuvaa hyökkäystäkin silmällä pitäen. Läntisellä suunnalla 1., 2. ja 3.V-VR siirtyivät marraskuussa puolustukseen. Sotatoimissa koitti muuallakin tauko. Päämaja ja yleisesikunta valmistelivat sodan loppuvaiheeseen ja Berliinin operaatioon tähtääviä suunnitelmia. Rintamalinjat olivat lyhentyneet ja rintamien määrä oli vähentynyt. Loppuvaiheen sotatoimia päätettiin johtaa suoraan päämajasta ja poistaa rintamien toimintaa koordinoineet päämajan edustajat. Tässä yhteydessä Zukov siirrettiin 1. V-VR:n

komentajaksi ja Rokossovski 2. V-VR:n komentajaksi. Päätettiin, että 1. ja 2. V-VR:n ja 1. UR:n vastuulla tulee olemaan läntinen suunta ja tuleva Berliinin operaatio.

Toimitti:
Heikki Männikkö
Lähdeaineisto:
Marsalkka Zukovin muistelmat, Marsalkka A.Vasilevski: Elämäni työ, Marsalkka K. Rokossovski: Sotilaan velvollisuus, Grigori Deborin: 30 vuotta suuren voitosta, Istoriä vtoroj mirovoj vojny : 1939-1945 : v 12-h tomah Tekijä: Gretshko A. A. Anthony Tucker-Jones: Stalinin kosto, Puna-Armeijan vastaisku kesällä 1944 Helge Seppälä: Taistelu Leningradista ja Suomi, WSOY 1969

Juche-aatteen valtuuskunnan matkassa Koreassa

Ilokseni sain mahdollisuuden matkustaa Korean kansantasa-valtaan 7.-14. lokakuuta vuonna 2010, jolloin vietettiin Korean työväenpuolueen 65-vuotisjuhlaa. Juche-aatteen valtuuskuntaan kuuluivat lisäksi toverit Juha Kieksi ja Tarja Männikkö. Matkustimme Vladivostokin kautta, mikä toikin matkaan oman makunsa ja tukun yllätyksiäkin, joista hieman myöhemmin.

Saavuimme Korean Kansantasavaltaan 7.10.2010 Pjongjangin lentokentälle. Meidät otettiin vastaan erittäin ystävällisesti. Tullissa emme saaneet mitään erityiskohtelua, vaan odotimme vuoroamme koneessa kotimaahansa Venäjältä saapuneiden Korealaisten tavoin. Yllätykseni oli melkoinen, kun vastassa ei ollutkaan vihaisia byrokraatteja, vaan hymyileviä lentokentävirkailijoita. Hetken kuluttua matka jatkuikin Pjongjangiin majoittumaan ja täyttämään nälkäisten matkalaisten vatsat, jonka jälkeen meiltä kysyttiin paikkoja, joihin haluaisimme tutustua ja hyvinhän he sen matkahjelmassa sitten toteuttivatkin.

Ensimmäinen varsinainen vierailupäivä alkoi sikäli ikävästi, että vatsani hiukan temppuili, mutta se ei estänyt minua osallistumasta ensimmäiseen kohteeseen, joka oli Silkkitehdas Pjongjangin keskustassa. Se tuottaa n. 900 tonnia silkkiä vuodessa. Tehdas työllistää 2000 henkilöä toimien kahdessa vuorossa. Kolmivuorotyö on Koreassa melko tunnetun käsite, koska yötyötä pidetään työläisille liian rankkana. Silkki, jota tehdas tuottaa on kuuluisaa sekä koti- että ulkomailla. Kävimme koko prosessin läpi ja minulle jäi kuva hyvästä työmoraalista, mutta myös siitä, että työntekijöistä näytettiin pidettävän hyvää huolta. Erityisen vaikutuksen teki myös tehtaan puistomainen sekä viehättävä pihapiiri, joka ei ollut lainkaan tehdasmainen. Suuri yllätys oli kalankasvatusaltaat, joissa kasvatettiin karppeja. Ne ruokittiin silkki-perhosen toukkien kotiloiden jäänteillä, jotka jäivät tehtaalta jätteeksi. Hyvin ekologinen teko ja luonnollisesti kalat päätyivät kansalaisten herkuiksi.

Tämän jälkeen vierailimme Chilgolin vallankumousmuseossa, jossa presidentti Kim Il Sungin äiti Kang Bang Suk asui 1923-1925 tällä perinteisellä korealaisella pien-tilalla, jota Kang Bang Sukin vanhemmat vuokraviljelivät. Iltapäivällä oli valtion sinfoniaorkesterin vuoro, joka oli mieleen painuva ja upea

kokemus. Illalla oli vielä ohjelmassa valtaisa ilotulitus puolueen perustamisen kunniaksi, joka oli korealaisen itsensä toteuttama kaikilta osin. Tosin senkin oli vähällä pilata tuo tempuilleva vatsani, mutta pääsin piipahtamaan paikallisen lääkärin tutkimuksiin. Yllätyksekseni minut tutkittiin siinä ilotulituksen keskellä päästä varpaisiin, jonka jälkeen sain paikallista vatsalääkettä ja pistoksen toista vatsalääkettä, minkä jälkeen vaiva loppui siihen. Kerta kaikkiaan hyvää hoitoa, tosin joka päivä minulta tämän jälkeen tiedusteltiin vointiani, joka oli mitä mainioin. Seuraavana päivänä vierailimme Kim Il Sungin syntymäkodissa ja museossa. Sen jälkeen oli vuorossa maaseudulla sijaitseva Taedonggangin valtioneula, jossa on erikoistuttu hedelmätuotantoon. Tilalla tuotetaan omenoita, aprikooseja ja persikoita. Pintaa-alaa tilalla on 735 hehtaaria ja se oli laajentumassa 1000 hehtaarin kokoiseksi. Tilalla on 1000 asuntoa työläisille, joita tilalla työskentelee 3000. Tilan on rakentanut Korean kansanarmeija alusta loppuun. Näin selviää myös armeijan luonne maassa. Enemmän käytetään työkaluja osaavissa käsissä kuin aseita, joita käytetään vain maahan tunkeilijoiden häätämiseen.

Palasimme Pjongjangiin Vapun päivän stadionille seuraamaan Arirang-näytöstä. Tämä joukkovoimistelunäytös oli aivan upea ja kuvasi samalla sitä saumatonta yhteistyötä, johon vain Korean demokraattisen kansantasavallan kansa pystyy. Paikalla oli myös Korean työväenpuolueen pääsihteeri Kim Jong Il, joka vilkutti iloisesti ja antoi aplodeja esiintyjille. Päivän päätteeksi osallistuimme Korkeimman kansankokouksen tarjoamalle maittavalle illalliselle. Sitten olikin merkkipäivän 10.10-10 vuoro. Korean työväenpuolue täytti 65 vuotta. Koko Pjongjang oli koristeltu kauriini ja kaikkialla näkyi Korean demokraattisen kansantasavallan ja Korean työväenpuolueen lip-

Kuva: Juha Kieksi

Artikkelin kirjoittaja Jorma Talikka Pjongjangin metrossa.

puja. Pääsimme seuraamaan Korean kansanarmeijan paraattia, jonka kerrottiin olevan kaikkien aikojen suurin paikallinen sotilasparaati, johon osallistuivat kaikki aselajit. Näimme tilaisuudessa myös Korean työväenpuolueen pääsihteerin Kim Jong Ilin.

Paraatin jälkeen tutustuimme Korean korkeimman kansankokouksen istuntotaloon, jossa delegaatioiden johtajilla oli mahdollisuus keskustella Korkeimman kansankokouksen pysyvän komitean puheenjohtajan Kim Yong Namin kanssa. Keskusteluissa oli jo tuolloin sivuttu toveri Kim Jong Unin valintaa Korean työväenpuolueen tehtäviin. Päivä päättyi vaikuttavaan joukkovoimistelunäytökseen.

Maanantaina juhllaisuuskien jälkeen aamupäivä kului kansan kulttuurikeskuksessa seminaarissa, jossa vaihdettiin kokemuksia Juche-aatteen opiskelusta eri puolilla maailmaa. Iltapäivä meni Nampossa läntisessä satamakaupungissa paikallisella golfkentällä, jossa pelasimme erilaisia pelejä ja olimme piknikillä muiden Juche-aatteen delegaatioiden ja Korealaisten tovereiden kanssa.

Tiistaina kävimme Kim Il Sungin mausoleumissa ja sen jälkeen Kansanarmeijan museossa. Sitten olikin vuorossa Pjongjangin metro, joka on kansanarmeijan rakentama mestariteos. Se koostuu kahdesta reitistä ja 25 asemasta, jotka symboloivat Korean sosialistista rakennustyötä ja Korean kansan yhdistymistä.

Myöhemmin matkamme suuntaantui Taedongganin

kaakelitehtaalle, joka oli valmistunut huhtikuussa 2009. Lopulliseen laajuuteensa tehdas on nousut v. 2012, jolloin vietettiin Kim Il Sungin syntymän 100-vuotisjuhlaa. Siellä työskentelee 2000 työläistä kahdessa vuorossa. Työläisten palkka ei ole sidottu tuotantoon, koska Korean valtio takaa työläisille ilmaisen asunnon, koulutuksen, terveydenhuollon ja todella edulliset peruselintarvikkeet. Pienenä miinuksena paikallisella rakennustyömaalla pisti silmään työläisten tellinkien turvakaiteiden kehnohko kunto, mutta täytyy muistaa, että työskentelytapa ei ollut kuitenkaan äärimmäisen kireälle vedetty kuten meillä länsimaissa.

Keskiviikkona perehdyimme Kim Il Sungin yliopistolla automatisoituun e-kirjastoon ja tutustuimme upouuteen uimahalliin. Tekniikka oli viimeisen päälle. Kirjastossa on 200 salia viidessä kerroksessa ja sen tietoverkoista löytyy kaikki korealaisen tutkimuslaitosten julkaisut ja iso määrä ulkomaisia julkaisuja. Kirjastoa voivat hyödyntää kaikki yliopiston 18 000 korealaista ja ulkomaista opiskelijaa. Uimahalli oli myös todella ahkerassa käytössä.

Tämän jälkeen matkasimme Myohan vuoristoon. Siellä ovat sekä Kim Il Sungin että Kim Jong Ilin lahjanäyttelyt, joissa on 222 000 lahjaa kaikkialta maailmasta. Kaikkien katsomiseen olisi mennyt viikkoja, joten katsoimme vain muutamia huoneita ja olipa siellä Suomestakin tulleita lahjoja. Näyttelyn jälkeen oli piknikin aika vuoriston kauneimmalla paikal-

la. Piknikin jälkeen kävimme vielä Pyohyon temppelissä, jonka vanhimmat osat ovat vuodelta 1642. Tämänkin kohde on saanut kokea jenkkien pommisateen Korean sodassa. Temppelissä asuu munkkeja. Budhalaisia arvellaan olevan Koreassa n. 10 000.

Torstaina aloitimme paluumatkan takaisin Suomeen, mutta Vladivostokissa Venäjän rajaviranomaiset eivät päästäneet meitä tullista läpi, koska olimme saaneet väärää informaatiota Venäjän suurlähetystöstä. Emme suurlähetystön mukaansa tarvitsi viisumia Venäjälle, kun transimatka kestää alle 24 tuntia. Tieto oli kuitenkin väärä. Samaa mantraa toisti Moskovassa puhelimesa Suomen suurlähetystökin. Vladivostokista meidät käännytettiin takaisin Korean demokraattiseen kansantasavaltaan. Onneksi sosialistinen Korea tajusi hätämme ja tarjosi ilmaisen lennon takaisin ilman viisumia valtiollisella Air Koryalla.

Korealaiset ottivat meidät ystävällisesti vastaan lentokentällä ja meidät vietiin diplomaatti-mersulla kuin valtiovieraat takaisin upeaan hotelliin, johon meidät luvattiin ystävällisesti majoittaa ilmaiseksi täydellä ylläpidolla, kunnes saisimme mahdollisuuden poistua ja matkustaa takaisin Suomeen. Olimme Koreassa ilman viisumia, jossa emme olisi saaneet olla näin kuin 24 tuntia, mutta jouduttuamme viipymään kaksi vuorokautta Korean viranomaiset joustivat tässäkin ja leimasivat passeihimme saapumispäiväksi seuraavan päivä, jotta 24 tuntia ei ylittynyt. Tämä oli sellainen solidaarisuuden osoitus Korean demokraattiselta kansantasavallalta, että se mitä länsimedia hallituksien välityksellä tästä hyvien ihmisten maasta uutisoi, osoittautui tämän tositahtumien ketjun kautta täydeksi valheeksi. Itselleni tavalliselle työläispojalle ja omaishoitajalle, joka olen jatkuvan byrokratian uhri tässä kovassa kapitalismissa, tämä osoitti, että maailmassa on vielä hyvyyttä, solidaarisuutta, anti-byrokraatteja ja he asuvat sekä vaikuttavat Korean demokraattisessa kansantasavallassa, kiitos!

Jorma Talikka
Janakkala

Sukellusvenefarssi

Lokakuun lopulla saimme seurata Suomenkin valtamediassa päivittäin Ruotsin armeijan suorittamaa ”vieraan vallan vedenalaisen toiminnan” jahtaamista Tukholman saaristossa. Ruotsin maa-, meri- ja ilmavoimat oli hälytetty paikalle. Uutisointi Suomessa oli massiivista kaikissa uutislähetyksissä sekä ilta- ja aamulehtien etusivuilla. Tv-studioissa armeijan ja Ulkopoliittisen Instituutin (UPI) asiantuntijat istuivat spekuloiden ja vihjaamassa, että vedenalainen toiminta oli tietenkin Venäjältä kotoisin.

Uutisia kehiteltiin tyhjästä, koska koko aikana ei löydetty yhtään mitään. Oli vain yksityishenkilöitä tulleita vinkkejä, joita tarkisteltiin massiivisella operaatiolla. Yksi hulluimmista vinkeistä oli salaperäinen mustapukuinen mies luodolla, jonka piti spekulatioiden mukaan olla venäläinen vakooja. Mutta se olikin vain eläkeläiskalastaja Ove.

Ruotsin armeija ilmoitti seitsemän päivän kuluttua 24.10. ”Aluevesiämme loukannut vieras sukellusvenne on poistunut”. Miten ihmeessä sellaista voi ilmoittaa, kun mitään ei oltu löydetty? Etsintojen lopettamisesta vielä saatiin Suomessa kaikkiin uutislähetyskiin pitkin päivää monen minuutin uutisia, joissa muistettiin aina reilusti maininta, että siellä etsittiin venäläistä sukellusvenettä. Jälkeenpäin sitten ilmoitettiin, että paikka, jossa sukellusvenettä etsittiin, oli liian matala tavallisen sukellusveneen kulkea. No se kai oli sitten jokin ”piensukellusvenne”, jota nyt vaan ei löydetty.

Jälkilölyyissä Ruotsin armeija ilmoitti myös, että sillä oli kuvia oudoista kuopista merenpohjassa. Ne olivat 40 senttimetriä läpimita-

ta. Ne voisivat olla pienoissukellusveneen tekemiä. Mutta ei kai se vene voinut olla vain 40 senttimetriä pitkä? Kuka kertoisi heille, että monet kalat tekevät meren pohjaan juuri 40 cm kutukuoppia? Ruotsin armeija ilmoitti vielä tiukasti, että ”löydöksiä analysoidaan vielä pitkään monen henkilön voimin.”

Ja vaikka mitään merenpohjassa olevien kutukuoppien li-säksi ei oltu löydetty, vieläkin media toisti ruotsalaisen kontra-amiraalin lausahduksen: ”On täysin tuomittavaa, että joku taho rikkoi tällä tavoin alueellista koskemattomuuttamme”. Hetkinen - siis millä tavoin?

Kaikken hulluin juttu paljastui vasta jälkikäteen ruotsalaisen Expressen-lehden artikkelista. Leh-ti kertoi, että Ruotsin puolustusvoimien signaalitiedustelu FRA ei ollut koko aikana löytänyt minkäänlaisia

todisteita siitä, että Ruotsin aluevesillä toimisi vedenalainen alus. Leh-ti kertoo myös, että FRA:n moderni tiedustelualue Orion ei ole osallistunut Tukholman saariston etsintöihin, vaikka sillä olisi sukellusvenetsintöihin sopivia erityisomaisuuksia, jotka on kehitelty USA:n tiedustelupalvelun NSA:n asiantuntemuk-sen voimin. Se makaili jossain Tanskan vesillä koko ajan.

Tahallinen harhautus

Kaikki tämä naurattaisi, ellei asia olisi vakava. Ruotsin uusi hallitus ilmoitti heti alkuun, että Natoon ei liitytä eikä se ollut järin myötämie-linen puolustusmäärärahojen li-säämiselle. Nyt hallitus on päättänyt nostaa puolustusbudjettia ensi vuonna 680 miljoonalla kruunul-la (74 miljoonaa euroa) ja budjetti nousee myös seuraavina vuosina vuoteen 2018 saakka. Tulosta fars-sista siis tuli.

Operaatio näyttää tarkoin harkitulta ja tahalliselta harhautukselta. Tällä sukellusvenejahdilla on myös yhtymäkohtia 32 vuot-ta sitten tapahtuneeseen ja vesi-perän vetäneeseen sukellusvene-jhtiin Tukholman vesillä. Silloin oli juuri saatu Ruotsin sosiaalide-mokraattinen Olof Palmén hallitus, joka oli penseä puolustusmäärärahojen nostamiselle. No määrärahoja nostettiin myös silloin farsssijahdin jälkeen.

Ruotsin mediaa seuraavan henkilön arvio on, että Suomes-sa nostettiin sukellusvenejahdis-ta suurempi kohu kuin Ruotsissa, jossa oli myös kriittisiä ääniä koko ajan. Mitä tämä kertookaan valta-mediastamme? On tuskallista ha-vaita, miten kaikki mahdollinen Venäjän vastainen propaganda käy-tettään tarkkaan hyväksi.

Marjaliisa Siira

Onko Ukrainan valtakoneisto fasistinen?

Median totuuksia

Ylen TV 2:n Ajankohtaisessa kakso-
kiosessa 6.5.2014 toimittaja Mar-
ja Manninen vakuutti Kiovassa it-
sestään selvänä, että Ukrainan val-
lankaappauksen jälkeen nimitet-
ty hallitus ei ole fasistinen eivätkä
myöskään siinä olevat neljä Svo-
boda (Vapaus) -puolueen ministe-
riä ole fasisteja. Näin siitähän huoli-
matta, että jopa EU muutama vuosi
sitten varoitti esimerkiksi kyseises-
tä puolueesta sen uunatsiyhteyk-
sien takia.

**Helsingin Sanomissa 26.5.2014 toimittaja Suvi Tur-
tiainen kirjoitti Erkki Tuomio-
jan Kiovan hallintoa puoltaneen
blogin pohjalta: ”Myös ulkominis-
teri Erkki Tuomiojan mukaan Venä-
jän-mieliset ovat lähempänä fasis-
teja, jos ideologian määritelmäksi
otetaan muun muassa etnisyyteen
pohjautuva nationalismi, demokra-
tian halveksinta ja vastustajien vä-
kivaltainen kohtelu. ’Itä-Ukrainas-
sa - - separatisteiksi kutsutut aseis-
tetut toimijat ja heidän kansainvä-
liset tukijansa täyttävät lähes kai-
ki edellä mainitut fasismin tunnus-
merkit, ainakin huomattavasti sel-
keämmin kuin tällä polttomerkillä
leimattu Kiovan hallitus”.**

**Tuomioja unohti kuitenkin
tärkeitä fasismin tunnusmer-
kejä** kuten mm. sen, että fasismi
on määritelty myös kapitalismin ja
imperialismin äärimmäiseksi ilme-
nemismuodoksi. Tätä toteutti kirk-
kaimmassa muodossaan saksalai-
nen natsismi 1930- ja 1940-luvuilla.
Länsiukrainalaisella nykyisellä fa-
sismilla on juurensa nimenomaan
yhteistoiminnassa tämän saksalai-
sen edeltäjänsä kanssa. Ja tämä
tuodaan jatkuvasti esiin esimerkik-
si Ukrainan sisäministeriön alaisen
kansalliskaartin vapaaehtoispatal-
joonien tunnuksissa ja toiminta-
periaatteissa. Kapitalismia ja impe-
rialismia edellä mainitun tunnus-
merkin yhteydessä edustavat USA
ja EU sekä Ukrainan presidentti Po-
roschenko ja muut oligarkit. Viimek-
si mainituilla on jopa omia asevoi-
mia Itä-Ukrainassa.

Vallankaappajien hallitus

Suomen Kuvalehti otti tehtäväk-
seen numerossaan 21.3.2014 esitel-
lä Ukrainan uutta hallitusta myön-
teisessä valossa. Tarkoituksena oli
poistaa Venäjällä ja muualla esitetyt
epäilyt hallituksen fasistisuudesta.
Hallitukseen oli nimetty 20 minis-
teriä, joista kuusi tuli Isänmaa-puo-
lueesta, neljä Svoboda-puolueesta
ja loput 10 määriteltiin sitoutu-
mattomiksi. Lehti luonnehti Isän-
maa-puoluelaisia ja sitoutumatto-
mia maltillisiksi ja Svobodan edus-
tajia nationalisteiksi. Svoboda-puo-
lueesta lehti käyttää kuitenkin vielä
erikseen nimikkeitä kansallismieli-
nen, populistinen ja äärioikeistolai-
nen. Yhteenvetona lehti toteaa, että
valtaosaa ministereistä voidaan pi-
tää maltillisina demokraatteina.

Jo Maidanin tapahtumien
yhteydessä ja useaan otteeseen vii-
meisen puolen vuoden aikana on
kuitenkin käynyt selvästi ilmi, että
fasismi-epäilyt eivät ole olleet lain-
kaan tuulesta temmattuja.

Svoboda-puolue

Maidanilla ja monessa muussa pai-
kassa svobodalaiset ovat osallistu-
neet aktiivisesti yhdessä uunatsi-
laisen Oikea Sektori -järjestön (sit-
temmin puolueen) kanssa tark-
ka-ampujaprovokaatioihin, Leni-
nin patsaiden ja toisen maailman-

**Viime helmikuun Kiovan vallankaappauksesta asti on kansainväli-
sessä ja kotimaisessa mediassa käyty kiivasta keskustelua Ukrai-
nan valtakoneiston luonteesta. Ovatko Kiovan hallitus ja sen (sekä
USA:n) ylläpitämät Ukrainan väkivaltaorganisaatiot fasistisia vai
eivät? Entä mikä on presidentti Poroshenkon rooli tässä suhtees-
sa? Ja mistä on peräisin nykyinen ukrainalainen fasismi ja miten
se ilmenee tänä päivänä maan vaikeassa kriisitilanteessa? Länsi-
media, toimittajat ja länsimieliset poliitikot eivät millään myön-
nä selkeitä tosiasioita näissä kysymyksissä, vaan tekevät kaikkensa
asioiden kääntämiseksi pääläelleen. Kun helmikuun vallankaap-
pausta lähdettiin tukemaan, niin sitä on tuettava sitten loppuun as-
ti. USA:n ja EU:n geopoliittiset ja taloudelliset pyrkimykset eivät sal-
li minkäänlaista suunnan muutosta omaksutuissa ajattelutavois-
sa. Yhteistyöstä myöskään äärintationalistien kanssa ei luovuta.
Huolimatta siitä, että fasistiset ja äärioikeistolaiset voimat ottivat
käytännössä haltuunsa Maidanin kapinaliikkeen.**

sodan muistomerkkien hävittämi-
seen, 1940-luvun länsiukrainalai-
sen natsijohtajan Stepan Banderan
maineen palauttamiseen jne.

**Ukrainan parlamenttitalol-
la Kiovassa 14.10.2014 svoboda-
laiset** ja muut nationalistit vastus-
tivat Itä-Ukrainaan sovittua tulitau-
koa ja vaativat samalla erityisasen-
man myöntämistä entisille UPA:n
(Ukrainan kapinallinen armeija)
taistelijoille. Nämä banderalaiset
”metsäveljet” osallistuivat sodan ai-
kana Saksan valtaaman Ukrainan
alueella SS-joukkojen myötä tun-
nettuihin tuhoamisoperaatioihin
sekä hävityn sodan jälkeen vielä
1950-luvun alkupuolelle asti pa-
lautetun neuvostovalan vastai-
seen maanlaiseen sissitoimintaan.
Parlamenttitalolla vaadittiin
myös kommunistisen ideologian
kieltämistä. Hallituksen svobo-
dalainen varapääministeri Olek-
sandr Sytsh on lähellä näitä ban-
deralaisia ja häntä pidetään ääri-
nationalismin ideologina (Komsomol-
skaja Pravdan Pietarin painos 24.4.-
1.5.2014). Pahasti ei erehdytä, jos
Svoboda-puoluetta pidetään fasis-
tisena organisaationa.

Isänmaa-puolue

Suomen Kuvalehdessä maltillisiksi
ja keskusta-oikeistolaiseksi mainit-
tu Isänmaa-puolue on lähentynyt
jatkuvasti Maidanin ajoista lähtien
näitä svobodalaisia uunatsiaja. Pää-
ministeri Jatsenjakin (Isänmaa, nyt
vaaleissa Kansanrintama) esiintymis-
et ja puheet Itä-Ukrainan tapahtu-
miin nähden ovat olleet kuin suo-
raan natsi-Saksaa kuvanneista do-
kumenttifilmeistä. Isänmaa-puo-
lueen johtohahmo Julia Timoshen-
ko vaati keväällä Itä-Ukrainan ve-
näjänsä väestön hävittämistä.
Hallitus pääministeri Jatsenju-
kin johdolla on sallinut Oikean Sek-
torin katupartioiden ahdistella enti-
sen presidentin Janukovitshin kan-
nattajia eikä ole pyrkinyt selvittä-
mään kommunistisen puolueen
puheenjohtajan murhayritystä ja
asunnon polttoa. Myöskään Odes-
san keväistä ammattiliittojen raken-
nuksen murhapolttoa ei ole alettu
tutkia. Saati sitten malesialaisen
matkustajakoneen alasampumis-
ta, joka selvästi yritetään painaa
unohduksiin. Kommunistisen puo-
lueen toiminta parlamentissa kiel-
lettiin. Eivätkö jo nämäkin esimer-
kit osoita myös Isänmaa-puolueen
edustajien ajautuneen avoimen fa-
sismin kannalle?

Sitoutumattomat

Sitoutumattomista ministereis-
tä osa on lähinnä ammattipohjal-
ta, mutta esimerkiksi opetusminis-
teri Sergei Kvit on lähellä ”bande-
ralaisia” (em. Komsomolskaja Prav-
da). Kymmenestä sitoutumatto-
masta ministeristä on epäilemät-
tä joillain muillakin läheisiä suhteita
äärintationalisteihin. Eivät sitou-

tumattomatkään ole millään lailla
puuttuneet esimerkiksi pääminis-
teri Jatsenjakin linjan toteuttami-
seen, vaan ovat olleet yksimielises-
ti sitä kannattamassa. Sitoutumat-
tomien ministereistä olivat Suomen
Kuvalehdenkin mukaan keskeis-
sä tehtävissä Maidanin aukiolla ai-
nakin terveysministeri Oleg Musiy,
kulttuuriministeri Jevgen Nysht-
shuk sekä nuoriso- ja urheiluminis-
teri Dmytro Bulatov. Lisäksi edellä
mainittu opetusministeri ja yliopis-
ton johtaja Sergei Kvit tuki aktiivi-
sesti opiskelijoidensa osallistumista
Maidanin tapahtumiin.

Hallitus kokonaisuudessaan

Edellä esitettyyn alkuperäiseen hal-
litukseen on tullut puolen vuoden
aikana muutoksia. Muun muassa
puolustusministeri on vaihdettu jo
kolmeenkin kertaan tappiollisten
ja tehottomien sotaoperaatioiden
johdosta. Svoboda-puolue ja sen
tukena vain parlamentissa toimiva
Udar-puolue sanoutuivat irti hal-
lituksesta, mutta jatkavat kuiten-
kin tehtävissään lokakuun 26. päi-
vän vaaleihin ja uuden hallituksen
muodostamiseen asti.

**Jos alkuperäinen hallitus ei
ole kokonaisuudessaan muodol-
lisesti fasistinen**, niin sen kokoon-
panosta kuitenkin valtaosa on
käytännössä eri asteisia äärinta-
nialisteja ja näistä osa selviä fasiste-
ja. Svobodan ja hallituksen sekä
parlamentin ulkopuolella olevan
Oikea Sektori -puolueen vaikutus-
valta on ollut suuri hallituksen toi-
mintaan. Näiden tehokas katutasen
ulkoparlamentaarinen työskentely
on johtanut siihen, että hallitus on
toteuttanut jo puolen vuoden ajan
toimenpiteissään lähinnä fasistista
politiikkaa. Eikä varmaankaan kovin
vastentahtoisesti – ainakaan Do-
netskin ja Luhanskin kansantasa-
valtojen suhteen.

Pahasti ei myöskään erehdytä
alkuperäisen hallituksen kohdalla,
jos sitä kokonaisuudessaan luon-
nehditaan fasistiseksi. Toiminta on
viimeistään osoittanut sen.

Huomion arvoista on myös
se, että hallituksen alaisissa orga-
nisaatioissa äärintationalisteilla on
merkittävästi vaikutusvaltaa. Esi-
merkiksi kansallisen turvallisuus-
neuvoston puheenjohtajan paik-
ka on ollut svobodalaisilla ja vara-
puheenjohtajan paikka Oikealla
Sektorilla.

Asevoimat

Helsingin Sanomat kertoi 13.8.2014,
että Itä-Ukrainan sotaan osallistuu
noin 50 000 henkeä Ukrainan hal-
linnon joukoissa. Saman lehden
11.9.2014 numerossa mainitaan pa-
hamaineinen Azov-vapaaehtoispa-
taljoona: ”Azov on yksi noin neljäs-
täkymmenestä Ukrainan armeijan
rinnalla taistelevasta vapaaehtois-
pataljoonasta. Sen tausta on ääri-

oikeistossa, ...”. Jos verrataan näi-
den pataljoonien kokoa esimerkiksi
suomalaiseen jääkäripataljoonaan,
joka on vahvuudeltaan keskimää-
rin 750 henkeä, niin 40 pataljoonan
yhteislukumääräksi saadaan silloin
30 000 henkeä. Tämä on reilusti yli
puolet Kiovan hallituksen Itä-Uk-
rainan joukoista. Vapaaehtoispatal-
joonat kuuluvat muodollisesti sisä-
ministeriön alaisuuteen. Mistä tä-
mä kertoo? Ainakin siitä, että vaki-
naisen armeijan kutsunnat ovat pa-
hasti epäonnistuneet, mikä onkin
ollut yleisesti tunnettua. Sotatöihin
lähteminen ei ole ollut haluttua vi-
rallisen järjestelmän puitteissa. Sen
sijaan Oikea Sektori -puolueen ja
muiden fasististen ja äärintationa-
listien ryhmien värväystoiminta on
toiminut samanhenkisten keskuu-
dessa huomattavasti tehokkaam-
min. Käyttövoimana tässä ovat tie-
tenkin olleet Venäjän vastaisuus ja
70 vuoden takaa periytyvä revanssi-
henki. Neuvostoliiton puuttuessa ti-
lalle käyvät tähän tarkoitukseen nyt
Itä-Ukrainan venäjänkieliset ja hei-
dän puolustajansa.

Azovin värvääjä

Demokraatti-lehdessä julkaistiin
3.10.2014 STT:n haastattelu, jossa
Azov-pataljoonan värväyskeskuk-
sen johtaja Jaroslav Babytsh ker-
toi näkemyksiään toimittajalle. Ju-
tun otsikkona oli ”Sota yhdisti Uk-
rainan hallinnon ja äärioikeiston” ja
alaotsikkona ”Azov-pataljoona pa-
kottaisi Euroopassa asuvat musli-
mit vaihtamaan uskontoa”. Babytsh
julisti: ”Hitler teki paljon oman kan-
sansa hyväksi, kun taas Putin tu-
hoaa omaa kansaansa”. Putinis-
ta voidaan ideologisesti olla mon-
ta mieltä, mutta Babytshin rinnas-
tus on lievästi sanoen yliampu-
va ja propagandistinen. Näin on
kai ollut tarkoituksin. Babytsh kiis-
tää Azov-pataljoonan olevan fasis-
tinen tai uunatsilainen. Miksi pa-
taljoona käyttää sitten tunnukse-
naan toisen maailmansodan aikai-
sen saksalaisen SS-Reich-osaston
tyyliteltyä hakaristiä? Itä-Ukrainan
aluepuolustusjoukoilla on sen si-
jaan ollut tunnuksenaan Yrjön ris-
tin musta-oranssinen nauha, joka
on jo pitkään ollut Voiton päivän
ja antifasismien symbolina. Samassa
jutussa myös azovilaisten ideologi,
historian tohtori Oleg Odnozohen-
ko kehuu Hitlerin sisäpolitiikkaa on-
nistuneeksi. Tästä voivat miljoonat
natsien uhrit olla eri mieltä.

**Azovin kaltaisia pataljoonia
on 40:n joukossa riittämiin.** HS
28.9.2014 kirjoitti: ”Esimerkiksi Ai-
dar-pataljoona on toiminut juuri
niin kuin Venäjän ja kapinallisten
propaganda toittotti jo etukäteen.
Ihmisoikeusjärjestö Amnesty on
raportoinut sen jäljiltä pahoinpite-
lyä, ryöstöjä ja sieppauksia”. HS:n

14.9.2014 mukaan ”...Donbass-pa-
taljoona haluaisi kaksinkertaistaa
kokonsa 1200 taistelijaan”. Äärio-
keistolaisuus ja natsismi tuntuvat
vetävän puoleensa nykypäivän Län-
si-Ukrainassa.

Ukrainan vaalit
26.10.2014

Edellä esitetyn lähihistorian valos-
sa nyt pidettyjen parlamenttivaal-
lien alustava tulos ei lupaa mitään
oleellista muutosta Ukrainan val-
takoneiston tulevaan politiikkaan.
Nykyinen hallituskin tulee jatka-
maan aina siihen asti, kun uusi halli-
tus on saatu muodostetuksi. Siihen
voi kulua aikaa. Sen verran eripu-
raisia ovat vaalien voittajaryhmit-
tymätkin esimerkiksi Itä-Ukrainaan
suhtautumisesta. Puoluelistojen
perusteella valittiin noin 430-hen-
kiseen parlamenttiin puolet sen
edustajista. Loput tulevat alueiden
yksittäisistä valituista edustajista.
Nämä eivät ole vielä selvillä, mutta
oligarkeilla ja äärintationalisteilla tu-
lee olemaan vahva edustus näiden-
kin joukossa. Uunatsiaja ja fasisteja
ei tule myöskään puuttumaan.

**Tämän hetken tietojen mu-
kaan on puoluelistoilta tulos-
sa parlamenttiin** kuusi yli viiden
prosentin äänikynnyksen ylittä-
nyttä puoluetta tai liittoutumaa.
Noin 22 prosentien ääniosuuden
keräsivät presidentti Poroshen-
kon blokki ja pääministeri Jatsen-
jakin Kansanrintama. Kolmannek-
si nousi länsiukrainalainen Oma
Apu-puolue noin 11:llä prosentilla.
Lähes 10 prosentien osuudella ylsi
neljänneksi entisen valtapuolueen
Alueiden puolueen seuraajaryh-
mittymä. Tämä Oppositioiblokki tu-
lee olemaan ainoa jollain tavoin
venäjänsä edustava ryhmä
parlamentissa. Viidenneksi tuli noin
seitsemällä prosentilla Oleg Ljash-
kon äärintationalistinen Radikaa-
lipuolue ja kuudentena parlament-
tiin pääsi nykyisen sotakiikhoilijan
Julia Timoshenkon Isänmaa-puolue
kuudella prosentilla.

**Vaikka uunatsilainen Svo-
boda-puolue jäikin parlamentin
ulkopuolelle**, niin sen ja Oikean
Sektorin lähellä olevia aktiiveja
ja hengenheimolaisia löytyy kai-
kista edellä mainituista ryhmit-
tymistä Oppositioiblokkia lukuun-
ottamatta. Kommunistinen puolue
jäi tunnetuista syistä parlamentin
ulkopuolelle. Siihen kohdistuneet
painostus- ja vainotoimenpiteet
ovat pakottaneet sen lähes illegaa-
liseen toimintaan. Kaiken kaikkiaan
vaalitulosta arvioitaessa Kiovan val-
takoneisto siirtyi nyt entistä enem-
män oikealle ja äärintationalismin
suuntaan.

Jaakko Ahvola
28.10.2014

**Tuhottujen Lenin-muistomerkkien ohella fasistien jäljiltä löytyy jopa
joukkohautoja. Kapitalismi pyrkii hallitsemaan maailmaa myös jär-
jestäytyneen fasismin tuella. Tämä jatkuu niin kauan, kun kova mark-
kinakapitalismi saa jatkaa ristiretkään.**

Ukrainan päiväkirja (3): Yritykset selvittää selkkaus ovat vaalikampanjan taustalla

Miten se tapahtui? Edellisessä artikkelissani olin jo todennut, että Länsi ahkeroi liikaa Venäjän vastaisen pakotteiden kanssa ja yhteiskunnallisen mielipiteen painostuksesta Venäjän johdon oli jollain tavoin reagoitava niihin. Vastatoimien joukkoon kuului myös eräänlaisen sotilasavun antaminen DKT:lle ja LKT:lle (siihen asti kaikki rajoittui humanitaariseen apuun ja propagandistiseen tukeen).

Annettu apu

Meidän arvioittemme mukaan kyseessä saattoi olla 3000-4000 vapaaehtoista ammattisotilasta ja parisataa sotilasajoneuvoa. Se oli yksi niistä tekijöistä, jotka aiheuttivat käänteiden sotatoimissa, mutta se ei ollut ainoa eikä edes tärkein tekijä. Kiovan joukkojen taistelutah- to oli olematon. Taistelukelpoisim- mat joukot oli jo lyöty. Ajanmukai- sin taistelukalusto oli jo aikoja sit- ten myyty ulkomaille ja ennennä- kemätön varastelu ei antanut mah- dollisuuksia varustaa normaalis- ti armeijaa. Näin ollen Kiovan jou- koilla ei kaiken kaikkiaan ollut mi- tään mahdollisuuksia. Tästä huoli- matta Venäjän antama tuki nosto- väelle osoittautui hyvinkin ajankoh- taiseksi.

Välirauha

Mutta tällä tuella oli toinenkin puo- lensa - Venäjä sai mahdollisuuden vaikuttaa tasavaltoihin. Jos vielä kuukausi ennen tätä DKT ja LKT, jot- ka eivät silloin olleet juurikaan vel- kaa Venäjän johdolle, saattoivat olla kuuntelematta tämän johdon mie- lipiteitä, niin tällä kertaa Kreml ajoi voimalla läpi välirauhan nostovä- en ollessa jo parin askeleen pääs- sä Mariupolista - Novorossijan toi- seksi suurimmasta kaupungista. Välirauhasta keskusteltiin jo ilmei- sesti Minskin huipputapaamisessa, joka pidettiin elokuun lopulla, mutta käytännöllisellä tasolla tä- mä kysymys siirtyi syyskuun alus- sa Poroshenkon puhelinoiton jäl- keen Putinille (ilmeisesti aiheena oli avunpyyntö). Juuri tämän jäl- keen myös virallisesti julkistettiin ”Putinin rauhansuunnitelma”. Tä- mä suunnitelma, jonka 1. kohtana oli muuten nostoväen hyökkäyk- sen keskeyttäminen, sisälsi myös Kiovan joukkojen vetäyttämisen ”etäisyydelle, joka sulkee pois asu- tusten tykistötulituksen mahdolli- suuden”, tulituksen lopettamisen, vankien vaihdon, humanitaaristen kärttävien muodostamisen ja jopa infrastruktuurin uudelleen raken- tamisen.

Poroshenkon pelastami- nen

Valitettavasti ajatukset Poroshen- kon pelastamisesta sotilaalliselta ja mahdollisesti myös poliittiselta tappiolta sekä Venäjän pelastami- nen Lännen pakotteiden uudelta aallolta saivat ilmeisesti yllöksen ja Venäjän johto ei enää ryhtynyt vaa- timaan Kiovan joukkojen vetäyttä- mistä. Ilmeisesti asiassa näytteli jon- kinlaista osaa myös Putinin ja Po- roshenkon yhteinen ystävä, Venä- jän nykyinen Kiovan suurlähettiläs Zurabov.

5. syyskuuta Valko-Venäjän pääkaupungissa Minskissä Kiovan, DKT:n ja LKT:n edustajat sekä mai- nitsemäni Venäjän Ukrainan suurlä- hettiläs allekirjoittivat yhteisen pöy- täkirjan, joka edellyttää keskinäisen tulen lopettamisen, lain hyväksy- misen Ukrainassa ”Donetskin ja Lu-

Tämän lehden numeron ilmestyttyä on jo todennäköisesti selvin- nyt, onko välirauha Kiovan viranomaisten ja Novorossijan tasaval- tojen (sanoista Uusi Venäjä) - Donetskin ja Luhanskin välillä säily- nyt. Toistaiseksi tämä asia on pysynyt epäselvänä. Kaksi kuukautta sitten Novorossijan joukkojen hyökkäyksen ollessa käynnissä kir- joitin, että vaikka välirauha on periaatteessa väistämätön, niin täl- lä hetkellä se on edullista ennen kaikkea Kiovan viranomaisille, kun taas tasavaltojen nostoväki ei tarvitse sitä toistaiseksi lainkaan. Sii- tä huolimatta syyskuun alussa Venäjän johto onnistui pakolla saa- maan aikaan kyseisen välirauhan.

hanskin alueiden eli DKT:n ja LKT:n alueiden erikoisasemasta”, laitto- mien asejoukkojen ja niiden kalus- ton sekä aseistettujen taistelijoide- n ja palkkasotilaiden vetäyttämi- sen Ukrainan alueelta, sotavankien vaihdon jne. eli kaiken kaikkiaan 12 kohtaa. Kaksi viikkoa myöhemmin samoin Minskissä kyseisen pöytä- kirjan jatkona allekirjoitettiin vielä yksi asiakirja raskaan aseistuksen ja sotilaskaluston vetäyttämisestä osapuolten kosketuslinjalta.

Miten tähän kaikkeen olisi suhtauduttava? Minulla henkilö- kohtaisesti perusteellisenä ja eh- kä ainoana huomautuksena näi- hin sopimuksiin on niiden solmi- misen ajankohta. Siinäkin tapauk- sessa, jos Ukrainan johdolle oli niin tärkeää pelastaa Poroshenko, niin sen asian kanssa olisi voitu odottaa muutama päivä, kun nostoväki olisi saanut valvontaansa alueensa suu- rimman osan. Nyt valitettavasti Pu- tinin uusimman ex temporan tulok- sena kävi niin kuin kävi - Kiovan vi- ranomaiset valvovat edelleen tähän asti kahta kolmasosaa Donetskin ja Luhanskin tasavaltojen alueista, joilla kylläkin asuu väestön vähem- mistön osa.

Kiovan maine

Mitä tulee pöytäkirjan ehtoihin si- nänsä, niin ne ovat vakiomalleja asianomaisia tilanteita varten. Laki ”Novorossijan erikoisasemasta”(Uk- rainan parlamentti on jo hyväksy- nyt sen ja teki sen aika nopeasti), jo- ka edellyttää kyseisten ”erillisalueide- n” säilymistä Ukrainan kokoon- panossa niiden laajasta autono- miasta huolimatta, on kuten kaik- ki sen ymmärtävät luonteeltaan puhtaasti julisteellinen. Kyseisen lain ainoana tehtävänä on pelastaa Kiovan viranomaisten maine. Tasa- valtojen edustajat ovat jo ilmoitta- neet, että se on askel oikeaan suun- taan, mutta kansanäänestykset tasa- valtojen asemasta on jo pidetty ja väestö on äänestänyt eroamisen puolesta Ukrainasta.

DKT:n ja LKT:n vastustajia in- noitti voimakkaasti kohta ”laitto- mien aseistettujen yksiköiden, soti- laskaluston sekä aseistettujen tais- telijoiden ja palkkasotilaiden ve- täyttämisestä Ukrainan alueelta”. Mutta nimenomaisesti Poroshen- ko itse eräessä ”rauhansuunnitel- massaan” liittasi suoraan mahdol- lisuuteen liittää nostoväen sotilas- osastoja Ukrainan voimastruktuu- rien kokoonpanoon. Jos Kiovan vi- ranomaiset eivät tahdo menettää kasvojaan, niin silloin heidän olisi suostuttava tähän - mitään muuta- kaan mahdollisuutta heillä ei yksin- kertaisesti ole.

Nostoväkeä voitaisiin alkaa ni- mittää Kiovassa esimerkiksi Ukrai- nan kansalliskaartin osastoiksi. Ja mitä siitä? Tämä seikka ei loppujen lopuksi muuta yhtään mitään.

Jäädytetty selkkaus

Voidaankin sanoa, että kokonaisu- dessaan aselepo jäädyttyä selkka- uksen. Tuolloin Kiovia välttyy häviä- mästä sotaa ja yrittää välttää myös

poliittista häviötä tulevissa parla- menttivaaleissa. Ja DKT ja LKT saa- vat vuorostaan mahdollisuuden hoitaa rauhassa asioitaan. Useat esittävät epäilyksensä kyseisten tasavaltojen elinvoimaisuudesta, mutta toisaalta Transdnistrin ta- savalta, joka on kymmenen kertaa pienempi väkiluvultaan ja pinta- alaltaan, on pystynyt jo yli 20 vuot- ta teollisuuspotentiaalinsa ansios- ta elämään erikseen Moldovasta ja elämään jopa sitä paremmin. Mik- si itse asiassa yhtä teollisesti kehity- tyneillä DKT:llä ja LKT:llä pitäisi olla toisenlainen kohtalo?

Huolimatta uutisissa kerro- tuista yksittäisistä rikkomuksis- ta aselepoa on kokonaisuudessaan noudatettu ja tuolloin OESC:n tie- tojen mukaan aselepoa ovat etu- päässä loukanneet nimenomaan Kiovan joukot. Kaikesta huolimatta viime aikoina on saapunut tieto- ja näiden joukkojen keskittämises- tä tulilinjalle. On esitetty olettamuk- sia, että Ukrainassa 26. lokakuuta pidettävien parlamenttivaalien jäl- keen Kiovan joukot saattavat yrittää siirtyä hyökkäykseen. Tähän asiaan me vielä palaamme, mutta nyt oli- si sopiva aika lausua muutama sana mainitsemistani vaaleista.

Vaalit

Helmikuun vallankaappauksen jäl- keen asetui kysymys sekä Ukrainan presidentin että myös parlamen- tin ennakkaista vaaleista. Presi- dentin vaalit pidettiin jo kesäkuus- sa (olen jo kirjoittanut niistä Kan- san äänessä) ja nyt koitti myös par- lamenttivaalien vuoro.

Vaalikampanja pidettiin kan- salliskiihkoisen hysterian mer- keissä, vaihtoehtoisia mielipiteitä edustavilla ehdokkailla ei itse asi- assa ollut mahdollisuutta kertoa ajatuksistaan valitsijoille. Kansal- iskiihkoista huumaa vastustavista voimista mahdollisuus päästä par- lamenttiin oli vain Ukrainan Kom- munistisella puolueella, joka on joutunut uhkauksien ja peloittelun kohteeksi ja joka useilla alueilla toi- mii itse asiassa puolijulkisesti tai jo- pa illegaalisesti. Janukovitshin aika- na maata hallinnut Alueiden puo- lue, joka enemmän kylläkin sanois- sa kuin teoissa asetui tukemaan venäläismielisiä asenteita, käytän- nöllisesti katsoen hajosi ja kieltäy- tyi osallistumasta vaaleihin.

Mutta kuitenkin huolimatta Venäjän vastaisesta hystee- risestä propagandasta, joka on mm. toistaiseksi hyödyntänyt Ve- näjän johdon tekemiä vakavia vir- heitä (mitä merkitsee yksistään ke- nellekään tarpeettoman Venäjän Liittoneuvoston hyväksymän luvan venäläisjoukkojen käytöstä, jonka useat ihmiset Ukrainassa arvioivat sodan julistukseksi), mielialat Ukrai- nan yhteiskunnassa ovat asteittain muuttumassa. Jos on uskomista so- siologieihin, niin nykyään noin puo- let Ukrainan äänestäjistä eivät tue sotaa Novorossijaa vastaan, jota vi- ranomaiset nimittävät ”terrorismin- vastaiseksi operaatioksi”.

Kuva: Heikki Mannikko

Jelena ja Sergei Skvortsov kommunistien kansainvälisessä kokouk- sessa Helsingissä.

Kiovan toiveet

Näihin äänestäjiin on ilmeisesti asettanut toiveensa Ukrainan ny- kyinen presidentti esiintyessään kansalaispiiriin silmissä rauhanra- kentajana. Jos on taaskin uskomis- ta sosiologeihin, niin Poroshenkon vaaliliitto johtaa vaalikampanjaa ja silloin on mahdollisuuksia joko saa- vuttaa enemmistö parlamentissa tai ainakin esiintyä parlamentaari- sen enemmistön perustana.

Teidän lukiessanne tätä artikke- lia vaalien tulokset on jo julkistettu. Mutta jatkuuko sota Novorossijaa vastaan, kuten olen jo todennut, on epäselvää.

Se, että Kiovia keskittää jouk- kojaan valvontalinjalle, on tosi- asia. Mutta lähestyvä talven olo- suhteissa joukkojen jättäminen huonosti varustettuihin aseisiin ei ole mahdollista. Kiovan viranomai- set eivät pysty nykyään toimitta- maan sotilailleen edes talvivaatteita. Joukot on joko siirrettävä talvi- aseisiin tai lähetettävä taisteluun.

Sellaisen hyökkäyksen mah- dollisuutta selitetään joko ääri- kansalliskiihkoisten aineiden pai- nostuksena Poroshenkoa kohtaan ja jopa parlamentin mahdollisella epäluottamuslauseella tai hänen tahdollaan esimerkiksi Donetskin yllätysvaltauksen avulla saada aikaan Minskin sopimusten uudel- leenarviointi. On selvää, että Uk- rainan politiikassa tehtävät ratkai- sut ovat usein riippuvaisia ei val- litsevista voimasuhteista, vaan toi- mijoiden esittämistä tapahtumien subjektivisista arvioinneista. Tästä huolimatta epäluottamuslauseella presidentille on hyvin pieni mah- dollisuus, kuten myös sotilaallisel- la voitolla Novorossijasta.

Tilanne lähiaikoina

Nykyisten tietojen mukaan Ukrai- nan sotilaat eivät niinkään pyri hy- vityksen saavuttamiseen kuin sel- vittämään tappioittensa syylliset. Vaurioitunut sotilaskalusto on pa- lautettu taistelukuntoon vain her- ra Poroshenkon puheissa. Ja todel- lakin Minskin sopimusten allekirjoi- tuksen jälkeen asetomitukset Ve- näjältä nostoväelle ovat loppuneet kokonaan, vapaaehtoiset ammatti- sotilaat on poistettu maasta, mutta kokonaisuudessaan Kiovan joukko- jen lyömisen yhteydessä syntyneet voimasuhteet eivät ole muuttuneet oleellisesti. On huomioitava vielä eräs hyvin tärkeä seikka. On synty- mässä sellainen vaikutelma, että Ve- näjän johto pyrkii mahdollisimman nopeasti muuttamaan Minskin ase- levon pitkäaikaiseksi Transdnistrin esimerkin mukaisesti. En ole artikkelissani turhaan maininnut useaan kertaan sellaisesta versios- ta - Venäjän valtakeroissa siitä on puhuttu jo pitemmän aikaa. Ko-

ko maailmalle Transdniestria pysyy osana Moldovaa, kun samaan aikaan se on siitä täysin riippumaton.

Vain Lännen eksperttien kir- joituksissa, jotka eivät tiedä mi- tään meidän asioistamme, Novo- rossija on Putinin projekti. Todelli- suudessa se ei ole lainkaan näin ja Kremlissä pyritään nopeammin mi- nimoimaan siihen liittyvät mene- tykset - tarkoitan tietenkin suhteita Länteen. Tasavaltojen tappio tar- koittaisi Putinin järjestelmälle valta- via sisäpoliittisia takaiskuja, mutta Transdnistrin versio on tälle järjes- telmälle täysin kelvollinen ja mah- dollinen.

Kiovan mahdollinen hyök- käys

Kiovan joukkojen hyökkäysyritys tulkitaan Venäjän johdossa sol- mittujen sopimusten loukkaukse- na. Siinä tapauksena avataan uu- delleen jo tavallaan suljettu ”sotku” (näin Novorossijassa nimitetään Ve- näjän aseitoimituksia), palautetaan vapaaehtoiset ammattisotilaat jne. - eli kokonaisuudessaan DKT ja LKT saavat mahdollisuuden vapauttaa täydellisesti alueensa.

Mutta itse asiassa tämä ei ole vielä pahinta Poroshenkolle. Pahinta on aivan toinen asia. Jos hänellä onkin ollut jotain harhakui- telmia Lännen avusta, niin nyt näi- den harhakuvien luulisi haihtu- neen. Tosiasiassa Ukrainan valtio on nykyään saamassa Länneltä lähinnä propagandatukea jouduttuaan samaan tilanteeseen kuin DKT:n ja LKT:n johto kesän alussa - sotilas- avun täydellinen puuttuminen pie- nen finanssiavun oloissa.

Tässä tilanteessa jonkinlaisen yhteisymmärryksen saavuttaminen Venäjän kanssa on Ukrainan joh- dolle hyvin tärkeä asia. Mutta sala- masodan oletettavan yrityksen jäl- keen sellaisen yhteisymmärryksen saavuttaminen saattaa muodostua hyvin hankalaksi asiaksi.

Mutta kaikki selviää muuta- man päivän kuluttua, onko her- ra Poroshenko häilyväinen poliiti- ninen seikkailija. Jos ei ole, niin sil- loin joulukuun alussa pidetään seu- raava neuvottelu Minskin sopimus- ten toteuttamiseksi (ja myös epävi- rallisten sopimusten toteuttamiseksi). On ratkaistava esimerkiksi kysy- mys joukkojen loitontamisesta ja mahdollisesta rauhanturvajoukko- jen sijoittamisesta. Siinä tapaukses- sa neuvottelut Kiovan edustajien kanssa ovat väistämättömät, mutta ne järjestetäänkinjo aivan toisenlai- sissa olosuhteissa.

Sergei Skvortsov NKP:n keskuskomitean ensim- mäinen (pää-) sihteeri
Toimituksen väliotsikot

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Lännettynyt Suomi

Nyky-Suomen säälittävä nöyristely Yhdysvaltojen ja sen apulaisen edessä saa aina vain kummallisempia piirteitä. Ruotsin ilmoitettua Palestiinan valtion tunnustamisesta kiirehtivät kaikki natottajat kokoomuspresidenttiä myöten ilmoittamaan, ettei Suomi ainakaan tunnusta.

johto edes tuominnut Gazan terroripommituksia. Heidän mielestään 2000 siviilin tappaminen on sallittua, kun sen tekee Yhdysvaltain käytännössä osavaltio Israel. Sitten nämä samat piirit syvällä rintaäänellä kertovat suomettumisen ajoista. Voi pyhä Sylvi - en paremmin sano.

Reino Welling
kaupunginvaltuutettu Jämsänkoskelta

Väärää asuntopolitiikkaa myös Tuusulassa

Vuokra-asuntotilanne on huonosti hoidettu koko maassa. Tämä on seurausta poliitikkojen ja valta puolueiden uskosta, että markkinat hoitavat tämänkin asian.

Seuraus tästä markkinauskosta on järkyttävä. Jonot kuntien vuokra-asuntoihin ovat pitkät, eivätkä ne ole lyhentyneet vuosien kuluessa. Hyvänä esimerkkinä käy Tuusulan tilanne: Vuonna 2005 jonossa oli liki 400 hakijaa ja nyt 10 vuotta myöhemmin edelleen 380 jonottajaa.

Poliitikot eivät ole saaneet mitään parannusta aikaan. Poliitikkoja sekä markkinamiehiä ja

- naisia ei kiinnosta edullisten vuokra-asuntojen tuottaminen. Tällä politiikalla taataan asiakkaita pankkien luukulle jopa vuosikymmenien lainoihin, vain asumisen takia, josta on tehty ihmisille elämäntyö.

Oikeistopoliitikot Tuusulassa ovat myyneet ja myymässä kunnan omistamia vuokra-asuntoja ja heikentävät näin edelleen kuntalaisten mahdollisuuksia päästä vuokra-asuntoihin - vaikka kunnan asukkaat ovat itse kerryttäneet kuntaveroiliaan vuokra-asuntokantaa.

Jori Porspakka
Tuusula

Oliko kauttakulkusopimus isäntämaasopimuksen esikuva?

Kuten aikanaan ns. kauttakulkusopimus, yritettiin – ja pitkälti onnistuttiinkin - myös äsken allekirjoitettu isäntämaasopimus tekemään salaa eduskunnalta. Nykyään ei edes kiistellä siitä, ettei kauttakulkusopimus olisi ollut yhden sortin portti Suomen viemiseksi sotaan muutaman ”Ison Pojan” toimin ja voimin.

Isäntämaasopimus antaa Suomen satamat, lentokentät ja muun infrastruktuurin Naton käyttöön, hyökkäyksen tukialueeksi, luvalla tai luvatta. Mitä muuta Nato tekee kuin hyökkää? Syitä näkyy aina löytyvän, kuten Wikileaks-vuodot paljastavat. Ellei syitä löydetä, niin keksitään selaisia.

Natoa ei ole tehty turvaamaan rauhaa, vaan se on puhtaasti hyökkäysarmeija. Tunteneeko

Nato lainkaan esimerkiksi positiivisen rauhan käsitettä? Ei sitä kylä taida tuntea monikaan poliitikko myöskään pakote-EU:ssa. Natolla ei ole arsenaalissaan lainkaan puolustusaseistusta. Naton puolustus tyytyy yksinomaan sen omien tukikohtien puolustamiseen, ei kokonaisten valtioiden.

Väitän, ettei yksikään diktaattori ole pystynyt tuhoamaan kansaansa niin täydellisesti kuin Nato on kansoja tuhonnut – ja aina vieraalla maalla! Naton näkyvät saavutukset ovat sellaisia kuin Jugoslavian hajottaminen, Irakin raunioittaminen ja Libyan tuhoaminen. Eipä liene Afganistankaan kovin vakaassa tilassa Naton jäljiltä. Niinpä voikin kysyä: Olemmeko liittymässä ryövärin kaveriksi jottei meitä itseämme ryöstettäisi?

Pohtii Pauli E.

Onko kansalle valittu uhrin osa?

Oikeiston ahneus ja sen harjoittama seikkailupolitiikka ottavat aina viime kädessä askelia vaaralliseen suuntaan. Elokuun 18. ja 19. vuonna 1940 saksalaisen everstiluutnantin ja Herman Göringin luottomiehen Joseph Veltjensin vierailun aikana presidentti Risto Ryti ja Rudolf Walden solmivat kohtalokkaaksi osoittautuneen saksalaisten sotajoukkojen kauttakulkusopimuksen. Se mahdollisti saksalaisten sotilaiden pääsyn helposti Lappiin. Rydin allekirjoittama Barbarossa-sopimus (sotatoimet Itämereltä Jäämerelle) tarkoitti myös Suomen kansalaisten uhraamista taistelukentille.

Keväällä -44, kun sodan lopputulos jo oli näkyvissä, Suomi hylkäsi Neuvostoliiton tarjouksen sodasta irtautumiseksi. Niinpä sitten Ta-

lin-Ihantalan ja Ilomantsin taistelut aiheuttivat Suomelle käydyn sodan raskaimmat uhrin. On väärä väittää, että näiden taistelujen kulku olisi merkittävästi vaikuttanut välirauhan ehtoihin. Vaikuttavin oli Kannaksen läpijuoksu. Se pakotti Suomen välirauhansopimukseen.

Omat uhrinsa on vaatinut myös Euroopan unioniin liittyminen. Tähän mennessä on uhrattu oma päätösvalta useassa asiassa sekä hyvinvointiyhteiskunta, jonka seurauksena saatiin yhä venyvät leipäjonot. Uhrattiin pankit, liuta pienyrityksiä, hyvinvointipalvelut sekä valtava määrä ihmisten omaisuutta. Alussa mainittu seikkailumiehi ja uhraamisinto eivät ole kadonneet mihinkään. Ja jatkoa seuraa, sillä Naton kanssa solmitulla isäntämaasopimuksella Suomi tarjoutuu mahdollisen sodan osapuoleksi ja sijaintinsa ansiosta kantamaan

sodan raskaimmat menetykset. Innohkaana EU:n pakotteitten kannattajana olemme menettämässä Venäjän vastapakotteitten takia vientiä ja työpaikkoja. Valtion johto vähättelee niiden merkitystä. Näkökulma on yritysten, ei niiden työntekijöitten.

15.8. presidentti Niinistö oli keskustelemassa Venäjän presidentin kanssa. Aamun uutisissa kerrottiin, että pääministerimme oli antanut englantilaislehdelle haastattelun, jonka mukaan Suomi on valmis entistäkin kovempiin pakotteisiin. Siis myös Stubb on valmis uhraamaan sekä kansantalouden että kansan talouden.

Pauli Eskelinen

Lähteet:
C.O. Frietsch: Suomen kohtalonvuodet
Tiedonantaja 21.6.2001
Yle Uutiset 15.8.2014

Ruotsin vaalit vailla näköaloja

Ruotsin järjestöelämä on lamas. Kansa halusi protestoida, mutta kun ei ollut selviä vaihtoehtoja, niin kohonnut äänestysvilkkaus ei tuonut muutosta.

Ruotsin Kommunistinen Puolue ratkaisi asioita perinteisesti. Kun ei ollut resursseja asettaa kunnallisvaaliehdokkaita, niin kommunistit olivat mukana perustamassa ”Norbottenin vaaliliittoa ”(Norbottens vä1”). Arvio oli oikea, valtuustopaikkoja tuli ja edustus kunnan hallitukseen. Eduskuntavaaleissa kommunisteille tuli 500 ääntä.

Sanomalehti ”Proletärenin” taustajärjestöt menettivät valtuustopaikkoja ja syynä oli il-

meisesti heikko ehdokkaiden ja ohjelman esittely. He kuitenkin tekivät lehtileivitystyötä ahkerasti.

Feministipuolue pääsi 3,1 % tulokseen valtiollisissa vaaleissa ja sai 113 paikkaa kunnanvaltuustoihin. Eri puolueiden naisjärjestöt eivät ole olleet aktiivisia viime vuosina ja siksi on ollut mahdollisuus höynäyttää naisia höpinöillä tasavostasta, jota ei voida viedä eteenpäin nykyisillä feministiliikkeillä. Monet kokevat feministipuolueen lesbovetoiseksi. Siksi yhtenäistä kannattajakuntaa ei muodostu.

Poliittinen leimaaminen on niin Ruotsissa kuin muuallakin tavallista ja monet ihmiset uskovat tekaistuihin kuvauksiin.

Ruotsissa on siirtolaisongelma, mutta siihen eivät ole suurin syy Ruotsidemokraatit, vaan hallinnon leväperäisyys. Suurin vaara Ruotsidemokraateista ei kuitenkaan kohdistu Ruotsin kansaan, vaan työväenluokkaan, jota hajotetaan rasistisin termein.

Ruotsiin saadaan heikko vähemmistöhallitus sosiaalidemokraateista ja vihreistä. Porvaripuolueet pystyvät kiristämään sitä budjettikäsittelyissä. Ulkoministeriksi on tulossa EU-kiihkoilija Margot Wallström. Nato-jäsenyyttä ei ilmeisesti tule tällä vaalikaudella, mutta kylläkin lähentymistä ja asemäärärahoja nostetaan.

Wäinö Pietikäinen

Suomiko suursodan indikaattori?

Toisen maailmansodan alla, kun oli käynyt ilmeiseksi, että Saksa valmistelee hyökkäystä Euroopassa, Neuvostoliitto laittoi ”Boris Jartsevin” neuvottelemaan Suomen kanssa turvatakuista, jolla estettäisiin Saksan asevoimien käyttö Leningradia vastaan Suomen alueen kautta.

Silloin oli myös käynyt ilmeiseksi, että Englanti ja Ranska eivät suostu solmimaan Hitlerin vastaista liittosopimusta. Suomi oli silloin puolensa jo valinnut, koska kieltäytyi kaikista esityksistä. Nato (EU, USA)

pyrkivät tänään niin lähelle Venäjää kuin se vaan on mahdollista.

Historian kokemukseen vedoten ”Jartsev” ei ihmettele, että Venäjä Ukrainan joutuessa fasistien käsiin turvaa itselleen Krimin, jossa sijaitsee yksi Venäjän tärkeimmistä laivastotukikohdista. Naton (USA, EU) tulisi ymmärtää tämä testamatta sitä käytännössä. ”Jartsev” uskoo, että samasta syystä Nato-maiden ei tule yrittää Itämeren tai Bosporin salmen sulkemista. Oireellista on, että Finlandia kieltäytyy tunnustamasta Palestiinaa ja kulkee Ve-

näjän vastaisen propagandan kärkeissä.

Oireellista on, että ”valtiomiehemme ja asiantuntijamme” päästävät suustaan lauseita, että ”pakotteet ovat välttämättömiä, koska Venäjällä on Itä-Ukrainassa edelleen mahdollisuus aiheuttaa hämminkiä”, tai ”tavoitteemme on politiikan muutos Venäjällä”. ”Jartsevin” mielestä Finlandia näin käyttäytyessään on valinnut politiikan tietäen, että siitä ei ole paluuta en-tiseen.

”Jartsev”

Ideologia on kuollut - eläköön ideologia

Tampereen Marx-seminarissa (TA17.10.2014) Hannu Taanila totesi, että kapitalismi on mennyt ohi siitä, mitä Marx kykeni kuvittelemaan. Valtio ei ole enää kapitalismin konttori vaan orja. Professori Harri Melin nosti esiin marxilaisen David Harveyn tuoreen kirjan, jossa Harvey ennakoi kapitalismin romahtavan omaan mahdottomuuteensa.

”Vuonna 1991 viisi vuotta perestroikan alkamisen jälkeen akateemikko Stanislav Shatalin, eräs kommunistisesta suunnitelmakomentotaloudesta läntiseen markkinatalouteen siirtymisen tärkeimmistä ideologeista, joka uhkasi toteuttaa tämän siirtymän viidessä sadassa päivässä, myönsi yhtäkkiä, että hän ja muut peres-

troikan teoreetikot eivät ymmärrä mitään markkinoista, että kehittyneen markkinatalouden mailla on paljon korkeampi talouden keskittetty suunnittelu, johtamis- ja säätelyjärjestelmä kuin Neuvostoliitossa oli. Ja nämä ihmiset akateemisine titteleineen hyökkäsivät raivolla särkemään (omassa ympäristössään) normaalisti toimivan talousjärjestelmän lännestä tyrkytetyn ideologisen valheen mieliksi.” (Aleksandr Zinovjev)

Kaikki suomalaiset vasemistoteoreetikot sanoivat Neuvostoliiton talouden kaatuneen omaan mahdottomuutensa, kun Neuvostoliitto oli saatu hajotettua. Siinä touhussa oli kyllä melkoinen joukko ahkeria apulaisia maan sisällä ja varsinkin ulkopuolella. Mikään järjestelmä ei kaadu itsestään.

Neuvostoliitto on lopullisesti mennyt. Sen syntyajan olosuhteet ovat kaukaista menneisyyttä. Kapitalismi on myös kehittynyt Neuvostoliiton tuhoaminen jälkeen. Yhtäläisyyksien vetäminen Neuvostoliiton hajottamisen ja kapitalismin romahtamisen välille kuuluu teologian piiriin. Maailmassa ei ole mitään järjestäytyntä voimaa, joka uhkaisi kapitalismia. Se saa kehittyä nyt omien lainalaisuuksiensa mukaan. Suuriin teollisuuslaitoksiin keskittyneet teollisuustyöläisten joukot ovat menneisyyttä. Kehittyneissä kapitalistimaissa työläiset ja toimihenkilöt ovat erillään toisista pienissä ryhmissä.

Porvariston ideologit puhuvat ennen kansan kapitalismista, tarkoittaen sillä pienosakkeenomistajia. Tänä päivänä vihoviimeinen-

kin kansaneläkkeen ja toimeentulotuen saaja on vedetty pankin rahaliikenteen piiriin. Kaikista on tehty heiltä itseltään kysymättä pääoman osaomistajia, mutta osinkoja keräävät vain varakkaat kuten vaapaaseen markkinatalouteen kuuluu. Köyhät ovat tässä hämähäkin verkossa hyönteisen osassa. Siitä ei ole näkyvissä ulospääsyä, kun kaikki elämisen mahdollisuudet kulkevat sen kautta.

Kunnallispolitiikat saavat ihan vapaasti päättää, mitkä koulut ovat lakkautusvuorossa ja kuinka paljon on veroja korotettava valtion määräämien velvoitteiden täyttämiseksi. Valtio huolehtii uusien menojen määräämisestä kunnille samalla kun se lahjoittaa tuloa tuottavia valtion tuotantolaitoksia ulkomaisille keinotteli-

joille ja kieltää kunnilta tuloa tuottavan toiminnan. Onko valtio silloin orja vai isäntärenki? S. Shatalinin havaintojen mukaan valtio ainakin osallistuu aktiivisesti kapitalistien talouden suunnitteluun, ohjaukseen ja säätelyyn. Ideologit lavertelevat sen sijaan markkinatalouden ”näkyvätön käden” ohjauksesta. Uskottava maanpuolustus on myös teologiaan kuuluva asia. Ruotsalaiset seuloivat Tukholman saariston merivettä etsien vedestä jälkiä vieraan vallan tunkeutujista. Se on homeopatiaa, sillä homeopatiassa uskotaan, että vedellä on muisti ja siltä voidaan kysyä onko vihollinen taas uinut täällä.

Wiljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti

Hakaniemessä puhuttiin leivästä

Kriittinen Ay-verkosto järjesti 22.10 Helsingin Hakaniemessä tilaisuuden tunnuksella ”Jo riittää kansan ja kansallisuusmaisuuden ryöstäminen - Jo riittää euron ja EU:n pakkovalta!”. ”Mikki auki” -tapahtumassa esiintyi ay-kentän ja järjestöjen aktivisteja. Alla kooste puheenvuoroista, joissa käsiteltiin ajankohtaisia ja merkittäviä kysymyksiä.

Kuva: Heikki Männikkö

ABB Oy:n pääluottamusmies Raija-Riitta Luiri-Piippo puhumassa. Puheenvuoro kokonaisuudessaan oikealla palkissa.

Myös eläkekatosta tulisi keskustella

Metalli 5:n puheenjohtaja **Kari Pekkarinen** puuttui äskeiseen eläkeratkaisuun: ”Pieni- ja keskituloiset ovat saaneet hallitukselta kylmää kyytiä. Eläkeratkaisu ei huomionnut ay-kenttämme näkemyksiä. Kun eläkeikä nousee viimeistään v. 2025, niin se merkitsee työttömyyden kasvua. Meillä on n. 500000 työtöntä eikä taloudessa ole työllisyyttä parantavia nosteita. Ratkaisua perusteltiin sillä, että eläkkeitä ei ole varaa maksaa. Herää kysymys, että miksi silloin ei laitettu vakavasti keskusteluun eläkekattoa. Perusteltiin vain, että eläkemaksujen ollessa kaikille samanlaiset eläkekattoa ei voida asettaa. Kuitenkin työttömyysturvassa voi olla katto ja leikkuri. Onko tähän syynä se, että työttömyysturvaa saavat yleensä pienituloiset? Miksi ay-liike ei vaadi myös eläketuloon tietyn rajan jälkeen kattoa. Esimerkiksi, jos ansaitsee vuodessa 80000, niin sen jälkeen eläkettä keriyisi vain 20 % maksimimäärästä kuten työttömyysturvakin.”

Eläkeputki tulee säilyttää

Eläke-asiasta puhui myös Helsingin kirvesmiesten pääluottamusmies **Jari Jääskeläinen**: ”Täällä mainittiin tämä ”elävänä eläkkeelle -kampanja”, joka viime vuoden joulukuussa sinetöitiin Rakennusliiton hallituksessa ja jota tammikuussa alettiin toden teolla valmistella. Se sai mielestäni ihan hyvin porukat liikenteeseen. Se sai myös palstatilaa mediassa. Kun tuli päätös eläkeiän nostamisesta, koski se raskaasti rakentajiin. Rakennusalan kuluttava työ vastaa vaativuustasoltaan terveydenhoitoalan vanhustyötä. Silloin vaaditaan, että eläkeneuvoiteluissa otetaan työn raskaus huomioon. Rakentajista vain n. 20 % selviää ehjänä 63 vuoden ikään. Nautitaan muutama vuosi eläkkeestä ja sitten heitetään ”lusikka nurkkaan”. Kun nyt laitetaan eläkeikä 65-67 vuoteen, niin eikö hallitukselle tule mieleen, että jengi kentällä voi alkaa kysellä, että miksi maksan eläkemaksuja, jos en selviä elävänä eläkkeelle. Mielestäni tämä on oikein hyvä kysymys. Pidämme edelleen hyvin tärkeänä tätä ”elävänä eläkkeelle -kampanjaa” ja myös tämän eläkeputken säilyttämistä.”

Palkkatuella työllistämisen uhattuna

Anna-Maria Kantola, HeTy:n toiminnanjohtajaa huolestutti palkka-

tuella työllistettävien tulevaisuus: ”Pelottaa ajatellessa, mitä uusi lainsäädäntö tuo yleishyödyllisille järjestöille mm. Helsingin työttömille tai yksittäisille työttömille. Näyttää, että uudet säädökset haitaavat palkkatuella työttömiä työllistävien järjestöjen toimintaa. Nyt tätä pyritään lainsäädännöllisesti vaikeuttamaan ja jopa estämään. Kymmenet tuhannet työttömät jäävät ilman sitä palkkatuki-työpaikkaa, joka olisi hyvä väliavie työllistymiskehityksessä vapaille työmarkkinoille. Eilen saatiin uutta työttömyystilastoa. Pitkäaikaistyöttömien määrä on lähes 100000. Nuorisotyöttömyys nousee. Parhaassa työiässä olevia työttömiä kävelee täysin toimettomana. Työttömiä sitoutetaan erilaisiin toimenpiteisiin, mistä ei ole yhteisesti työttömän kanssa sovittu. Entistä vähemmän työtön saa TE-toimistoissa yksilöllistä palvelua. Ei haluta kohdata työtöntä kasvokkain, vaan vaaditaan sähköistä asiointia. Tämä todennäköisesti jatkuu, koska ensi vuoden alusta organisaatiota jälleen ”uudistetaan”. Se ei tiedä hyvää työttömien palveluun. Ensi vuosi tulee työttömyyden suhteen olemaan vuosikymmeniin kovin. Sitä ei kansantalous ehkä kestä. Tulossa lienee lainsäädännöllisiä toimia, joilla työttömät laitetaan työttömyysturvan ulkopuolelle toimeentulotuen varaan.”

Lakko-oikeudesta on pidettävä kiinni

Helsingin Telakan pääluottamusmies **Ilpo Haaja** puuttui yrityksiin kaventaa lakko-oikeutta: ”Lakko on todellisuudessa ollut aina kovin työtaistelumuoto, mitä ay-väki on koskaan käyttänyt työnantajain mielivaltaa vastaan. Pelkällä lakon uhalla on ajoittain saatu ihmisiä aikaan. Tästä mainittakoon yhtenä suurimpana esimerkkinä Esko Ahon voimakkaat pullistelut työreformilaan, joka sitten tyrmättiin mitä ilmeisimmin lakon uhalla. Yleislakkoakin silloin väläyteltiin mahdollisena toimenpiteenä. Aho antoi periksi, mikä oli hyvä juttu tuolloin. Lakko-oikeuteen ollaan tänäänkin monin tavoin puuttumassa. Vaaditaan mm. nykyisen sopimuksen jatkamista, joka ei takaa ollenkaan reaaliansoioiden nousua. Esitetään lakko-oikeuden rajoittamista ja siirto-oikeutta. Vaaditaan vahingonkorvausta aiheutetuista vahingoista ja lakkolaisten määräämistä suojelutyöhön. Tämä kaikki on tuttua jorinaa jo vuosien takaa. Tämän tekee vaaralliseksi mahdollinen tu-

leva porvarihallitus. He ovat nyt voimiansa tunnossa. Oikeudesta järjestää lakko on pidettävä kiinni sanoo porvaririntama sitten mitä tahansa. Tämä asia tulee nostaa vaaliteemoiksi voimakkaasti.”

EU-menot yksin selittävät kestävyysvajeen

Vaihtoehto EU:lle järjestöstä **Arjo Suonerä** kyseenalaisti EU:n tarpeellisuuden: ”Työttömiä on virallistenkin lukujen valossa jo 280000 t. 8,2 % työvoimasta. Piilotyöttömyys nostaa työttömyyden yli 10 %. Työnantajien mielestä työvoima Suomessa maksaa liikaa ja siksi työehtosopimukset ja ammattiliitot tulisi lakkauttaa. Julkisia palveluita leikataan ja veroja sekä maksuja kiristetään kestävyysvajeväitteen vuoksi nyt pari miljardia. Sakslais-amerikkalainen kapitalismi yrittää aseellisestikin syrjäyttää Ukrainassa kansallisen kapitalismin ja sen sidokset venäläisiin kapitalisteihin. EU:n johto häärrä Ukrainan sisällissodan takapiruna ja laajentaa sisällissotaa maailmansodan alku-soitoksi. EU:n jäsenenä Suomi on vedetty mukaan EU:n Venäjän vastaiseen taloussotaan. Se heikentää Suomen vientiä Venäjälle lisäten työttömyyttä. Jäsenmaksu EU:lle ovat kaksi miljardia ja muut EU-menot miljardin. Nämä yksin selittävät Suomen kestävyysvajeen. Menomme EU:lle nousevat EU-johdon matkatessa uusiin ”Pultavan taisteluihin”. EU:n jäsenyyden jatkamiseen ei Suomella ole varaa. Ei ole syytä olla mukana eurooppalaisessa suursodassa, johon EU on jäsenmaitaan viemässä. EU:lla on vain yksi arvo eli vapaaseen kilpailuun perustuva markkinatalous. Se pyrkii julkisen toiminnan supistamiseen ja yksityisen voitontavoitteluun edistämiseen. Tällaisten arvojen kannattajien ollessa vallassa on jälki työttömyyttä, asunnottomuutta ja miljoonien köyhyyttä. Tarvitaan tulonjaon muuttamista ihmisten hyväksi sekä pysyviä työpaikkoja tulojen saamiseksi yhteiskunnalle.”

Eläkeiän nosto pahentaa kestävyysvajetta

Eläkeikään puuttui **Juhani Tanski** STP:stä: ”Täällä käsiteltiin työmarkkinapamppujen päätöstä eläkeiän korotuksesta. Työttömiä on puoli miljoonaa. Nuorisotyöttömyys on n. 25 %. Jos työmarkkinapamppujen esitys menee eduskunnassa läpi, ei eläkeiän korotuksesta seuraa suinkaan työuran pidentyminen vaan siirtyminen eläkkeen sijaan kortistoon. Ehdotusta on perusteltu eläkeahojen riittämättömyydellä. Kun nykyinen eläkejärjestelmä luotiin, arvioitiin maksettujen eläkkeiden ylittävän saatujen eläkemaksujen määrän vuodenvaihteessa 2012-13. Se tapahtui kuitenkin viime vuoden loppupuolella. Eläkerahojen kasvaminen ei kuitenkaan ole pysähtynyt. Rahastojen tuotosta johtuen ne kasvavat miljoonilla joka vuosi. Eläkeiän nosto voi vaikuttaa siten, että jonkin verran nykyistä iäkkäämpiä olisi työelämässä. Se merkitsisi nuorisotyöttömyyden pahenemista entisestään. Osa heistä on vaarassa syrjäytyä. Syntyisi 27-vuotiaitten eläkeläisten armeija. Se merkitsisi kestävyysvajeen syvenemistä, vaikka sen korjaamiseksi on vaadittu eläkeiän korotusta. Jos entistä enemmän nuoria ihmisiä siirtyisi eläkkeelle, niin kestävyysvaje pahenisi.”

Sivun toimitti: Heikki Männikkö

Ay-liikkeen perään huudellaan

Ei liene kenellekään enää epäselvää, että tuloja ja omaisuutta keskitetään köyhiltä ja keskituloisilta maailman rikkaimmille ja varakkaimmille ihmisille. Palkkojen osuus kansantulosta on alentunut ja pääomatulojen osuus on vastaavasti kasvanut. Puheet siitä, että ristiriitojen aika on ohi ja että rikkaiden rikastuminen koituu kaikkien yhteiseksi hyväksi ovat vailla katetta. Työn ja pääoman välinen ristiriita syvenee ja vaikuttaa yhä laajemmin. Hallituksen ja ammattiyhdistysliikkeen johdon tulopoliittinen yhteistyö Elinkeinoelämän keskusliiton kanssa on palvellut pääomapiirejä.

Kuva: Heikki Männikkö

Ihmisiä nöyryytetään työttömyydellä, pätkätoilla ja vuokratyöllä. Lähes yleisesti kaikilla ay-johtajilla ja poliitikoilla on yksityisenä linjana se, että he tuomitsevat kyllä nollatyösopimukset ja ilmaistyön, mutta kun-ka moni kuitenkin sen oikeasti tuomitsee ja tuo sen ilmi omassa toiminnassaan? Samaan aikaan, kun yhtiöt repivät omistajilleen yhä suurempia osinkoja, omistajat vievät yhtiöiden tuotannon Intiaan, Malesiaan, Afrikkaan, ylipäättään maihin, jossa on heikko lainsäädäntö ja olematon sosiaaliturva. Siellä ihmiset tekevät töitä pienellä palkalla, eivätkä pysty vaatimaan mitään oikeuksia työnantajaltaan. Ammattiyhdistysliikkeen kannalta kaikki Aasian maat ovat haasteellisia siksi, että ay-liikkeen osallistumista yhteiskunnallisiin muutosprosesseihin rajoitetaan yleisesti tai se on estetty kokonaan. Tiedämme, että työehtosopimukset ja heikko lainsäädäntö kulkevat aina käsi kädessä. Tämä jos mikä on kultakaivos kapitalisteille. Rikkaat siis rikastuvat ryöstämällä heikkojen oikeuksia ja elämää. Hyväksymmekö sen?

On vaikeaa hakea yhtä syyllistä asioihin. On myös vaikeaa myöntää, että syrjäytyminen periytyy. Kun samaan aikaan yhtiöt jakavat miljoonia johtajilleen ja osakkeen omistajille. Kohtaus on sana, jota yritysmaailma ei enää tunne. Ote viimeksi kuluneiden vuosien uutissaldosta, köyhältä puuttuu paljon, ahneelta kaikki. Kuulostaa tultulta, eikö totta? Onko niin, että maailmasta ei löydy sellaista elementtiä, joka pysäyttäisi tämän kierteen ja ahneuden?

Pankkiiri Wahlroos on todennut: ”Meillä on aivan uskomaton aniosiodonnainen työttömyysturva. Siihen täytyy tehdä korjauksia”. Hän toteaa myös, että ”nykyisen kaltainen työttömyysturva voi olla työttömälle itselleenkin turmiollinen, koska se on passivoiva. Hänen mielestään meidän pitää auttaa ihmisiä, joka joutuu äkillisen työttömyyden uhriksi. Mutta häntä ei auteta ajamalla hänet loputtomaan sosiaaliturvapatkeen”. Mihin putkeen Wahlroos sitten haluaa nämä ihmiset? Siis työttömyysturvaa olisi heikennettävä, mutta mistä niitä töitä sitten saadaa ihmisille? Se ei ole pelkästään työttömän asia, vaan koko suomalaisen yhteiskunnan.

Toverit, miten vastaavat liitot tämän päivän haasteisiin? Me jäsenten edunvalvojat olemme huolissamme ammattiliittojen heikkene- misestä ja päätösten teon ulkoistamisesta hallitukselle ja elinkeinoelä- mälle. EK:n pelottelu ja uhkailu on saanut liittojen hallitukset myöntymään työehtojen ja palkkojen heikennyksiin. On tehty pitkiä nollasopi- muksia, kun aikaisemmin tehtiin lyhyitä nollasopimuksia. Silloin ajatuk- sena ja punaisena lankana oli antaa jäsenille oikeutta. Mihin se lanka on kadonnut? EK lobbaa kokoomusta ja Häkämiehen avustajat vain vahvis- tuvat sitä kautta. Tiedämme, että pitkä nollasopimus johtaa työväestön hyväksikäyttöön ja taloudelliseen ahdinkoon. Näin työnantaja käy yhä useammin työntekijän kukkarolla. Pudottaen ja pienentäen jo sovittu- ja urakoita ja tuotantolisää. Ammattiliitot puhuvat sopimusraameista ja näin toivovat paikallisten sopimusten lisääntyvän. Todellisuudessa yhtiöt eivät halua tehdä enää paikallisia sopimuksia, vaan purkaa niitä var- sinkin, jos ne ovat antaneet työntekijöille jonkinlaista rahallista hyötyä. Paikallisilla harvoin enää siis saavutetaan yhteistä win-win tilannetta.

Ammattiliittojen tulisi myös itse olla huolissaan heikkenemisestään ja jäsenkadostaan. Se voi johtua siitä, että yhä enenevässä määrin päätöksentekoa ulkoistetaan hallitukselle ja keskusjärjestölle. Liittojen pitää ottaa vastuu ratkaisuista ja neuvotella. Pitää myös toimia omien liit- tokokoustensa päätösten mukaisesti. Miksi päätöksiä tehdään, jos niis- tä ei pidetä kiinni? Syy ja seuraus huonoista sopimuksista on, että ihmi- set siirtyvät yksityisiin kassoihin. Kassoihin, jonka hallintoa juuri ihmi- me talouskerma pitelee käsissään. Sama kerma, joka haluaa hiljentää ammattiliitot ja ay-aktiivit. Nämä kassat ajavat loppujen lopuksi työväes- tölle kurjuutta. Ei ole vaikea kuvitella, mikä heidän tarkoituksensa on. Se on työehtosopimusten ja liittojen lopettaminen. Saavutuksena lopuksi olisi yleissitovan työehtosopimuksen hautaaminen. Se tarkoittaisi hyvät toverit sitä, että meistä jokainen joutuisi sopimaan omista työehdois- taan. Kuinka moni usko, että saisi edes työaikansa sovittua? Suomen työelämän laki ja asetukset olisivat silloin työnantajan ainut jarru. Tätä toverit emme halua, sillä se asettaisi meidät todella mahdollottomien haas- teiden eteen. Suurin osa meistä ei siinä kyydissä selviytyisi. Niin katoai- si ay-liike ja alkaisi maaorjuus Suomessakin. Tämä on tärkein syy kuulua ammattiliittoihin, jotta yleissitovuus säilyy ja takaa meille ainakin nuo työehtosopimuksessa sovitut suojat.

Nyt jos koskaan ihmiset hakevat turvaa ja apua ammattiosas- toilta ja liitoista.

Raija-Riitta Luiri-Piippo